Biblioteca Jud. Hunes
SALA DE LECTURA

1921 GLORIE PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, DESCOPERITORUL ROMÂNIEI! 1981

Partid al dreptății, făuritor de țară, făuritor de istorie

Aniversarea celor șase decenii de existență glorioasă a Partidului Comunist Român, existență inaugurată la 8 mai 1921, dată intrată definitiv în istoria națională, readuce în memoria noastră comună un șir de repere destinate să împlinească, între ceea ce am fost ieri și ceea ce sîntem astăzi, între întîmplător și temeinicie, între efemer și durată, momentele succesive ale unei remarcabile deveniri, sinteza însăși a devenirii acesteia.

Într-o țară cu viața politică dominată decenii la rînd de combinațiile lipsite de perspectivă ale unor partide așa-zise istorice, unui singur partid românesc, Partidul Comunist Român, i-a fost dat să facă istorie cu adevărat, și acesta a fost și este partidul al cărui jubileu îl sărbătorim, cu bucurie, cu dragoste, cu acea încredere în noi înșine prin care ne fortifică, îndeobște, orice opțiune dovedită înțeleaptă prin girul vremii. Și darul de a face istorie, ca intenție întîi, înscrisă în programele dintr-un început ale acestui partid, s-a dovedit a fi, peste timp, atunci cînd cursul timpului s-a supus întru toate poporului care sîntem, darul nostru de căpătîi, rațiunea noastră de a fi și a supraviețui, puterea

(Continuare în pagina 3)

MIHAI PELIN

19
ANUL XXX (1352)
7 MAI 1981
flacăra
Săptămînal editat de Frontul Democrației și Unității Socialiste

Noi toți sîntem Partidul, cu toate ale noastre,
La zîmbet și durere, la bine și la greu,
E roșul din drapele roș, galbene, albastre,
Partidul e Poporul la rangul de nucleu

Partidul e Eroul redeșteptării noastre,
E omul între oameni, cu oamenii mereu,
Cu el ne ducem visul și-am biruit dezastre,
Partidul e Poporul la rangul de nucleu.

Fotografia paginii I de ION MICLEA ■ Ce e nou cu... (pag. 10–11) ■ Prezentul în cartea de aur a muncii (pag. 12–13) ■ „Tradiția este progresul care tocmai s-a înfăptuit" (pag. 15) ■ Sport (pag. 22) ■

Timp al marilor izbînzi în știință și tehnică

Este un lucru binecunoscut că știința și-a adus o contribuție esențială la dezvoltarea forțelor de producție și prin aceasta la evoluția economică și socială a lumii. Contribuția cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și introducerii progresului tehnic la creșterea economică a unei țări variază de la etapă la etapă, în funcție de conjunctura economică internă și internațională, putînd fi estimată procentual cu cifre ce reprezintă mai mult de jumătate și adeseori chiar 80—90 la sută din creșterea economică anuală a țării respective.

Acesta este doar unul din argumentele care fac ca evoluția cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și introducerii progresului tehnic să nu poată fi ignorată și este deci firesc ca ea să se bucure de toată atenția și tot sprijinul oricărui stat socialist și cu atît mai mult a unui stat ca România care și-a propus să ajungă

(Continuare în pagina 9)

GHEORGHE CIOARĂ
ministru secretar de stat la Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie

Tulcea — tărîm al permanentei renașteri

— În ultimii cincisprezece ani, prin grija conducerii superioare de partid și de stat, prin munca neobosită a unor oameni care sînt, fără să se știe, eroi autentici, județul Tulcea a dobîndit o fizionomie cu totul nouă. Orice fost tulcean care revine pe locurile natale recunoaște aceasta fără ezitare. De aceea dorim să aflăm de la dumneavoastră, stimate tovarășe prim-secretar Ioan Petre, ce noi simboluri ar putea figura pe actuala stemă a județului Tulcea ?

— Rod al politicii înțelepte a partidului nostru, al gîndirii extrem de fecunde a tovarășului Nicolae Ceaușescu, noua fizionomie a județului înseamnă totodată și multiple transformări în profilul economico-social al județului Tulcea, în cel al locuitorilor de pe aceste meleaguri. Astfel că, pe lîngă peștii ce reprezintă Delta Dunării și activitatea de pescuit, ciocanele — simbolul existenței exploatărilor miniere, insigna județului Tulcea poate fi îmbogățită cu altele, care să

Interviu cu tovarășul IOAN PETRE, prim-secretar al Comitetului județean Tulcea al P.C.R., președintele Consiliului popular județean

exprime ponderea produselor pe care județul nostru le furnizează economiei naționale, începînd cu anii recentului cincinal încheiat.

Voi începe cu siderurgia, o activitate care nu a existat niciodată în Tulcea, descoperindu-se în felul acesta potențialul oamenilor încătușat în trecut de simplele activități tradiționale. Un prim simbol despre care putem vorbi îl constituie faptul că la ora actuală sîntem singurul producător de feroaliaje din țară, mai mult, din luna aprilie, mobilizînd întreaga capacitate a cadrelor de care dispunem, am pornit producția de fero-crom, cel mai important aliaj pentru oțelării. Cu o producție de 280 000 tone feroaliaje, uzina tulceană se înscrie, deocamdată, în rîndul celor mai mari în lume. Este o deschidere nouă, care a schimbat oamenii și meseria, care a infirmat categoric o tradiție a „neputinței" și acest fapt concret merită să fie luat în seamă, cu atît mai mult cu cît experiența oțelarilor și mecanicilor tulceni poate fi de acum punct de plecare pentru alte colective din țară.

Alături de siderurgie, vă rog să consemnați activitatea celei mai tinere întreprinderi din Tulcea, Întreprinderea de construcții navale și utilaj tehnologic, și dacă trebuie să trecem în revistă ce s-a făcut pînă acum, anul 1981 este de fapt un an hotărîtor. Mă veți întreba ce se va întîmpla aici. În primul rînd se vor asi-

(Continuare în paginile 12—13)

Interviu realizat de GEORGE CUȘNARENCU

În mai se hotăra drumul istoric al unui întreg popor...

O marmură albă ţintuită pe faţada din dreapta a intrării din str. Academiei nr. 35—37 are dăltuit un înscris cu valoare de simbol : „În acest loc a fost casa în care s-au ţinut primele şedinţe (în zilele de 8, 9 şi 10 mai 1921) ale Congresului de constituire a Partidului Comunist din România".

Aşezată pe locul fostei clădiri care adăpostea redacţia cotidianului „Socialismul", placa comemorativă evocă lapidar că acolo, în urmă cu şase decenii, s-a derulat unul din evenimentele de mare rezonanţă ale mişcării muncitoreşti din România, ale istoriei poporului român, în general : **crearea Partidului Comunist Român.**

În adevăr, în dimineaţa zilei de 8 mai 1921, în fostul local erau deschise lucrările Congresului general al mişcării socialiste din România — primul congres la scara întregii ţări după săvîrşirea actului deplinei unificări naţional-statale la 1 decembrie 1918.

De ce evenimentul se producea atunci, la acea dată, şi nu a avut loc mai devreme, cum dealtfel se intenţionase în atîtea rînduri în cursul anului 1920 ? Răspunsul îl găsim în tradiţia mişcării noastre muncitoreşti de a precede marile hotărîri de natură politico-organizatorică de ample dezbateri teoretice, într-o deplină şi profundă democraţie internă de partid, la care participau deopotrivă atît conducători cît şi membri de rînd. Explicaţia o găsim şi în necesitatea discernerii aprofundate a complexelor fenomene social-politice ale lumii postbelice, care au transpus în prim planul acţiunilor revoluţionare masele muncitoare, cu aspiraţiile şi dezideratele lor, a noilor realităţi româneşti, care impuneau alte sarcini, obiective, metode de acţiune organizaţiilor politice şi profesionale ale proletariatului român. Ea rezultă şi din faptul că în acea zbuciumată vreme se cerea a fi analizate matur tendinţele manifestate în cadrul mişcării muncitoreşti internaţionale, a fi găsit răspunsul adecvat la chestiunile ridicate de raporturile cu Cominternul.

Fără îndoială, toate aceste probleme complexe au necesitat chibzuinţă şi, deci, timp...

8 mai intra, astfel, în istorie ca moment inaugural al Congresului care avea să consfinţească crearea Partidului Comunist Român — partidul gîndurilor înaripate şi cutezantelor făptuiri ale unui popor cu un trecut multimilenar, demn şi liber.

În sălile redacţiei ziarului „Socialismul" se aflau peste 90 de delegaţi cu 541 de mandate, reprezentînd 27 secţiuni ale Partidului socialist. Desigur, numărul delegaţilor şi al secţiunilor reprezentate ar fi fost mai mare dacă autorităţile vremii n-ar fi arestat pe mulţi dintre ei. Printre delegaţi se aflau membri ai Comitetului Executiv, Comisiei centrale de control, Comisiei generale a sindicatelor, Comitetului Central al mişcării de tineret, grupului parlamentar socialist, reprezentanţi ai secţiunilor din ţară ş.a.

În afara delegaţilor, la lucrările Congresului au luat parte şi un număr însemnat de invitaţi. Pe ordinea de zi a Congresului se aflau înscrise nu mai puţin de unsprezece puncte, între care Raportul moral şi material al Comitetului Executiv al Partidului socialist ; problema agrară ; cooperaţia ; presa şi propaganda ; modificarea statutelor ; problema naţională ; mişcarea feminină şi de tineret ; vizita delegaţiei Partidului socialist în Rusia sovietică în cursul anului 1920 ; afilierea la Internaţionala comunistă.

Cele cinci zile ale Congresului au luat în dezbatere, aşadar, importante probleme care prefigurau unele direcţii ale activităţii Partidului comunist, demonstrînd, încă de atunci, temeinicia cu care comuniştii dezbăteau problemele de interes vital care vizau interesele majore ale mişcării muncitoreşti, ale poporului român. O diagramă a fiecăreia dintre aceste cinci zile conturează, în date fundamentale, imaginea evenimentelor ce aveau loc la început de mai, în 1921, la Bucureşti.

Ziua I, 8 mai, şedinţa de dimineaţă : În deschiderea lucrărilor Congresului s-a formulat un protest hotărît împotriva refuzului autorităţilor de a elibera sediul central al Secţiunii Bucureşti a Partidului socialist, sigilat în timpul desfăşurării grevei generale din octombrie 1920 şi unde de fapt trebuia să se desfăşoare forumul mişcării socialiste din România întregită ; au fost alese, totodată, organele de conducere ale Congresului. **În şedinţa de după amiază** s-a citit şi s-a supus spre aprobare Raportul Comisiei de validare a mandatelor, după care s-au prezentat moţiunile (Pentru Internaţionala comunistă ; Pentru pace, contra războiului ; Pentru amnistie ; Pentru cei închişi ; Contra cenzurii şi stării de asediu ; Pentru cei loviţi de grevă ; Pentru proletariatul rus) precum şi scrisorile şi telegramele de salut adresate Congresului.

Ziua a II-a, 9 mai, ora 9 dimineaţa. Din rîndurile congresiştilor s-a ales o delegaţie care a primit mandatul de a trata la Ministerul de interne problema redeschiderii localului central al Secţiunii Bucureşti a Partidului socialist de pe str. Sf. Ionică. Au urmat prezentarea Raportului moral şi discuţiile pe marginea acestuia, discuţii care au relevat preocuparea tuturor pentru îmbunătăţirea activităţii partidului. „Să schimbăm metodele de muncă, să ieşim din acest Congres... mai tari ca oricînd" — se pronunţau majoritatea vorbitorilor.

În aceeaşi zi, ca urmare a intervenţiei la Ministerul de interne, s-a obţinut desigilarea sălii centrale a Secţiunii Bucureşti şi permisiunea continuării lucrărilor Congresului în acest local, mult mai apt pentru o astfel de manifestare.

Ziua a III-a, 10 mai, a fost afectată audierii de către Congres a Raportului delegaţiei oficiale a Partidului socialist din România care a vizitat Rusia sovietică, Raportului de afiliere la Comintern, Proiectului de program al Partidului comunist cît şi discuţiilor asupra primului dintre acestea. Dezbaterile au reliefat cercul larg de probleme abordate de delegaţia socialiştilor români cu reprezentanţi ai Internaţionalei comuniste, precum şi poziţiile celor două părţi faţă de acestea. Atît în Raportul delegaţiei cît şi în unele din intervenţiile pe marginea lui s-a subliniat că „Aprobînd în întregime tezele fundamentale ale Internaţionalei Comuniste, delegaţia română a exprimat totodată unele rezerve pe care le avea în ce priveşte interpretarea unor puncte din condiţiile de primire în Internaţională". Dezbaterile au arătat totodată şi faptul că delegaţii prezenţi la întîiul for al comuniştilor români nu acceptau ideea, exprimată nu o dată cu prilejul aceleiaşi vizite de către partenerii de discuţii ai socialiştilor români, că Marea Unire din 1918 ar fi fost nu o liberă unire a poporului român, ci, chipurile, rezultatul unei politici „imperialiste" promovată de cercurile conducătoare ale României.

Raportul asupra Proiectului de program al Partidului comunist evoca tradiţiile revoluţionare ale mişcării muncitoreşti din România, subliniind faptul că aceasta s-a constituit pe poziţii de stînga („partidul nostru se poate mîndri că a luat, printre altele, iniţiativa convocării Conferinţei ţinute la Zimmerwald, punînd acolo bazele fondării unei a III-a Internaţionale...") şi proclama necesitatea „luptei pentru înfăptuirea societăţii viitoare, care nu-i alta decît comunismul".

Ziua a IV-a, 11 mai, atît şedinţa de dimineaţă, cît şi cea de după-amiază au fost ocupate exclusiv cu dezbaterile asupra Raportului afilierii, conturîndu-se două poziţii distincte : **prima,** pentru afilierea necondiţionată la Internaţionala a III-a Comunistă ; **a doua,** pentru afilierea cu rezerve, exprimată îndeosebi de reprezentanţii curentului „unitarist".

Seara, după ample şi temeinice dezbateri, s-a trecut la vot. 428 de mandate s-au pronunţat pentru afiliere necondiţionată, 111 pentru afiliere cu condiţii şi 2 au avut un caracter informativ. Se poate aprecia astfel că **în unanimitate delegaţii la Congres au votat crearea Partidului Comunist Român,** rezervele fiind exprimate faţă de obligativitatea hotărîrilor Internaţionalei comuniste pentru partidele afiliate. După votare, într-un mişcător entuziasm, cei prezenţi au intonat Internaţionala.

Ziua a V-a, 12 mai. Atenţia congresiştilor a fost reţinută de discuţiile asupra presei, statutului partidului şi problemei agrare.

În după-amiaza zilei, în timp ce aveau loc dezbateri în legătură cu programul agrar al partidului, în sala de şedinţe au pătruns militari înarmaţi. Un comisar regal însoţit de ofiţeri şi un pluton de soldaţi din Regimentul vînători de munte au somat pe cei prezenţi să-şi exprime şi în scris votul acordat Congresului. A urmat, în fapt, un al doilea examen de conştiinţă, o nouă votare, dar în alte condiţii. Astfel, **pentru crearea Partidului comuniştilor români s-a votat de două ori în aceeaşi entuziastă şi unanimă voinţă revoluţionară.**

Crearea Partidului Comunist Român, relevă tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretarul general al P.C.R., **„a constituit un moment de cea mai mare importanţă în istoria proletariatului din România. Prin aceasta lupta revoluţionară se ridică pe o treaptă superioară ; se dă un puternic avînt procesului de clarificare ideologică, politică a mişcării muncitoreşti, dezvoltării conştiinţei de clasă a proletariatului şi celorlalte mase muncitoare ale poporului. Continuînd lupta de veacuri pentru eliberarea socială şi naţională, cele mai bune tradiţii ale mişcării muncitoreşti şi socialiste din România, partidul comunist este în noile condiţii istorice exponentul fidel al intereselor clasei muncitoare, ale întregului popor".**

Generat de realităţile şi cerinţele dezvoltării societăţii româneşti, Partidul Comunist Român a întruchipat şi întruchipează în gînd şi în faptă, în modul cel mai autentic, vrerea unui întreg popor, al cărui ideal de permanenţă a fost unitatea naţională, libertatea şi independenţa vetrei străbune, pentru a-şi dura de sine stătător şi demn propriul destin istoric.

Ce poate fi mai ilustrativ pentru puterea de înrîurire a comuniştilor români asupra destinelor istorice ale naţiunii noastre, a încrederii cu care au fost urmaţi de un întreg popor decît saltul de la condiţia de formaţiune politică de opoziţie, aflată în ilegalitate în societatea burgheză, la poziţia de forţă de guvernămînt, după insurecţia victorioasă din august 1944, sub conducerea căreia s-au săvîrşit cele mai impresionante şi spectaculoase transformări ale societăţii româneşti din întreaga sa dezvoltare multimilenară.

O privire în urmă, în epoca interbelică, de mari frămîntări social-politice generate de societatea capitalistă, ne dezvăluie resorturile lăuntrice ale luptei pentru dreptate socială şi emancipare naţională, ne configurează sensurile şi direcţiile sale, precum şi forţa politică propulsoare şi dinamizatoare a acestei lupte : Partidul Comunist Român, care, neabătut, a declarat deschis şi răspicat, într-un jurămînt de credinţă făcut poporului român : **„Noi, comuniştii, care iubim fierbinte poporul nostru, pentru a cărui pîine, pentru a cărui libertate, pentru a cărui cultură luptăm fără preget şi pentru care ştim să dăm jertfele cele mai grele... Noi, comuniştii, ştim să stăm în fruntea mişcării pentru neatîrnarea poporului nostru".**

Baricadele revoluţionare ridicate din îndemnul comuniştilor pentru obţinerea unor condiţii mai bune de muncă şi existenţă, pentru drepturi şi libertăţi democratice, din anii 1922—1932, au pregătit terenul eroicelor bătălii de clasă ale petroliştilor şi ceferiştilor din ianuarie-februarie 1933 — impresionantă manifestare a combativităţii revoluţionare a clasei muncitoare, a capacităţii Partidului comunist de a organiza şi conduce proletariatul, masele populare în general. Aceste ample lupte sociale au făcut din plin dovada că proletariatul, în frunte cu comuniştii — aşa cum apreciază tovarăşul Nicolae Ceauşescu — **„s-a afirmat cu putere pe arena istoriei ca cea mai înaltă forţă a societăţii româneşti, avangarda luptei întregului popor împotriva pericolului fascist, pentru drepturi economice şi politice, pentru democraţie, independenţă şi suveranitate naţională".**

Rămîn definitiv înscrise în carta istoriei neamului marile acţiuni revoluţionare ale proletariatului, ţărănimii muncitoare şi altor categorii sociale, fără deosebire de naţionalitate, impresionantele manifestaţii antifasciste şi patriotice ale maselor populare din anii 1934—1940, dintre care se detaşează prin forţa, amploarea şi semnificaţia internă şi internaţională marea manifestaţie de la 1 Mai 1939 din Capitală. Cît patos patriotic, cîtă iubire de ţară exprimau cuvintele vibrantului Apel al C.C. al P.C.R. din ianuarie 1938, cînd grave pericole ameninţau ţara şi poporul român : **„Ne cheamă sîngele lui Doja, Horea şi Tudor Vladimirescu. Ne cheamă la luptă dragostea de ţară, pe care nu vrem s-o vedem sfîşiată şi cotropită, dragostea de acest popor, pe care nu-l vrem îngenunchiat şi robit".**

În acelaşi spirit au acţionat comuniştii în anii grei ai celei de a doua conflagraţii mondiale, în efortul continuu de consolidare a colaborării forţelor muncitoreşti, de înfăptuire a unui larg front de luptă al tuturor forţelor democratice şi antifasciste, al căror corolar s-a materializat în chip strălucit în înfăptuirea şi victoria insurecţiei naţionale armate antifasciste şi antiimperialiste din august 1944 — deschizătoarea amplului proces de renovare a societăţii româneşti, a evului socialist.

FLORIAN TĂNĂSESCU

8 Mai 1921

A răsărit pe cer o nouă Nova
Ce oricît vrem tot n-o cuprinde slova
Şi oricît s-ar întinde, s-ar prelinge
Tenebrele tot n-ar putea-o stinge

Şi steaua Nova pe străbunu-i plai
E-n floare toată ca în luna Mai
Ea străluceşte pentru Cel ce ştie
Ce-nseamnă socialista Românie.

MIHAI BENIUC

În faţa unui scump monument

Nu cunosc fericire mai mare
decît pe tine să te am
împlinindu-mă în toate
patrie tu, Românie
cu braţele mele iubitoare
la piept te string
şi pleoapele mi le plec la picioarele tale
ca în faţa
unui scump monument.

HANS SCHULLER
în româneşte de MIHAELA MATEI

Partid al poporului meu

În frunte cu tine
am coborît în cîmpiile patriei
şi prin ploaia aceea de aur a soarelui
uimiţi am privit
cum dansau brazdele viitorului,
cum seminţele noi de lumină
răsăreau precum dimineţile
în fiece suflet, în fiece inimă.

Şi iată :
acum stringem grîul păcii
şi al bucuriei
şi pe braţele noastre tinere
îţi aducem pîinea cea caldă
a recunoştinţei.

Partid al meu
şi al poporului meu —
primeşte dragostea
celor care te poartă în inimi
ca pe un soare
rotit în ochii cîmpiilor !

EUGENIU NISTOR

Constelaţiile de Mai

Constelaţii de Mai
Inundă pămîntul cu flacăra luminii
Ivită în orizontul nostru.
Constelaţii de Mai
Stăpînesc puterea imensă, a demnităţii
Rodului copt în dimineţi de primăvară
A sfîntei zile de 8 Mai din '21.
Constelaţiile de Mai
Izvor al bogăţiei şi-al dragostei de Ţară
Profundă, demnă, mare cît cuprinde
un suflet românesc,
Ca visul de azi şi de mîine al
Zămislirii a tot ce avem mai bun,
Mai omenesc,
Mai drept pe lume :
Partidul Comunist Român.
Constelaţiile de Mai
Au luminat pămîntul
Cu zorile dimineţilor,
Cu prospeţimea primăverilor,
Cu flacăra tinereţii eterne
Scăldînd în bucurie glia strămoşească,
Răsfirînd în jurul-i pacea muncii,
Tihnă pentru vetre,
Aducînd omului numai omenie.

HORVATH DEZIDERIU

Partidul Comunist Român — centrul vital al națiunii noastre

În șirul anilor din perioada istorică a revoluției și construcției socialismului, poporul român a adăugat noi și noi biruințe în drumul înaintării sale pe calea progresului social, parcurgînd mai multe etape istorice: înfăptuirea revoluției democratice și a revoluției socialiste, construirea bazelor socialismului și consolidarea lor, trecerea la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate. Acești ani au fost pentru poporul nostru ani de muncă încordată, de eforturi eroice pentru dezvoltarea în ritm susținut a avuției naționale, de luptă pentru depășirea multor greutăți, ani de mari victorii, de realizări și succese impunătoare. România oferă astăzi tabloul relevant al unei țări industrial-agrare în plin avînt, în care graiul cifrelor condensează o istorie glorioasă, făurită de poporul stăpîn pe destinele sale, avînd în frunte partidul comuniștilor, care prin întreaga sa activitate dovedește că nu are țeluri mai înalte decît slujirea devotată a poporului din care face parte, a cauzei socialismului.

În vasta operă de edificare a noii orînduiri sociale se detașează cu distinsă strălucire perioada istorică inaugurată de Congresul al IX-lea al P.C.R. din iulie 1965, care a ales în fruntea partidului pe tovarășul Nicolae Ceaușescu — simbolul cugetului și voinței poporului român în lumea contemporană. Prin hotărîrile și orientările sale cutezătoare, cu adevărat științifice, prin spiritul novator imprimat întregii evoluții, Congresul al IX-lea a marcat trecerea la o etapă nouă de dezvoltare a societății noastre socialiste. Suflul nou deschis de acest congres și amplificat mereu de Congresele al X-lea, al XI-lea și al XII-lea ale partidului, a determinat progrese grandioase în dezvoltarea României pe calea socialismului. Congresul al X-lea a introdus pe plan teoretic conceptul de **societate socialistă multilateral dezvoltată** și a definit trăsăturile caracteristice ale noii etape, în cadrul unui vast program de dezvoltare. Congresul al XI-lea al partidului a adoptat **Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism**, document caracterizat, pe bună dreptate, drept Cartă fundamentală, ideologică, teoretică și politică a partidului. Congresul al XII-lea a trasat ca obiectiv central creșterea susținută atît a industriei cît și agriculturii — ca ramuri de bază ale economiei naționale, înfăptuirea unei adevărate revoluții agrare, afirmarea cu putere a revoluției tehnico-științifice în toate domeniile, trecerea la o nouă calitate a întregii activități economico-sociale. Înfăptuirea prevederilor planului cincinal 1981—1985 va asigura trecerea României de la situația de țară socialistă în curs de dezvoltare într-o nouă etapă, de țară mediu dezvoltată, va asigura consolidarea și mai puternică a modului de producție socialist, ridicarea gradului de civilizație a întregului popor, întărirea forței materiale și spirituale a țării, a independenței și suveranității patriei noastre socialiste.

Perioada istorică marcată de aceste congrese se definește azi prin a fi cea mai dinamică și mai fertilă din istoria poporului nostru. Ea se caracterizează prin mutații calitative, structurale profunde în planul dezvoltării forțelor de producție și a avuției naționale, printr-un proces continuu de perfecționare a relațiilor sociale, a formelor de organizare și conducere a societății, prin dezvoltarea în modalități originale a democrației socialiste, printr-un puternic avînt al științei, învățămîntului și culturii, prin ridicarea necontenită a calității vieții, prin afirmarea amplă, fără precedent, a României pe plan mondial. Partidul nostru, în frunte cu secretarul său general, a desfășurat și desfășoară o bogată activitate de fundamentare a liniei sale politice generale, a tacticii și strategiei în etapa edificării societății socialiste multilateral dezvoltate, de reconsiderare critică a propriei sale activități, de abordare teoretică, în lumina concepției materialist-dialectice și istorice, a problemelor noi apărute în procesul edificării societății socialiste, în domeniul relațiilor internaționale, pe temeiul analizei profunde a fenomenelor și proceselor social-politice în curs. Ca rezultat al activității partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în țara noastră a fost creat și se perfecționează continuu un cuprinzător și complex sistem unitar de conducere a țării de către popor, o democrație politică, economică și socială de tip nou, care asigură participarea directă, permanentă și sistematică a clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii la conducerea unităților economice, a instituțiilor științifice, cultural-educative, a unităților administrativ-teritoriale, a întregii societăți. Acest sistem este reprezentat de **Frontul Democrației și Unității Socialiste**, organism politic larg reprezentativ, exprimînd unitatea de voință și acțiune a tuturor claselor și categoriilor sociale, a întregului popor, cuprinzînd toate organizațiile politice, obștești, cultural-științifice. În strînsă unitate frățească, toți cetățenii patriei noastre, fără deosebire de naționalitate, muncesc umăr la umăr pentru progresul civilizației socialiste pe pămîntul României. Orientarea consecventă spre dezvoltarea democrației exprimă încrederea partidului nostru în trăinicia și superioritatea noii orînduiri, în faptul că poporul se ridică efectiv la înțelegerea intereselor sale fundamentale, la crearea conștientă a propriei sale istorii.

Este un adînc adevăr sădit în conștiința poporului nostru că partidul reprezintă interesele sale vitale — naționale și sociale —, că afirmarea tot mai puternică a partidului drept centru vital al națiunii constituie chezășia prezentului demn, a viitorului luminos al României socialiste. Vlăstar puternic din trupul poporului, al clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității, partidul nu cunoaște alte țeluri mai înalte decît libertatea, prosperitatea și fericirea poporului. Forța partidului nostru rezidă în legătura sa strînsă cu clasa muncitoare, cu întregul popor, în identificarea sa permanentă cu năzuințele și interesele țării. Atît în anii luptei împotriva regimului bazat pe exploatare, cît și în anii revoluției și construcției socialiste partidul nostru a acționat întotdeauna pentru întărirea legăturilor sale cu clasa muncitoare, cu ceilalți oameni ai muncii, pentru unirea eforturilor tuturor celor ce muncesc în direcția transformării revoluționare a societății românești, a procesului ei. Numai „trăind și muncind împreună cu poporul, inspirîndu-se din înțelepciunea și experiența poporului, sorbind neîncetat din forța sa inepuizabilă — arată tovarășul Nicolae Ceaușescu —, partidul comunist rămîne vesnic tînăr, poate conduce cu succes opera de transformare revoluționară a societății, poate asigura înfăptuirea visului de aur al omenirii — comunismul". Reunind în rîndurile sale peste 3 milioane de membri, Partidul Comunist Român se prezintă astăzi ca un uriaș catalizator al energiilor clocotitoare ale poporului, îndeplinindu-și cu înaltă răspundere misiunea istorică în conducerea destinelor națiunii noastre pe drumul socialismului și comunismului.

În spiritul solidarității internaționale militante, care a caracterizat de la începuturile sale mișcarea noastră muncitorească, întreaga istorie a partidului, Partidul Comunist Român acționează neabătut pentru întărirea prieteniei și colaborării cu toate țările socialiste, cu toate partidele comuniste și muncitorești, dezvoltă legăturile cu partidele socialiste și social-democrate, cu celelalte partide democratice, cu mișcările de eliberare națională, cu forțele progresiste din întreaga lume, militează pentru crearea unui front al forțelor progresiste, antiimperialiste, avînd ferma convingere că stă în puterea acestor forțe, a popoarelor, ca, acționînd unite să oprească accentuarea încordării internaționale, să asigure salvgardarea păcii și apărarea dreptului vital al popoarelor — dreptul la viață.

Luptînd cu hotărîre pentru înfăptuirea Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea țării spre comunism, partidul nostru își îndeplinește îndatorirea patriotică de înaltă răspundere față de poporul român, și, în același timp, aduce o contribuție internaționalistă de mare însemnătate la întărirea forțelor democrației, socialismului și păcii în întreaga lume.

Remarcabilele realizări obținute de poporul nostru în cei 60 de ani de activitate revoluționară a Partidului Comunist Român demonstrează caracterul științific și justețea politicii partidului nostru, capacitatea sa de a aplica în mod creator socialismul științific la condițiile concrete ale României. Întreaga operă de construcție socialistă în țara noastră relevă forța organizatorică și politică a partidului comunist, care a știut să unească elanul revoluționar, energia și capacitatea creatoare ale clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității, ale tuturor celor ce muncesc, fără deosebire de naționalitate, puse în mod conștient în slujba celui mai înalt progres social. Unitatea de monolit a partidului nostru, unitatea întregii clase muncitoare, a întregului popor în jurul partidului, al secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, sînt garanția cea mai sigură a realizării programului partidului, a hotărîrilor Congresului al XII-lea, sînt chezășia dezvoltării și consolidării societății socialiste multilateral dezvoltate, a înaintării României pe drumul plin de strălucire al civilizației socialiste.

GHEORGHE SURPAT

PARTID AL DREPTĂȚII, FĂURITOR DE ȚARĂ, FĂURITOR DE ISTORIE

(Urmare din pagina 1)

noastră de a dăinui într-o statură într-una consolidată.

Partidul Comunist Român a încorporat în istoria poporului nostru o dimensiune cîteodată rîvnită, însă rar gîndită pînă în implicațiile ei ultime, ridicată deasupra valurilor învălmășite ale unor vremi potrivnice mai mult prin crezul neclintit al unor vizionari dăruiți pe de-a-ntregul unor idealuri prin definiție rotunde, de regăsit acum în chiar substratul a tot ceea ce în existența de zi cu zi a românilor înseamnă inițiativă, elan, demers social creator: dimensiunea necesității de a gîndi la scara unei națiuni și de a transpune gîndirea în faptă netedă, limpede, întocmai ca o piatră de hotar pentru ziua de azi și viitorime. Și, mai mult, Partidul Comunist Român a încorporat în istoria noastră din ultimele șase decenii dimensiunea înțelegerii acestei necesități ca proces, ca mișcare perpetuă, confundîndu-și durata cu durata poporului.

Între ceea ce am fost ieri și ceea ce sîntem astăzi — acesta este spațiul de referință în largul căruia caracterul de a fi valid al unui ideal transpus în faptă se traduce prin progres, bunăstare, demnitate umană, recîștigată în urma unui efort propriu, în urma încordării voinței unanime a poporului reinstaurat de comuniști într-un drept niciodată prescris: libertatea de a-și hotărî singur soarta. În toate domeniile de activitate umană, în toate compartimentele vieții politice și social-economice. În primul rînd prin puterea de seducție a țelurilor desfășurate de comuniști înaintea poporului și, apoi, prin puterea noastră a tuturor de a înțelege toate drepturile fundamentale derivate dintr-o libertate reală ca tot atîtea îndătoriri de urmat. Cu alte cuvinte, descifrarea progresului material atins în România acestor decenii nu se poate concepe în afara descifrării progresului ei moral. Pentru că temeiul adînc al izbînzilor românești a fost și continuă să fie progresul adjudecat în planul spinos și nu întotdeauna pe deplin maleabil al conștiințelor. Un progres repurtat. Uneori chiar împotriva unor sedimente de nesansă din profunzimile și interstițiile firii noastre, cum s-a consacrat ea în veac.

Desigur, despre ceea ce am fost ieri și despre ceea ce sîntem azi depune o mărturie elocventă, cu neputință de răstălmăcit altfel decît cu prețul prea puțin cinstit al renunțării la adevăr, ascensiunea necurmată a României socialiste spre cotele unei civilizații în consens cu măsurile contemporane ale prosperității. Cu remarca, firește, că prosperitatea spre care am țintit și țintim, în fiecare etapă a dezvoltării noastre sociale și economice, este o prosperitate a tuturor celor devotați muncii, a tuturor făuritorilor de bunuri materiale și valori cu utilitate socială, a tuturor celor care s-au constituit și se constituie dintotdeauna într-o majoritate covîrșitoare, în sufletul și motorul comunităților de oameni ce împlinesc națiunile, națiunile care dăinuiesc.

Astfel, înainte de a sublinia adevărul că producția industrială a României anului 1980 a fost de 45 de ori mai mare decît cea realizată în 1938 și de cinci ori mai mare decît cea din 1965, sîntem datori să repunem în drepturi și adevărul că urmarea dezvoltării accelerate a economiei naționale s-a resimțit în primul rînd și nemijlocit la nivelul existenței promotorilor ei: numărul mediu al personalului muncitor a crescut de la 2 123 000 oameni în 1950 la 4 305 300 în 1965 și la 7 300 000 în 1980. Ceea ce nu înseamnă nimic altceva decît că mai mulți oameni decît oricînd participă astăzi la formarea venitului național al țării acesteia, venit de 14 ori mai mare acum decît în urmă cu patru decenii. Ceea ce nu înseamnă nimic altceva decît că în același timp, înțeles ca același răgaz, acest venit național considerabil sporit s-a răsfrînt în mai multe bugete familiale ca oricînd altădată, în mai multe destine și aspirații omenești, din pretutindenea țării, propulsîndu-se eficient spre cutezanță și împlinire.

Calea spre o atare performanță ne este astăzi clară. **„Nu poate fi realizată egalitatea în drepturi** — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele României socialiste, arhitectul acestui lanț impresionant de succese din anii cei mai rodnici ai patriei — **fără să se asigure primul și cel mai elementar drept, acela de a munci. Și dreptul acesta se poate realiza numai odată cu dezvoltarea forțelor de producție; în privința aceasta putem spune cu mîndrie că politica partidului nostru de dezvoltare multilaterală a tuturor regiunilor țării este cu adevărat o politică marxist-leninistă".** Și dacă luăm ca termen de referință și data la care această apreciere a fost rostită, ca fericită conjuncție între idealurile naționale și generale ale comunismului, ne vom pătrunde mai repede de certitudinea că nu a germinat în ea doar un îndemn sau un drum de urmat, oarecare, ci însăși anticipația vizionară a unei împliniri dezvăluită acum ca împlinire deplină, ca statut prin care ne raportăm azi, cu fruntea sus, cu conștiința puterii de a ne apropia viitorul, la ceea ce am fost ieri.

Și, de data aceasta, nu mai trebuie să ne întoarcem prea mult în urmă pentru a statornici într-o efigie corespunzătoare cu realitatea chipul țării de azi: producția industrială a României anului 1980 egalează patru cincimi din întreaga producție industrială a intervalului 1956—1965. Iar parametrii ținutei ei calitative de acum, în raport cu trecutul imediat invocat, nu încape nici o îndoială aici, nu-i pot acorda decît un spor de prestanță, exprimată la scara realului de toată ziua prin competitivitate și audiență în lume, prin starea privilegiată de a fi un suport primordial al prestigiului României în context internațional.

Devenirea morală și materială a patriei, concretizată în chipul ei integral innoit, din anii în care însuși partidul a conceput rolul și rațiunea sa de a fi ca simbol și promotor al unei evoluții continue, al unei ascendențe neobosite spre valorile de expresie supreme ale spiritului laborios, ne implică prin forța lucrurilor în devenirea tuturor națiunilor lumii, în mecanismul năzuinței spre mai bine a planetei întregi. Și nu există cîștig mai important al acestor ani de statornicie în gustul faptei decît implicarea țării într-un circuit universal al valorilor, cu acoperire reală în credibilitate și măreție, cu putere de a influența benefic cursul evenimentelor nu o dată tumultuoase ale timpului nostru, cu un beneficiu implicit și indiscutabil pentru prestigiul și demnitatea națională, trăite de noi ca sentimente mai ferme și mai întemeiate decît oricînd în istoria multimilenară a poporului de la Dunăre și Carpați.

Prin Partidul Comunist Român, prin toate izbînzile politicii sale, România s-a deșelenit pentru totdeauna dintr-o stagnare impusă de împrejurări istorice neprielnice, s-a emancipat ca națiune într-un sens revoluționar al cuvîntului. Și revoluționar, în concepția noastră, nu înseamnă nimic altceva decît decisiv, irevocabil. Între ceea ce am fost și ceea ce sîntem, prin toate ctitoriile sale, prin tot ce a sădit în conștiința noastră, Partidul Comunist Român a definit distanța dintre întîmplător și temeinicie, dintre efemer și durată.

Un armindeni muncitoresc sub semnul unității în jurul partidului și al secretarului său general

Am sărbătorit acum, de armindeni, din nou, ziua muncii pe pămînt românesc.

Am cinstit cu bucurie și mîndrie ziua frăției muncitorilor din întreaga lume, cu bucuria și mîndria unei vieți demne și libere, sentimente născute firesc din truda și izbînzile celor 37 de ani petrecuți de la întîiul Mai liber în România.

Am făcut-o purtînd în inimi trainicul simțămînt al unității noastre în jurul partidului, într-un moment în care ne pregătim să-i celebrăm împlinirea a șase decenii de la întemeiere. În urmă cu 60 de ani, la 1 Mai 1921, cu o săptămînă înaintea transformării partidului socialist în partid comunist, manifestațiile muncitorești au fost interzise. Este și acesta, poate, un semn de forță al mișcării noastre muncitorești, semnul voinței de a lupta pentru împlinirea idealurilor de libertate și dreptate socială, idealuri înfăptuite sub conducerea comuniștilor în 60 de ani de istorie.

Marea adunare populară dedicată zilei de 1 Mai, entuziasmul miilor de participanți prezenți la Palatul sporturilor și culturii sînt dovezi vii ale atașamentului clasei noastre muncitoare la politica partidului, a unității poporului în jurul său și a omului de la cîrma țării, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Sărbătorirea zilei celor ce muncesc, în această țară, își află începuturile în tradițiile vechi ale mișcării noastre muncitorești, destinul cinstirii armindenului proletar fiind, peste ani, destinul clasei muncitoare din România. Astfel fiecare 1 Mai liber sărbătorit azi, aici, înseamnă și un gînd de recunoștință, pentru demonstranții din Maiul anului 1890, ce se îndreptau spre dealul Filaretului, pentru bucureștenii care la 1 Mai 1920 purtau pancarte cu inscripția „Viitorul este al comunismului", pentru comuniștii care, la 1 Mai 1939, cereau o „Românie liberă și independentă", comuniști între care se afirma, ca un excepțional organizator, tînărul de 21 de ani tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Și profundei venerații îi adăugăm bucuria faptei noastre de astăzi.

România socialistă acum, la 60 de ani de la întemeierea partidului care i-a prefigurat încă de atunci viitorul, prezintă astăzi tabloul unei țări cu o economie dinamică, cu o viață socială înfloritoare.

În ultimul deceniu, producția industrială a crescut de 2,9 ori, valoarea producției agricole de circa 1,6 ori și volumul comerțului exterior de 5 ori. Numărul personalului muncitor a crescut, în aceiași zece ani, cu 2 milioane de oameni, cifră care vorbește de la sine atît despre dezvoltarea economiei, a civilizației noastre socialiste, cît și despre politica profund umanitară a partidului nostru, care socotește dreptul la muncă un drept fundamental al omului. Găsim aici cheia izbînzilor noastre, a bunăstării materiale și spirituale a oamenilor muncii de la orașe și sate. În cincinalul de curînd încheiat, s-a realizat cea mai importantă sporire a veniturilor bănești ale populației din întreaga perioadă a construcției socialiste. Astfel, retribuția medie nominală a crescut de la 1 595 lei lunar, în 1975, la 2 238 lei, în 1980, iar retribuția reală s-a mărit, pe întregul cincinal, cu circa 29 la sută, față de 18—20 la sută cît se prevăzuse inițial. Au fost majorate, de asemenea, pensiile și alocațiile pentru copii, au crescut cheltuielile social-culturale de la bugetul statului. Tot în ultimii zece ani, au fost construite aproape un milion șase sute de mii de locuințe, s-au luat importante măsuri pentru ocrotirea sănătății, s-a lărgit baza materială a activității de turism, odihnă și tratament balnear.

Toate aceste realizări scot în evidență cu mai multă pregnanță adevărurile societății noastre, ale politicii partidului comunist, al cărui țel suprem este fericirea oamenilor muncii. Iată de ce, și la această mare sărbătoare, gîndurile tuturor s-au îndreptat cu aleasă recunoștință spre fiul cel mai iubit al țării, bărbatul care, la cîrma partidului, conduce destinele țării spre ținta sa de aur, comunismul. Așa cum o arată permanentul dialog dintre secretarul general al partidului și oamenii muncii de pe întreg cuprinsul țării, indiferent de naționalitate, dialog ce reflectă limpede profundul democratism al vieții noastre. Tot ceea ce făurim stă în puterea noastră, în munca pusă în slujba propriilor aspirații, în calitatea pe care o avem de proprietari, producători și beneficiari ai roadelor muncii noastre.

Din conștiința faptului că de hărnicia și dăruirea fiecăruia depinde progresul țării, se înregistrează la această oră de început de cincinal primele succese, succese pe care oamenii muncii le dedică, ca adînc prinos de recunoștință, gloriosului jubileu al partidului. Au fost livrate peste plan importante cantități de produse industriale, între care peste 21 000 tone oțel, 24 000 tone laminate, 230 mii tone motorină, 120 mii tone ciment, peste 5 700 tone utilaje tehnologice, un milion și jumătate metri pătrați de țesături de lînă, 370 mii bucăți tricotaje, 1 800 tone preparate din carne, 2 100 tone uleiuri comestibile, 1 400 tone produse zaharoase etc. Obținerea unei înalte productivități, ridicarea eficienței și realizarea unei calități superioare în activitatea economică au stat la temelia acestor succese, ele constituind garanția împlinirii obiectivelor Congresului al XII-lea al partidului.

A fost și acest 1 Mai o sărbătoare a frăției și solidarității cu muncitorii din întreaga lume. O lume zguduită de numeroase crize, o lume care suferă fără încetare profunde transformări sociale și în care forțele progresiste se afirmă cu tot mai multă putere. O lume pe care țara noastră o vrea a progresului, a păcii și face tot ceea ce depinde de ea pentru a se împlini dezideratele de pace și muncă ale omenirii. În acest sens, secretarul general al partidului arăta : **„Se afirmă tot mai puternic voința popoarelor de a pune capăt cu desăvîrșire politicii imperialiste și colonialiste de asuprire și dominație, de a fi stăpîne pe destinele lor, pe bogățiile naționale, de a-și asigura dezvoltarea liberă, așa cum o doresc, fără nici un amestec din afară. În același timp, asistăm la o serie de acțiuni imperialiste, în vederea consolidării sau reimpărțirii zonelor de influență, la ascuțirea contradicțiilor pe plan mondial între diferite state și grupări de state, la apariția de noi conflicte și stări de încordare, care au determinat o agravare a situației internaționale, creind noi și serioase pericole pentru securitatea și independența popoarelor, pentru pacea întregii lumi".**

Iată definit, cu luciditate și clarviziune climatul mondial, în care România acționează de pe poziții realiste, avansînd propuneri menite să contribuie la menținerea păcii și instaurarea unei noi ordini economice. Principiile deplinei egalități în drepturi, independenței și suveranității naționale, ale neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, nerecurgerii la forță și la amenințarea cu forța, precum și ale respectării dreptului fiecărui popor de a-și hotărî destinul sînt cunoscute astăzi în întreaga lume, fapt care face din România o națiune stimată pe plan mondial, vocea ei fiind apreciată ca o voce a rațiunii, a progresului.

În spiritul acestor orientări, partidul și statul nostru militează pentru o largă colaborare internațională, pentru soluționarea pe cale pașnică, prin tratative a stărilor conflictuale. Manifestînd o permanentă preocupare pentru întărirea unității de acțiune a clasei muncitoare pe plan internațional, a mișcării comuniste și muncitorești, clasa muncitoare din țara noastră este convinsă că lichidarea subdezvoltării și edificarea unei noi ordini economice mondiale depind de eforturile comune ale tuturor popoarelor, de întărirea solidarității și unității clasei muncitoare din toate țările. Astfel, și cu acest prilej, de la înalta tribună a Adunării populare, din acest armindeni, s-a făcut auzit mesajul clasei muncitoare din România adresat oamenilor muncii din întreaga lume, un mesaj de prietenie și solidaritate, de vibrantă chemare la luptă comună, unită pentru triumful idealurilor dintotdeauna ale popoarelor, idealuri ale păcii, libertății și democrației.

Sărbătorirea acestui armindeni muncitoresc, sub semnul omagierii împlinirii a 60 de ani de la întemeierea Partidului Comunist Român, a făcut mai pregnantă ca oricînd unitatea oamenilor muncii din țara noastră, fără deosebire de naționalitate, în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ca o expresie elocventă a hotărîrii noastre ferme de a construi societatea socialistă, a justeții politicii unui partid fidel adevărurilor și legităților generale ale socialismului științific, neclintit în convingerea că forța sa constă în legătura trainică cu masele largi populare, singura cale de a-și îndeplini cu succes rolul istoric de forță conducătoare a societății.

RAZVAN BARBULESCU

„PUTEM AFIRMA PE DREPT CUVÎNT CĂ CEI CE MUNCESC SÎNT ADEVĂRAȚII STĂPÎNI AI BOGĂȚIEI NAȚIONALE, STĂPÎNI AI PROPRIULUI LOR DESTIN LIBER ȘI DEMN. ACEASTA A DEVENIT POSIBIL PENTRU CĂ ÎN SOCIETATEA NOASTRĂ A FOST LICHIDATĂ DEPLIN ȘI DEFINITIV EXPLOATAREA, CĂ PROPRIETATEA SOCIALISTĂ ȘI RELAȚIILE SOCIALISTE DE PRODUCȚIE ASIGURĂ O JUSTĂ ȘI ECHITABILĂ REPARTIȚIE A VENITULUI NAȚIONAL, ÎN CONFORMITATE CU PRINCIPIILE SOCIALISMULUI, CU APORTUL FIECĂRUIA LA DEZVOLTAREA GENERALĂ A ȚĂRII ȘI ÎN DEPLINĂ CONCORDANȚĂ CU NORMELE ȘI CERINȚELE ETICII ȘI ECHITĂȚII SOCIALISTE".

NICOLAE CEAUȘESCU

De ziua sa, tineretul țării aduce un pios și vibrant omagiu partidului

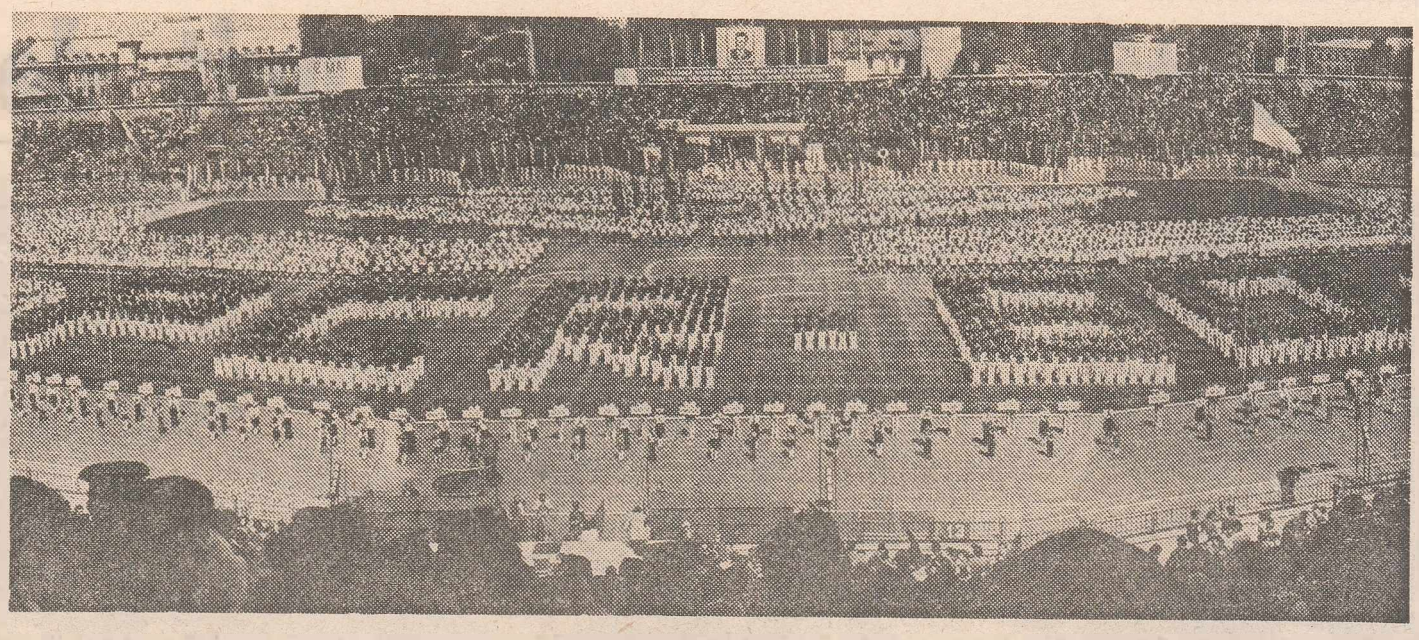

În atmosfera vibrantă ce precede gloriosului jubileu al Partidului Comunist Român, sub arcul de boltă ce unește la început de florar acest moment aniversar de ziua internațională a celor ce muncesc, în acest larg context sărbătoresc s-a înscris, la 2 mai, și Ziua tineretului din Republica Socialistă România.

De la un an la altul, prin cursul implacabil al timpului și prin înălțătoarea retrospectivă a unei istorii făurite conștient prin armele rațiunii și practicii sociale, — ziua dedicată celor mai tineri dintre noi se desfășoară tot mai mult între fruntariile unei țări în care marea majoritate a celor ce-i făuresc prezentul și viitorul, sau îi cinstesc vîrstele milenare, legănîndu-i numele în doine și balade, sînt astăzi născuți sub zodia patriei socialiste. Mai mult de jumătate din populația țării își trăiește sau și-a trăit tinerețea sub soarele libertății și echității plenare, al civilizației prospere și demnității umane, într-o lume ferită de convulsiile societăților bazate pe exploatare, de maladiile lor structurale.

Iată de ce, astăzi mai mult decît oricînd, pentru întreaga suflare a țării, pentru tineretul ei ca și pentru cei ce-i sînt părinți sau dascăli — cutezanța și virtuțile ultimilor 36 de ani și în mod special a ultimului deceniu și jumătate, rămîn indisolubil legate de activitatea fecundă desfășurată de partid în anii revoluției și construcției socialiste. Pentru tineretul țării ca și pentru întregul nostru popor, partidul reprezintă autoritatea supremă, forța politică și socială cea mai înaintată, tezaur al înțelepciunii colective, trup din trupul clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității națiunii noastre. O mărturisesc, între altele, și aceste înalte sentimente de stimă, dragoste și gratitudine pe care le reproducem din cuprinsul telegramei adresate primului bărbat al țării, secretarului general al partidului nostru, tovarășului Nicolae Ceaușescu, de către participanții la ampla manifestare organizată în Capitală cu prilejul Zilei tineretului din Republica Socialistă România și deschiderii celei de a doua ediții de vară a competiției sportive naționale „Daciada" : „Împlinirea în acest an a 60 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român, eveniment de excepțională însemnătate istorică în viața poporului nostru, constituie pentru tînăra generație un fericit prilej de rememorare a glorioaselor tradiții de luptă ale clasei muncitoare din România, de angajare plenară la înfăptuirea Programului partidului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism. Vă asigurăm, mult stimate tovarășe secretar general, că, acționînd în spiritul indicațiilor dumneavoastră, vom desfășura o intensă activitate pentru educarea și formarea comunistă, revoluționară a tinerei generații, pentru participarea sa tot mai activă la realizarea sarcinilor actualului plan cincinal. Tineretul patriei se angajează solemn în fața dumneavoastră, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, să fie prezent printr-o muncă dinamică pe șantierele de construcție ale patriei, în activitatea din industrie și agricultură, în școli și facultăți, pretutindeni acolo unde țara o cere, pentru a fi în primele rînduri ale luptei revoluționare a poporului nostru".

Adînc implicați în destinul țării, prezenți și participanți activi în toate compartimentele de muncă și creație ale țării, tinerii noștri, români, maghiari, germani și de alte naționalități, aduc o contribuție de esență la efortul colectiv de a gîndi și hotărî asupra a tot ceea ce se înfăptuiește pentru prezentul și viitorul României. Beneficiind de sprijinul generos al statului, într-o țară care a deschis larg porțile celor mai înaripate visuri, tineretul și-a pus semnătura pe unele dintre cele mai valoroase însemne ale muncii, demonstrînd forța lui novatoare, capacitatea sa de creație și creativitate, măiestria profesională, energia și spiritul de abnegație. Celebritatea nu trebuie să aștepte numărul anilor spune un cunoscut adagiu, sau ceea ce poate fi probat astăzi prin mii și mii de exemple. Vom aminti, reconsiderînd în fugă doar activitatea de cercetare științifică și tehnică, iar aceasta numai pe parcursul anului 1980, că în acest an s-au înregistrat la O.S.I.M. 12 800 de propuneri de invenții ale tinerilor, că 1 380 de tineri au primit în anul trecut brevetul de inventator, că 23 015 teme de cercetare au fost preluate pentru rezolvare directă de către colective de tineri, că, în sfîrșit, peste 129 400 de muncitori, 123 611 elevi și 26 421 studenți au fost antrenați în concursul de creație tehnico-științifică pentru tineret.

Un rol de mare însemnătate revine tinerei generații în elaborarea actelor decizionale la toate nivelurile, la dezvoltarea și adîncirea democrației socialiste, știut fiind faptul că tinerii sînt prezenți în toate organele și organismele social-politice, de la consiliile populare și pînă în guvern, de la biroul organizației de bază P.C.R. și pînă la Comitetul Central al partidului, aceste moduri generoase de afirmare asigurînd participarea tinerei generații la elaborarea celor mai diverse acte normative și la adoptarea celor mai urgente măsuri privind politica economică și socială a țării noastre.

Raportînd în fața țării și a partidului un bogat bilanț de muncă, de variate și prestigioase înfăptuiri, tineretul țării își reafirmă și cu prilejul sărbătorii sale participarea sa activă și responsabilă la dezvoltarea multilaterală a patriei socialiste, adîncul său patriotism revoluționar, hotărîrea de a se consacra cu avînt și devoțiune pentru înflorirea patriei socialiste, pentru ridicarea la scara realității a celor mai îndrăzețe proiecte născute din gîndul și fapta Partidului Comunist Român, arhitectul și ctitorul României moderne. Există mai mult decît oricînd toate temeiurile pentru a afirma că tineretul patriei își afirmă plenar opțiunile sale pentru socialism, progres, prosperitate și pace, că sărbătoarea sa a constituit deopotrivă un pios omagiu adus partidului și clasei muncitoare, că, așa cum o demonstrează viața de zi cu zi, tînăra generație răspunde prin fapte acestor emoționante și înălțătoare cuvinte, de o atît de aleasă simplitate și simțire, pe care președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, le-a adresat tineretului din țara noastră : „Vă chem pe voi, dragi prieteni, să răspundeți acestei înalte preocupări, acestei griji pline de căldură, învățînd și iar învățînd, însușindu-vă cu neobosită sîrguință comorile științei și culturii. Iubiți-vă părinții, care muncesc pentru voi, iubiți partidul comunist, care vă asigură o viață fericită, un viitor luminos, iubiți patria voastră socialistă, în care v-ați născut și pe care trebuie să o slujiți de-a lungul întregii voastre vieți, să o faceți tot mai frumoasă, mai înfloritoare".

LIVIU MAIOR

Aur al dragostei de patrie

Durată cît lumina, — lucrînd a dăinuire
un orizont al lumii cu oameni tot mai buni,
care din vrednicie își împletesc cununi,
Cu tîmple lîngă tîmpla ta, văzduh-neadormire.

Cu munții de-o ființă, cu zarea de cîmpie,
toți cei cu ochii fragezi, toți cei cu fruntea ninsă,
o floare înfrățită, o inimă aprinsă.
Nucleu sîntem de soare, pămînt de Românie.

În stele și izvoare spălăm obrazul clipei,
iluminați prin muncă și rourați de umblet,
sclipirile gîndirii nu le sortim risipei
Partid al frumuseții de cuget și de suflet.

Cu flacăra renașterii aprindem adevărul
de oameni liberi, mîndri în harul lor deplin,
rotind sub cer viața semințelor în mărul
Aur al dragostei de patrie — destin.

VIOLETA ZAMFIRESCU

Ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

În ședința din 28 aprilie, ținută sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. a dezbătut probleme de mare importanță pentru dezvoltarea economiei țării noastre, pentru realizarea unei eficiențe sporite în toate domeniile de activitate, pentru ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al oamenilor muncii.

Analizînd o informare cu privire la stadiul înfăptuirii măsurilor de reducere, pe primul trimestru al anului, a personalului indirect productiv, Comitetul Politic Executiv a constatat că, în spiritul indicațiilor date, pe baza studiilor efectuate și a experienței dobîndite în mai multe întreprinderi din ramuri economice diferite, ministerele au acționat mai intens pentru raționalizarea fluxurilor de fabricație, folosirea completă a capacităților de producție, îmbunătățirea activității de conducere și a sistemului informațional, ceea ce a dus la eliberarea unui număr important de muncitori din activitățile indirect productive și de deservire și la trecerea lor în producție în funcție de calificare și de necesitățile de mînă de lucru ale întreprinderilor. Luînd cunoștință de ceea ce s-a realizat pînă în prezent, Comitetul Politic Executiv a indicat să se acționeze în continuare cu și mai multă perseverență și eficiență pentru realizarea integrală a sarcinii anuale de reducere a personalului indirect productiv, de deservire, de administrație și trecerea lui în activități direct productive, ca o condiție importantă a sporirii rentabilității, a beneficiului, a trecerii economiei noastre naționale la o nouă calitate. De asemenea, pentru a face posibile noi reduceri ale personalului funcționăresc în interesul sporirii forței de muncă productive, în cadrul ședinței s-a stabilit să se treacă la studierea și aplicarea unor îmbunătățiri ale organizării compartimentelor administrative prin comasarea unor direcții, servicii și birouri.

Reducerea personalului neproductiv, alături de alte măsuri care se impun, cum sînt intensificarea mecanizării și automatizării muncii, lărgirea trecerii la lucru pe mai multe mașini, fiind menite să ducă la creșterea productivității muncii, vor face posibilă reducerea, în cursul acestui an, a săptămînii de lucru la 46 de ore. În acest scop, Comitetul Politic Executiv a trasat guvernului, tuturor ministerelor și organismelor de stat, centralelor și întreprinderilor sarcina să adopte măsurile corespunzătoare pentru ca în cursul acestui an să se treacă pe întreaga economie, în toate sectoarele de activitate la săptămîna de lucru redusă, de 46 de ore.

Un alt document de importanță majoră dezbătut în cadrul ședinței Comitetului Politic Executiv a fost proiectul Legii gospodăriei comunale, care stabilește cadrul juridic de desfășurare și perfecționare a activității de gospodărie comunală, în concordanță cu ritmul de dezvoltare a localităților și corespunzător obiectivelor înscrise în planul național unic de dezvoltare economico-socială a țării, precum și pe baza principiilor autoconducerii muncitorești, autogestiunii economico-financiare și al autofinanțării. Proiectul prevede ca întreaga activitate de gospodărie comunală să se realizeze sub conducerea directă a consiliilor populare, asigurîndu-se participarea organizată a cetățenilor la soluționarea tuturor problemelor de interes obștesc din viața fiecărei localități. Toți cetățenii, se subliniază în documentul menționat, au îndatorirea patriotică — în calitatea lor de proprietari, producători și beneficiari ai avuției naționale — de a participa activ la autogospodărirea localităților în care trăiesc și muncesc, la efectuarea unor lucrări tehnico-edilitare, la dezvoltarea edilitară și înfrumusețarea tuturor municipiilor, orașelor și comunelor. În același timp, în scopul asigurării unor condiții cît mai bune de muncă, de locuit și de viață cetățenilor, proiectul Legii gospodăriei comunale stabilește, potrivit politicii partidului și statului de dezvoltare economico-socială a tuturor localităților patriei, legii sistematizării, concepția unitară de organizare rațională, modernizare și înfrumusețare a tuturor așezărilor. După ce a indicat unele îmbunătățiri, Comitetul Politic Executiv a hotărît ca proiectul de lege menționat să fie supus spre dezbatere publică și apoi spre aprobare Marii Adunări Naționale.

ION CODRU

Partid al muncii făurit de oameni,

Fotografie de ELENA GHERA

Dinastii muncitorești la I. A. Pitești

Fulger, Frîncu, Monescu, Gurău...

— Cîți Fulgeri sînt în întreprindere?

— Mulți de tot ! Am încercat un calcul, odată, am numărat vreo 30 de Fulgeri, pe urmă s-au ivit alții și am abandonat. La urma urmei, mi-am zis, de ce să inventariez eu componenții acestui neam ? Noi, din cinci frați cîți sîntem, patru lucrăm aici. Dar pe lîngă noi mai lucrează și soțiile, copiii, nepoții, cumnatele și cumnații, apoi unii merg la școli, la facultăți, alții în armată, așa încît nu poți să te oprești la un număr. Omul, știți dumneavoastră, e în continuă mișcare, ca nisipul.

La Întreprinderea de autoturisme Pitești mai sînt și alte neamuri numeroase : neamul lui Frîncu (dintre ei fiind și primarul Colibașilor), al lui Monescu, Gurău și altele, adevărate **dinastii muncitorești.** Ne-am oprit la neamul Fulgerilor dintr-un motiv poate subiectiv, bănuind că numele lor vine dintr-o adîncă istorie ; e tulburător prin semnificații, mă face să cred (ori să-mi imaginez numai) că strămoșul o fi fost căpitan sau poate general în oastea lui Negru Vodă, al cărui buzdugan cădea precum fulgerul peste hoardele cuceritoare. astfel transformîndu-și el porecla în nume și renume. Chem gîndul înapoi să nu bată cîmpii, ar putea să pară demodat în spațiul ăsta, în care piloții de încercare trec pe lîngă mine cu viteza bolizilor, în care motoarele latră ca o haită de cîini la vînătoare. Alung reveria și întreb sec : cum aceste dinastii de neamuri românești, peste care se lăsase aripa sărăciei și anonimatul, au recăpătat dreptul la notorietate ? Răspunsul poate fi aci : oferindu-li-se marea șansă de a fabrica automobilul românesc !

Vorbește Dumitru Fulger

— Tatăl meu, Nicolae, a fost 35 de ani acar, îmi spunea că el aude trenul cu jumătate de oră mai înainte de a ajunge la ace. Cred că într-adevăr îl auzea. Pe leafa lui eram 12 : mama și noi, cei unsprezece copii. Leafa era mică, pentru că șase dintre noi au murit : boli, foame, mizerie. Tata a participat la acțiuni muncitorești din perioada interbelică ; odată, împreună cu alți tovarăși, abia a reușit să scape de poliție, ascunzîndu-se într-un tren de mărfuri. Fratele meu, Gheorghe, ăsta e director adjunct la I.C.S.A.P. Brăila, știe mai multe despre treaba asta. Oamenii din Colibași erau săraci : lucrau un pămînt puțin, pe la pădure, făceau butoaie și mai creșteau cîteva animale. Numele satului, ați priceput cred, vine de la **colibă.** Da, trăiau în colibe, fără să facem acum caz de asta. Eu am terminat 7 clase, am venit la „profesională" în uzina veche, am fost muncitor bun, ăsta e adevărul, și m-au promovat la **control.** Cum eram tînăr, am absolvit seralul și, ascultînd de un sfat al tatii, am terminat și școala de maiștri. Serile mi-au fost cam ocupate, e drept, dar acum, în calitate de șef al grupei de control din secția sculerie, un fel de inimă a uzinei, simt că port și eu pe umeri o părticică din responsabilitatea acestei fabrici. Am în subordine 18 controlori, prin secția asta intră tehnica nouă în unitate, noi îl deschidem poarta prin sculele, dispozitivele și verificatoarele pe care le fabricăm. În rest, sănătate și virtute și iertați-mă că trebuie să plec !

— Unde vă grăbiți ?

— Trebuie să prind casierul, să-mi ridic banii pentru biletul de avion. Plec în Italia, pentru inițiere și recepția unui proiector cu citire numerică.

Și l-am lăsat să plece. Între timp, adică între documentarea pentru acest reportaj și apariție, Dumitru Fulger, cel mai mic dintre frații Fulger, a mai făcut un drum și în Anglia, tot pentru a recepționa niște aparate de măsură și control. Dumitra, soția lui, contabilă, se înțelege tot la aceeași întreprindere, nu se supără. Ca să nu rămînă singură de tot, și nu numai pentru asta, au înfiat un băiețel (pentru că nu aveau unul) și se ocupă cu dragoste și interes de educația lui. Astfel Dumitru și Dumitra, împreună cu fiul lor care întregește și redimensionează numeric dinastia Fulgerilor, ne apare ca o stampă cu voievozi, una dintre acelea pe care ne place să le privim îndelung pe zidurile pictate ale vechilor ctitorii.

Directorul întreprinderii, inginerul Nicolae Andreev, născut în Tulcea, ai cărui înaintași trăgeau probabil năvoadele pe Razelm și Sinoe, piteștean acum, ne spunea că marea majoritate a muncitorilor uzinei vin din localitățile situate pînă la 65 de kilometri. Se revarsă dimineața sau la orele celorlalte schimburi ca gurile fluviului în deltă. Fluvii de oameni, într-o deltă de oameni ! O femeie din acest mare fluviu, Florea Georgeta, muncitoare de înaltă calificare, compara uzina cu **o pîine caldă** : „Pentru că noi, motiva ea, toți opt copii cîți am fost la mama și la tata, muncim în uzina asta !"

În laboratorul de măsurători geometrice, unde lucrează Dumitru Fulger, se mînuiesc microscoape, mașini tridimensionale cu comandă-program, proiectoare. De la meșterit butoaie, la dirijarea unei astfel de aparaturi e un drum. O măsurătoare la mașina tridimensională cu comandă-program e o operațiune inedită pentru ochiul reporterului : un ac, un fel de deget metalic, atinge piesa, mașina degajă un semnal acustic (sîntem tentați să spunem **un cuvînt**), apoi un semnal luminos și trasmite datele, gata calculate, pe o bandă imprimată, la o mașină de scris. Controlorul citește datele și astfel știe ce parametri calitativi are piesa respectivă. Ne aflăm parcă într-un laborator lunar, iar semnalul acustic care ne ajunge la ureche acum vine parcă din altă lume a Cosmosului.

Vorbește Constantin Fulger

— Eu de o săptămînă m-am mutat la bloc, într-un apartament cu trei camere. Sînt și vesel, și melancolic. Stau la etajul întîi și din bucătărie privesc la vechea mea casă și observ cum dispare. Nu m-am împotrivit să mă mut la bloc, dar i-am zis primarului să o demoleze toată o dată. N-au demolat-o așa, au mai rămas trei ziduri. De ce nu le-o fi dînd mai repede jos ? Zice primarul că nu are cine să ia cărămida. Puteam s-o demolez eu: îl luam pe Calu, un prieten al meu, și într-o zi terminam. Dar oare puteam să dau cu tîrnăcopul în ea ? Poate da, poate nu ! Sigur, toți vecinii mei se vor muta la bloc, toți din Colibași, dar ziceți-i dv. primarului să dea jos și cele trei ziduri ! Că în afară de evenimentul ăsta, alte necazuri nu mai am. Bucurii da, am : am mașină, plec în concediu, merg la fratele meu, la Brăila, și fac zece minute pînă acasă.

Constantin Fulger e maistru la secția motor, atelierul montaj. Aici se face uzinajul și montajul motorului „Daciei"-1 300. În 24 de ore trec prin atelier cam 300 de motoare. O sută le „vede" Constantin Fulger. În 1969 a fost în Franța, la specializare, la uzinele „Renault". A venit de acolo, a făcut uzinajul motorului nr. 1, primul motor românesc montat pe o „Dacie", și a anunțat, zice, conducerea statului. Din momentul acela România s-a înscris în rîndul țărilor deținătoare de industrii de automobile-limuzine. Motorul era de „Dacie"-1 100. După un an a început și fabricarea „Daciei"-1300.

O „Dacie" se compune din peste 9 000 de repere, iar motorul este inima acestui cosmos tehnic. Pe bancurile de probă motoarele se accelerează de zici că acum se prefac în țăndări, Constantin Fulger le ascultă, le ia pulsul ! Se testează caracteristicile : consumul de benzină, de ulei, puterea. Cînd se încadrează în parametri, le trimite la montaj. Acum se fabrică aci vreo 5 tipuri de motoare.

— Care trebuie să fie calitățile unui muncitor de la secția Motor ?

— Să fie bun meseriaș, disciplinat, să nu lipsească. Am cîțiva oameni care lipsesc, uneori și de trei-patru ori pe lună, și ne dau treburile peste cap. Noi lucrăm „pe bandă" și dacă nu am om de schimb, pe post, suferă toți ceilalți. Pe unul, doi îi pot înlocui eu, dar atunci nu mai pot controla motorul și suferă producția. Aș putea să le dau numele, să-i știe țara pe cei care lipsesc, dar nu o fac pentru că am încă încredere că se vor corija. Noi, cei vechi, am dus mult din greul de început, ei știu mai puțin acest lucru și poate de aceea ar trebui să-l cunoască.

Constantin Fulger are 42 de ani, e căsătorit, iar Maria, soția lui, lucrează în aceeași secție. Au doi copii și vor să-i determine să învețe mai mult decît ei. La ora 15, maistrul Constantin Fulger predă schimbul maistrului Istrate Fulger, fratele lui mai mare. Ca frați se împacă, se mai păsuiesc, ca maiștri mai puțin. Răspund amîndoi în egală măsură de schimburile lor, de producție, iar cînd ceva nu este în regulă nu tolerează. Frăția aici are alt înțeles : corectitudine, promptitudine, calitate înaltă a motoarelor.

Vorbește Istrate Fulger

— Tata cînd a murit ne-a spus să punem mîna pe carte și să învățăm. Și a arătat cu mîna slăbită de boală spre uzină. Și-a dat seama bătrînul că tot neamul Fulgerilor o să-și cîștige pîinea de la „Dacia" ? Cred că asta a vrut să ne spună. Și a închis ochii oarecum împăcat. Eu sînt cel mai vechi în uzină dintre toți Fulgerii. Am terminat „profesionala", am lucrat un timp la I.R.T.A. Pitești, apoi am venit aici. Eram șef de echipă și l-am adus și pe Ion, fratele mai mare. Ion venea de la Fabrica de butoaie, era dogar. A ajuns mecanic la pompe, apoi i-am tras și pe ceilalți după mine. Soția, Steliana, lucrează în schimb cu mine, băiatul, Adrian, absolvent al liceului din Colibași, e muncitor cu înaltă calificare la atelierul Cutie de viteză.

Îi ascultăm pe Steliana și pe Istrate : femeia are 26 de ani vechime în aceeași uzină. Întîi la cea veche, de piese de schimb, apoi la uzina asta nouă care a preluat și redimensionat destinele celeilalte. Ei, cei vechi, zic că e vorba de o singură uzină. Tatăl Stelianei a lucrat tot aici, la hala 4. Îl știu mulți pe Nicolae Condilă și acum.

— Sînteți de la început în întreprindere, știți cum a evoluat producția de automobile, tovarășe Istrate Fulger. M-ar interesa însă viitorul, ce tipuri se vor fabrica ?

— Limuzina „Dacia" 1 300, Brek-ul, „Dacia" 1 310, derivata sanitară, camioneta „Dacia" 1 302 și altele. În funcție de gradul de echipare sînt : standard, lux, lux special și prețurile variază. Exportăm în țări ca R. D. Germană, R. P. Ungară, R. S. Cehoslovacă, Algeria, Grecia, Israel, Liban, Egipt, am exportat și în R. F. Germania, Columbia. Olanda, Belgia, Polonia, Nigeria și în alte țări.

— Și ce grad de integrare s-a atins ?

— În întreprindere am ajuns să fabricăm cam 50 la sută din valoarea mașinii ; în țară fabricăm cam 98 la sută din valoarea ei. La „Dacia" colaborează sau cooperează peste 140 de întreprinderi românești din industria grea, ușoară, constructoare de mașini, chimică, metalurgică.

Vorbește Ion Fulger

— Eu, sincer să fiu, sînt cam supărat. Aveam, tovarășe, pînă acum trei zile un berbec de ziceai că-i taur. Ducea un sac de 80 de kile în spinare. Mă ducea chiar și pe mine. Așteptam să tund de pe el cam 15 kilograme de lînă. Acum trei zile, nevastă-mea a venit cu oile în zăvoi, că am și eu cîteva oițe, să le pască, să apuce și ele o gură de iarbă verde. Și nu știu cum de s-a potrivit că au trecut pe acolo niște ciobani de la Corbi, cu turmele. Năzdrăvanul ăsta de berbec al meu, că nu i-a ajuns turma, a trecut rîul Doamnei înot, s-a amestecat în turmele ciobanilor și dus a fost. S-a dus și somnul meu de trei zile. Am scris la posturile de miliție din Dăbuleni, Segarcea și Seu din Dolj. Acum aștept vești despre berbec. Niște consăteni mi-au spus că berbecul meu ar fi ajuns acum pe la Dăbuleni, cu turmele ălora. Numa să nu-l taie !

Ion Fulger are 54 de ani și e șef de stație la uzina de apă. El asigură apă potabilă și industrială întreprinderii. Misiunea lui nu-i cu nimic mai prejos decît a celorlalți Fulgeri. Nu bea, nu fumează și nu-i dai 40 de ani. Muncește mult. Are 15 puțuri forate, cu un debit de 120 mc pe oră. Mai ia apă și din rîurile Tîrgului și al Doamnei. „În 1979, zice, a fost inecul ăla, s-a revărsat rîul Tîrgului, a rupt gardurile, a inundat puțurile. Ne-am luptat o zi și o noapte cu apele și am salvat cîteva puțuri, le-am acoperit și sigilat și, astfel, am asigurat apa necesară întreprinderii. După ce apele s-au retras, am început să curățăm puțurile de nămol, am sudat conductele, am lucrat mai multe zile și mai multe nopți și, cred eu, ne-am făcut datoria".

Alături de Ion Fulger, au lucrat oamenii din echipa de reparații : Ion Moga, Ion Simion, Gheorghe Gurău, Gheorghe Ștefan, Dumitru Ungureanu și, firește, toți oamenii de la uzină. Este doar un singur exemplu de dăruire, de solidaritate muncitorească, dar astfel de exemple sînt cu sutele. Pentru că la faima automobilului românesc trebuie să pună toți umărul, indiferent de locul pe care îl ocupă în uzină.

N. GRIGORE MĂRAȘANU

oameni destoinici făuriți de partid

LA „1 MAI" PLOIEȘTI, democrația are argumentele valorii

Acum, cînd merii dau în floare, la Întreprinderea „1 Mai" din Ploiești, întreprindere cu tradiție, renume și toate cîte țin de o viață glorioasă, problema curajului personal cunoaște o evoluție ușor de detectat și cu ochiul liber.

În ziua aceasta splendidă de primăvară năbădăloasă, se discută de peste trei ore omologarea sapei de foraj cu lagăre de alunecare tip SM 71 / DGJ, produs care, în ciuda denumirii de nepătruns, constituie un adevărat succes. Pentru cei cu alte preocupări, menționăm că sapele pomenite dau sens și viață instalațiilor de foraj, instalații cu care, în treacăt fie spus, uzina ploieșteană a străbătut multe meridiane, iar, la ora actuală puține firme din lume îndrăznesc să le realizeze. Și dacă la „1 Mai" se fabrică astăzi sape de foraj cu lagăre de alunecare, ultimul strigăt în materie de sape de foraj, sau instalații pentru forat puțuri de mină pentru cinci și șase metri, faptul se datorează deopotrivă minților ascuțite și curajului specialiștilor uzinei, curaj despre care secretarul comitetului de partid, Oprea Toma, ca o mamă bună, spunea că îi caracterizează pe toți cei aproape cincisprezece mii de oameni ai muncii ciți numără azi întreprinderea.

★

Greu totuși de apreciat drept curajos un om care face foarte bine ceea ce a învățat să facă. Pe de altă parte însă, să te încumeți și să promiți că realizezi un lucru cu totul nou, fără să ai deplina certitudine a reușitei, fără o experiență în materie, iar de promisiunea ta, în cazul de față a unui colectiv, să depindă înfăptuirea unui obiectiv de anvergură, aceasta, trebuie să recunoaștem, poate fi numită cutezanță.

Potrivit afirmațiilor inginerului șef Cristel Popeia, între scoci, banala bandă adezivă, și strungurile paralele nu este nici o legătură decît dacă ținem morțiș. Dar între descoperirea scociului în țara sa de baștină și fabricarea strungurilor paralele la „1 Mai" Ploiești există o legătură profundă care se numește întîmplarea.

„Probabil, cam tot așa cum s-a descoperit scociul, s-a întîmplat și la noi. Primisem sarcina să realizăm utilaje tehnologice pentru economia națională. Pentru așa ceva aveam nevoie de mașini cum sînt și strungurile paralele. Ce spun eu se întîmpla în urmă cu patru, cinci ani. În țară nu se făceau nicăieri strunguri paralele cu diametre de 1 000—1 800 și lungime pînă la 10 metri, iar cele din străinătate costau mult. În acest moment existau două variante : sau ne vedeam de treabă și așteptam să ne vină de undeva aceste mașini, nu ne obliga nimeni să le facem, pentru că nu aveam un asemenea profil și, pur și simplu, nu știam cum se construiește un strung, sau ne apucam de treabă. Am ales-o pe a doua și unii ne-au făcut inconștienți. Am ales-o pentru că ni s-a părut făcută pentru oamenii deștepți. Existau și riscuri. Cel mai mare era că se putea întîmpla să nu ne iasă nimic ca lumea și, astfel, întîrziam și un eventual import. Ne sprijineam însă pe experiența din autodotare, pe gradul nostru de tehnicitate, pe faptul că nu eram în 1948, ci în 1978 și aveam nenumărate mijloace la îndemînă, cum ar fi colaborări cu institute de proiectare, de învățămînt superior etc. Problemele care se puneau erau pur tehnologice. Și tehnologiile presupun dotare, experiență. Au fost și rateuri, s-au rupt pinioane, sistemul de frînare n-a mers dintr-un foc ș.a.m.d., dar am scos în final un strung bun".

Un strung atît de bun, încît întreprinderea și-a adăugat un profil nou : mașini-unelte. Strunguri paralele, mașini de danturat în V, mașini de găurit spațial și mașini agregat, toate solicitate în țară, iar azi și în străinătate. Privită astfel, îndrăzneala de care vorbeam e rodul competenței, al ambiției ploieștenilor de la „1 Mai" de a-și rezolva problemele tehnice în familie, obicei mai vechi dacă ne gîndim că uzina nu a cumpărat niciodată o licență, în vreme ce produsele ei se vînd mult și bine în peste 30 de țări, unele dintre ele foarte dezvoltate din punct de vedere economic.

★

Curajul are rădăcini mai adînci la „1 Mai" Ploiești. El s-a manifestat în mod egal și în plan social și politic, așa cum azi este evident în cel profesional. Ținînd cont de acestea, maistrul Ion Ungureanu, născut acum 58 de ani prin împrejurimi, adică la Băicoi, își amintește că a venit la „Concordia", la sculărie, exact în ziua de 1 mai 1938, că l-a luat în primire maistrul Neculai Pită, meseriaș extraordinar, suflet ales și om citit, maistru care, din cînd în cînd, îl trimitea la un alt muncitor de primă mînă, pe nume Sandu Andrei, să-i spună că duminică, la ora 11,30 vor merge la biserică. Mai tîrziu, după ce nea Neculai a fost arestat și trimis la Tîrgu Jiu, iar Ion Ungureanu împreună cu alți ucenici îi ajutau nevasta cu pîine și gaz, trimiși de un inimos inginer din uzină, mai tîrziu deci, a aflat că Neculai Pită și Sandu Andrei sînt comuniști, și, după război, a înțeles că mersul la biserică era, de fapt, o întrunire a comuniștilor. „Nea Neculai s-a prăpădit acum cîțiva ani, spune Ion Ungureanu, era un om deștept, unul dintre cei mai buni sculeri și povestea frumos. Cunoștea o groază de lucruri și, în plus, le spunea convingător".

Ion Ungureanu este azi un om așezat din foarte multe puncte de vedere, aproape mulțumit de ceea ce a făcut în viață, de cum i s-au aranjat copiii la casele lor, chestiune care se datorează, „dacă privim lucrurile în adîncimea lor", și curajului lui Neculai Pită și al celor care au urmat, printre care și el, Ungureanu, comunist din 1947, al oamenilor care au reconstruit și Ploieștiul, bombardat aprig în 5 aprilie '44, și țara.

— Ce înseamnă să ai azi curaj ?

— Pentru cei din generația mea, curaj înseamnă să recunoști nu numai că fără noi nu s-a putut, dar și că e imposibil și fără generația proaspătă. Adică să nu-ți fie teamă că îți iau tinerii locul. Dacă orgoliul e mai tare, suferi, dar dacă înțelegi, înveți în continuare și-ți pui mintea la contribuție, e în regulă.

În 1980, maistrul Ungureanu, despre care se spune că a avut unele probleme și cu orgoliul, dar și cu conștiința, în momentul impactului cu noua generație, luptă în care experiența, rațiunea și dragostea de uzină l-au ținut în rîndul celor destoinici, a rezolvat opt probleme tehnice aducînd mari foloase secției. „De doi ani, șef de secție este un inginer tînăr, priceput și curajos. Curajos pentru că s-a dus și la director și i-a spus deschis că secția poate merge mai bine dacă sîntem ajutați. Unii au curaj să lupte zile și nopți cu cine știe ce problemă tehnică, dar pierd din aplomb în fața unei uși pe care scrie „secretariat". Nu e cazul la noi, unde și eu am fost de multe ori la director, dar la viața mea am văzut multe.

★

Inginerul tînăr de care vorbea maistrul Ungureanu se numește Dumitru Ene. Are o biografie simplă, de om harnic, ambițios și cu dragoste de tehnică. A terminat facultatea de petrol la fără frecvență, vreme în care muncea chiar la „1 Mai", și, fiindcă lucrarea sa de stat era neobișnuită, adică valoroasă, motiv pentru care **Scînteia** a și publicat un articol, iar facultatea l-a premiat cu 2 000 de lei, bani cheltuiți cu chibzuială pe un costum și o roată de bicicletă, și-a dat și doctoratul, după care însă n-a mai luat nici premiu și nici n-a mai apărut în vreun reportaj. Dar s-a făcut cunoscut și a fost trimis la secția sape. „Nu se bucură nimeni dacă ajungi la sapă de lemn, crede Dumitru Ene, dar pentru mine secția sape foraj a fost o mare șansă. Învățasem carte și puteam demonstra cît de bine o făcusem. La început, „bătrînii" erau mai circumspecți, dar ne-am împăcat, pe nea Ungureanu l-am avut coautor la două din cele cinci invenții, și secția, o știe oricine, merge azi mai bine ca niciodată". Nu numai pentru că o conduce el, dr. ing. Dumitru Ene (n-o fi luat un premiu pentru doctorat, dar oricum sună altfel), ci pentru că gîndirea oamenilor din secție a devenit mai proaspătă, asta înseamnă democrație, să participe fiecare, să se implice și nu numai să se explice, pentru că om nou nu este unul nou-născut, ci tot cel în viață, de 30 sau de 60 de ani, și, poate, aici găsești meritul lui Dumitru Ene, că l-a convins pe unii că valoarea este criteriul eficienței. Desigur, cele spuse de el se pot demonstra în felurite moduri, saltul înregistrat în ceea ce privește tehnologiile, peste o sută, noi, realizate în 1980, adică acolo unde este astăzi cea mai mare bătaie în tehnică, fiind tot un argument al valorii, dar, întorcîndu-ne la ideea inițială, nu greșim dîndu-i dreptate secretarului comitetului de partid, Oprea Toma, „avem valoare, pentru că sîntem curajoși", ceea ce vroia să spună și Dumitru Ene.

RĂZVAN BĂRBULESCU

Tîrgoviște – istorie armată cu oțel

1. În urmă cu șase decenii, printre membrii fondatori și aderenți ai Institutului Economic Românesc, Tîrgoviștea era reprezentată prin patru bănci, societăți de credit și case de economii — Banca comercială și industrială, Banca „Dîmbovița", Banca țărănească din Dîmbovița și Societatea cooperativă de credit și economie „Vulturul" —, printr-un întreprinzător înscris la capitolul comercianți și industriași — Mihail Mihăescu din str. Progresului 14 —, prin șapte alți întreprinzători înscriși la capitolul alte profesiuni — industriașii Constantin, Dimitrie, Mihail și Toma Cîmpeanu, industriașul Ioan I. Grigorescu, inginerul Gheorghe Popescu și funcționarul Cardenius Popovici. Bineînțeles, calitatea de inginer sau funcționar nu este de contestat, însă titlul de industriaș, în context, se arată a fi mai mult un titlu de intenție, intenția industrială, la rîndul ei, în anii la care ne referim, revendicînd statutul de titlu de noblețe. În sfîrșit, dintr-un buletin lunar al aceluiași institut, aflăm că minele de la Șotînga Aninoasă, concesionate societății **Carbon**, au produs în 1921, în miazănoaptea imediată a Tîrgoștei, 172 357 t lignit. Ar mai fi fost, ca întreprinderi de luat în calcul pentru Dîmbovița, sondele înșirate între Ialomița și Cricov, ca temei al unei avuții ce se scurgea impetuos printre degetele țării acesteia. Ar mai fi fost Arsenalul din Tîrgoviște, tare mai cu seamă prin reputație : acolo ar fi funcționat cea dintîi fonderie românească de tunuri...

După șase decenii, producția minelor din bazinul carbonifer Șotînga-Mărgineanca, ca să ne limităm doar la acest exemplu, tinde spre un milion de tone. După șase decenii, restul întreprinderilor și intențiilor enumerate mai sus, ca producătoare de avuție reală sau virtuală, că potențial de a ocupa oameni în activități industriale omenește remunerate, ar încăpea într-o singură secție dintre cele nouă sau zece ale actualului Combinat de oțeluri speciale din bătrîna cetate de scaun a Țării Românești. Și nu numai că ar încăpea, dar ar mai rămîne și ceva spațiu jur-împrejurul lor, destul, chiar prea mult... Și Combinatul de oțeluri speciale nu este decît una dintre puternicele și numeroasele întreprinderi industriale ale Dîmboviței contemporane...

2. Istoria acestui combinat a rotunjit nu demult un deceniu și dintr-un început sîntem datori să privim răstimpul acesta ca pe un deceniu din istoria de șase decenii a Partidului Comunist Român, așa cum s-a trăit ea aici, intens și plenar, în Dîmbovița, la Tîrgoviște. Aici, unde aproape nouă mii de oameni produc astăzi anual peste 600 000 t oțel, mai viguros în interstițiile lui decît alt oțel, unde fiecare dintre cei nouă mii de oțelari ai Tîrgoștei renăscute poartă pe umeri, prin an, printr-un singur an, o majă de metal suficientă tuturor strămoșilor lui, să-și potcovească bidiviii și să-și ferece căruțele, să-și întocmească lanțuri de fîntînă și fiare de plug, de la Burebista și pînă mai ieri sau alaltăieri.

Într-adevăr, piatra de temelie a Combinatului de oțeluri speciale din Tîrgoviște a fost așezată în august 1970 și despre începutul acesta inginerul Victor Mihu, actualul director general, care a urmărit din pornire investiția, care a traversat între timp și îndatoririle de director tehnic, ne-ar putea spune multe, dacă nu s-ar afla mereu între două telefoane, între două telexuri, între două ședințe sau între două raiduri diurne sau nocturne prin oțelăriile și laminoarele în permanentă tensiune. La 14 decembrie 1973 s-a trăit aici momentul inaugural al șarjei dintîi, elaborată în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, și reporterul de acum își amintește niște rînduri înșirate pe hîrtie atunci : „Tîrgoviște, fosta cetate de scaun, pentru noi, este orașul care ar fi putut să devină o Florență valahă ; și ar fi devenit dacă vremuri potrivnice, iar și iar, nu i-ar fi amestecat cu pulberea zidirile, pînă acolo încît, la mijlocul veacului trecut, Grigore Alexandrescu să exclame, privindu-l : între orașe cel mai umilit !" Dar peste veac, reporterul care eram și atunci înregistra și glasul scuturat de orice soi de scepticism al inginerului Victor Mihu : „Tot ce se va produce aici va avea un preț de vînzare de pînă la 16 ori mai mare decît cele obișnuite". Și atunci, cînd oțelul de Tîrgoviște încă nu număra primele sale 100 de zile, perindîndu-se între oțelăriile electrice nr. 1 și nr. 2, între laboratoarele silențioase în care se verifica puritatea metalului și zgomotoasele secții de forje pentru bare și blocuri, între atelierele mecanice și laminorul de profile mijlocii și ușoare, încă în construcție atunci, luam o istorie întreagă în piept, o istorie armată cu oțel, o istorie făurită de oameni întrucîtva timorați la început de năvala tehnicii ultramoderne în existența lor patriarhală, dar și mîndri apoi că lucrează într-unul dintre cele mai mari complexe de oțelării electrice din Europa.

Iar rezultatul efortului lor de ieri și de azi, acum, în anul 60 al Partidului Comunist Român, nu mai poate fi rezumat în metafore, ci numai în termenii de specialitate ai unei metalurgii acut contemporane : profile rotunde din oțel laminate la cald, între care se disting oțelurile pentru cementare, pentru arcuri, pentru rulmenți, pentru scule ; profile late din oțel, laminate și ele la cald ; profile hexagonale din oțel ; sau table și benzi electrotehnice din oțel cu grăunți neorientați, laminate la rece ; altele. Și nu ar fi exclus ca prețul lor, inițial de 16 ori mai mare decît cele obișnuite, cum îl aprecia inginerul Victor Mihu în decembrie '73, după toate penuriile traversate de continent și de mapamond, să fie azi mult mai mare. Nici măcar nu l-am reanchetat asupra afirmațiilor sale de altădată. Pentru că, dacă este mult mai mare prețul acela, nu încape nici o îndoială asupra faptului că merită să fie mai mare. Este, doar, prețul muncii. Și prețul muncii, desigur, nu se discută. Contează atît : cum se ajunge la el ?

O întrebare al cărei răspuns, pe fondul crispării închise în zgomotul surd al celor nouă cuptoare electrice din oțelăria nr. 2, ni-l oferă subinginerul Nicolae Ciliban : „De la un singur cuptor, am ajuns azi la nouă... Poate nu totdeauna au funcționat și poate nici azi nu funcționează, uneori, la parametrii lor proiectați... Poate am mers prea încet, dar am mers sigur... Am format aici, în Tîrgoviște, o urbe cîndva străină de tot ceea ce înseamnă metalurgie, un colectiv în care se poate investi încredere... Însă nu este mai puțin adevărat că s-ar cuveni, poate, să nu vorbesc tocmai eu despre toate acestea..." De ce ? — întreabă reporterul. „Eu fiind un venetic pe aceste meleaguri..." Venetic, venetic, dar i-ați învățat meserie... „Și dv. chiar credeți că i-am învățat ?" — răspunde, zîmbind, subinginerul Nicolae Ciliban, de felul lui din Brăila, descins aici prin 1972, cînd încă nu se împlinise anul de la șarja dintîi. „I-au învățat, nu vă faceți griji..." — ne asigură, ceva mai tîrziu, Gheorghe Iordache, secretarul comitetului de partid al platformei industriale din care Combinatul de oțeluri speciale din Tîrgoviște face parte integrantă. Și adevărul de sub aceste cuvinte se descoperă prompt...

...În 1981, anul jubileului celor șase decenii de existență a Partidului Comunist Român, Combinatul de oțeluri speciale din Tîrgoviște s-a ridicat deasupra măsurilor obișnuite ale producției lui de pînă acum. În fiecare dintre lunile scurse în '81, planul a fost îndeplinit în toți indicatorii lui decisivi și, mai mult, pînă la 1 mai a.c., oțelarii Tîrgoștei raportează o producție suplimentară de 2 500 t. Întreaga producție de oțel pentru rulmenți a anului 1980 s-a cifrat la 10 000 t ; numai în primele patru luni ale anului în curs cantitatea aceluiași sortiment depășește 10 000 t. Iar la oțelăria electrică nr. 2, în miezul temperaturilor căreia subinginerul Nicolae Ciliban s-a scuzat că ar fi venetic, s-a realizat în martie un vîrf de producție : 44 000 t... „Fără un pic..." Însă cuvîntul venetic, chiar rostit în glumă, ne-a rămas în ureche. Fiind un cuvînt ce-l așază pe om într-un raport nemijlocit cu destinul...

MIHAI PELIN

UNDE S-A MUNCIT BINE, PĂMÎNTUL PROMITE O RECOLTĂ BOGATĂ

— Nea Porojane, ce meserie ai ?

— Sînt electrician la C.A.P., dar eu tot de țăran mă țin. De ce ? Pentru că după lucru duc solarul ăsta și, pe lîngă el, mai am și lot în folosință. Acolo pun vită și porumb, că e nevoie. Și de-un vin curat și de boabe, mai o pasăre, mai un porc, știți cum e la țară. Cînd ați trecut prima dată pe la mine, eram la vie, dar am venit repede, cu bicicleta. Al bătrîn a rămas.

— Cine e ăl bătrîn ?

— Stan Cristea, socră-miu. Cu el mă ajut, că nevasta mi-e bolnavă, a suferit un atac. Iar băiatul, că un băiat avem, e la Alexandria. Cînd sosește aici, pune mîna, dar vine rar, că e cu serviciul. Cu socră-miu se întîmplă chestia complicată, zău așa.

— Ce chestie ?

— Moare dacă stă. Alaltăieri, de exemplu, bătea un vînt rău, să te dea jos și mai mult nu. Tată, i-am zis, stai și matale acasă, că e frig. Ăl bătrîn s-a holbat la mine și s-a răstit, ce să fac mă, acasă, să pictez ?! Și-acum mă minunez de unde a scos-o, că doar nu știe să picteze ?! S-a dus ca din pușcă și, pînă seara, nu l-am mai văzut. Așa-s oamenii pe la noi, muncitori, de-aia e Storobăneasa ca o floare. Case noi, mașini, rari sînt cei lăsați de căruță.

— Cît e de mare solarul ?

— Cît îl vedeți, 2 ari. Cam 3 sferturi din bătătură. Restul, mai o vită, mai o ceapă, plus asfaltul de călcăm pe el să nu ne noroim cînd plouă. Curtea e, cel puțin așa pretind, gîndită bine, n-am lăsat nici un metru neocupat.

— În solar sînt roșii, da ?

— Tomate. Cu ele am început, la ele am rămas, deși am încercat, să fie vreo 3 ani, și castraveți. Am renunțat, muncă mai puțină, dar prea mult stuf, asta nu mi-a convenit.

— Nea Porojane, cînd zici că ai început?

— Prin '73—'74, nu știu precis. L-am văzut pe vecin, pe Ghiță al lui Ștote, că pune, am pus și eu, a ieșit și-am cîștigat bine.

— Cine e Ghiță al lui Ștote, care dintre vecini ?

— Aha, îl cheamă Gheorghe Nuță, dar noi așa îi spunem, din bătrîni.

— Și-a fost greu la început ?

— N-a fost ușor, dar m-am descurcat. Am dat toată atenția și, cînd n-am știut, am întrebat, că nu-i rușine să întrebi, rușine e să faci pe deșteptul fără o bază. Și-acum întreb, cînd e cazul, că eu cu cititul stau, recunosc, mai prost. N-o am pe-asta, dar mă interesez, aflu și mai e, aici poate greșesc, și instinctul nostru de țărani. Mai demult, frunza de jos se cam îngălbenise, m-am dus la inginera de la C.A.P., la tovarășa Cocoșilă, și-am întrebat-o. Mi-a recomandat să pun uree, am pus și, după ce le-am udat, plantele s-au înveselit. Am scos, îmi amintesc, recoltă zdravănă. Am achitat contractul cu statul, că noi așa lucrăm, ba am vîndut și la piață. Am scos bani buni.

— Anul trecut, de pildă, cît ai scos ?

— La 2 000 de fire, vreo 20 000 de lei.

— Doar atît ?

— Ei, scrieți 30, că n-o fi foc. Nu prea i-am calculat exact. Cum vin, așa se duc. Numai pe mobilă am dat 9 mii, plus 4 lui fiă-miu, să-și ia cojoc, că se poartă la oraș.

— Casa în care stai e nouă ? Cîte camere are ?

— Și dumneavoastră, cîte camere ?! 7, cîte să aibă, toate noi, abia le-am făcut. Dealtfel, tot ce vedeți e proaspăt, mașina de spălat, televizorul, aragazul, toate. Le-am obținut că muncim și că avem ajutor de la stat.

— Ce ajutor, nea Porojane ?

— Folie de plastic, răsaduri, îngrășăminte, cîte și mai cîte. Eu, de exemplu, pun roșii olandeze, mai au ele un nume, l-am uitat, răsadurile le produce școala din comună, la seră, eu doar le cumpăr și le bag în pămînt, ăsta e un avantaj. Tovarășul Grosu, directorul școlii, abia dacă prididește, sînt mulți doritori, la noi fiecare curte are solar. Toamna, să nu uit, după roșii, trec pe varză, nu stau o clipă, caut să scot cît mai mult. Mai multe recolte, așa-i acum, țin și eu pasul cum pot.

— E greu ?

— Pentru cine fuge de muncă, da. În rest, cam migăleală. Stai în genunchi, ferești o sîrmă, ferești un arc, toată ziua stropești, n-ai o clipă de răgaz, dar merită.

— Sigur că merită, numai gardul ăsta, de beton, te-a costat, credem, vreo 10 mii, așa-i ?

— Nu mai știu, o fi fost mai mult, o fi fost mai puțin ? Din această cauză muncim, ca să trăim mai bine. Și, la noi, e cazul. Vara, de exemplu, la 4 sînt în picioare, mă bag în solar și pînă la 6, cînd mă pregătesc de serviciu, nu stau. Seara, cînd viu, la fel.

— Cu dotarea cum stai ?

— Am de toate. Adică ce-mi trebuie ? O pompă de apă și sape. Am. Recent, am cumpărat și-o sobă cu petrol, pentru orice nevoie, să nu intre frigul în solar și să întoarcă roșiile.

— De la săpat nu te doare niciodată spatele, nea Porojane ?

— Nu de la săpat mă doare, de la somn. Dac-o lungesc în pat, mă ține de mijloc, parc-aș fi beteag. Și-apoi, zău așa, cum vreți să cîștig cît cîștig, dormind ?! Nimic nu pică din cer, totul se obține cu sudoare, așa să știți.

— Știm, ai dreptate. Nea Porojane, dușmani ai?

— Ce să am ?!

— Dușmani.

— Nu, la noi nici invidie nu mai e. Toți muncim și nu e loc decît de mulțumire. Sănătoși să fim că, în rest, avem de toate.

— Pînă să faci solarul, ce aveai în curte ?

— Bălării. N-aveam în curte, zic eu, pentru că n-aveam în minte. Acum am și, în plus, nimeni nu mă dă la o parte de la muncă. Mai ales că nu mă pot lăsa vecinilor, lui Ghiță al lui Ștote, care e omul dracului. Ăla cred că nici noaptea nu doarme.

★

— Nea Nuță, auzi ce zice vecinul matale, că nici noaptea nu dormi ?!

— Dorm, taică, dar ușor. Să nu vie, tam, nisam, o ploaie tare ori un frig și să lovească în roșii.

— Tot roșii ții ?

— D-apăi cum ?! 4 ari și, pe lîngă gard, cartofi și usturoi. Colea, spre drum, ardei și vinete. Încă nu le-am pus, ele sînt mai plăpînde, le-oi băga după ce-o înflori salcîmul.

— Acum e devreme ?

— E încă frig pentru ele. Riscă să se aricească.

— Ce să facă ?!

— Să se stringă. Adică nu merg la timpul ăsta. În spatele curții, că m-ați întrerupt, am o vie, așa pentru sufletul meu, să nu merg toată ziua, bună ziua, la Firuș.

— Cine e Firuș ?

— Omul de ține bufetul din comună. Acolo mergem, uneori, la sfat. Mai auzi cîte una, o mai transmiți pe a ta.

— Ultima pe care ai auzit-o care e ?

— S-o iei devreme cu pepenii și să-i pui, cînd sînt mici de tot, la ghiveci. E o treabă la care am să mă bag și eu. Vorba ceea, încercarea moarte n-are.

— Cînd ai matale timp să te ocupi de atîta grădină ?

— Lucrez la C.A.P., sînt supraveghetor la ștuțuri. La canalizare. Cînd vin acasă, pun mîna, ginerele meu la fel, doar pe femei le mai învoim cîteodată. Ele au treabă cu alea mici, că am două nepoate. Mihaela și Florica. A mică, Florica, cîntă la vioară de te minunezi, fete bune, doar că răcesc mai repede. Noi, cînd eram copii, de cum auzeam brotăceii, dormeam afară, pe rogojină. De, alte timpuri, dar parcă fetele astea sînt prea firave. Să mai crească nițel și le punem la muncă, chit că, la început, n-o să le fie dulce. Munca rămîne baza, fără ea sugi din deget a pagubă.

— Ce meserie are ginerele ?

— Șofer, dar e de-al nostru. Sapă de cînd se știe.

— Nea Nuță, cîți bani ai încasat pe roșii anul trecut ?

— Am sărit, cu contract cu tot, la 40 000.

— Ce-ai făcut cu ei ?

— Poftim întrebare ?! Bani să fie că ai ce face cu ei. Ne-a costat mașina, ne-a costat garajul, a fost nevastă-mea pe Transfăgărășan, cîte și mai cîte. Eu ziceam să mă duc, c-o excursie, în Bulgaria, dar am renunțat. Le-am zis oamenilor, că ne adunasem mai mulți din sat, ce să facem, mă, noi în Bulgaria ?! Să ne ținem unul după altul și, grăbiți fiind, să n-apucăm să bem o bere ?! Hai, mă, mai bine în Moldova, că n-am văzut nici toată țara și-apoi, la anul, d-o mai fi să fie, vom merge și în Bulgaria.

— Și ?

— La toamnă, dacă o ieși bine, facem nordul Moldovei, pe la mănăstiri. Asta e, s-a schimbat viața. Taică-miu, cînd ajungea la Alexandria, povestea 6 luni ce-a văzut și ce-a cumpărat. El, săracu, a vrut să mă facă croitor. Apoi, cînd a înțeles că foarfeca nu se prinde de mine, m-a dat la mecanică. Asta m-a ajutat mai tîrziu c-am fost, la C.A.P., 10 ani motorist. Socotind, de la 12 ani muncesc și n-am avut, pînă la 56, altă ocupație decît munca. De-aia o ducem bine, că muncim.

— Vă lipsește ceva ?

— N-aș zice, dar ăștia tineri vor să schimbe frigiderul. Li se pare că ăl vechi nu mai corespunde. Oricum, eu vinul tot de la groapă îl beau.

— Carnet de conducere îți iei, nea Nuță ?

— Să nu vă mire ?! Vă pot spune că mașina noastră are numărul... Mihaelo, cît are, fata tatii, mașina ? Da, 1-TR-5 922, merge bine. Ce să mai adaug, are și cine să-i poarte de grijă.

— Cal și căruță ai avut ?

— Ba. Eram săraci. Munca însă, puteți constata, ne-a săltat, de-aia eu sper să fiu sănătos, c-am de ce trăi.

OVIDIU IOANIȚOAIA

„De la 12 ani, n-am altă ocupație decît munca"

Despre Radu Porojan și Gheorghe Nuță aflăm, dintr-un afiș, că fac, anual, atîtea legume și că scot, de pe urma lor, atîția bani. Mulți, foarte mulți.

Peste cîteva ceasuri, iată-ne la Ștorobăneasa, acasă la doi din legumicultorii de frunte ai Telcormanului, oameni harnici și, în altă ordine de idei, vecini. Nu-i despărțe decît un gard.

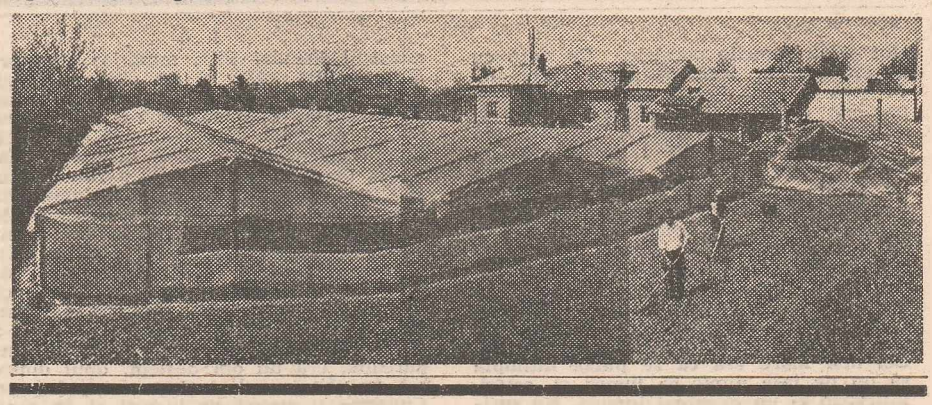

„Miroase a an bun în Bărăgan"

Zi de întîi mai. De dimineață nu se poate ghici ce fel de zi va fi. Buletinele meteorologice au precizat că vremea este în continuă încălzire și că nu vor cădea precipitații atmosferice. Călătorim într-o mașină din Capitală către Călărași. Lîngă noi se află inginerul Petru Mărculescu, directorul general adjunct al Direcției agricole din județul Călărași.

Cîmpul, ca un copil răsfățat al țăranilor, nu știe ce-i sărbătoarea, el își așteaptă truditorii. Din loc în loc, parcele mari de rapiță, de un galben fără cusur, rup decorul de verde crud. Miroase a primăvară coaptă, de parcă ne-ar da ocol vara.

Imediat după Brănești intrăm în județul Călărași. Din loc în loc tractoarele retușează ultimele suprafețe de teren. Oamenii încep să apară.

— Tovarășe director Petru Mărculescu, azi, de întîi mai, ce se lucrează, în agricultură, în județ ?

— Se însămînțează ultimele suprafețe de fasole și soia. De asemenea, se fertilizează terenul, în funcție de cum a fost făcută arătura. Se erbicidează. De asemenea se muncește intens în legumicultură. A început plantarea tomatelor în cîmp. Altceva ? 198 de motopompe funcționează zi și noapte la eliminarea excesului de umiditate de pe anumite terenuri, se fac rigole pentru scurgerea apelor.

— Tovarășe director, ce s-adus nou, să spunem așa, noua împărțire teritorială ? Cu alte cuvinte, cum se prezintă județul în anul său de debut ?

— Aici ar fi multe de spus. De cînd sînt eu în Bărăgan nu s-a muncit așa ritmic și planificat.

— Stați puțin. Aveam impresia că sînteți un om al Bărăganului. De unde ați venit aici ?

— Sînt oltean, dar de cînd am terminat facultatea, în urmă cu vreo cincisprezece ani, am lucrat numai și numai în Bărăgan. Deci, vrînd nevrînd, mă consider și sînt considerat un om al Bărăganului. Pînă nu demult, pînă la noua împărțire teritorială, am lucrat ca inginer-șef la C.A.P. Dor Mărunt. De peste trei luni, odată cu declanșarea campaniei agricole, am fost numit director general adjunct la noua Direcție agricolă Călărași. Acum vă răspund și la cealaltă întrebare. Nu numai județul este, să spunem așa, nou ca formă administrativă, dar, evident, și mulți oameni se găsesc în funcții noi. După ce s-a creat direcția agricolă s-a trecut la o analiză a situației din teren. Astfel, de la Ilfov s-a primit o „moștenire" de peste 90 000 de hectare care n-au fost arate în toamnă. În cel mai scurt timp s-au făcut arăturile ca să nu existe o prea mare deosebire între arăturile de toamnă și cele din primăvară. Și revenind la ceea ce v-am mai spus : de cînd sînt în Bărăgan nu s-a muncit așa ritmic și planificat. Desigur, o să mă întrebați cărui fapt se datorează acest lucru ? După părerea noastră cred că prin noua împărțire s-a ieșit dintr-o rutină, ca să nu spun plictis. S-a pornit de la început cu mari ambiții și chiar cu entuziasm. De la început s-a dorit să trăim pe picioarele noastre fără ajutoare de la Slobozia sau de la București. Am fost sprijiniți de conducerea Ministerului Agriculturii, de județeana de partid, dar și specialiștii, oameni din agricultură, au înțeles că sîntem la început de drum și n-au precupețit nici un efort în a încheia în cel mai scurt timp posibil campania de primăvară. S-a lucrat, să spun așa, în flux continuu : de dimineață pînă a doua zi de dimineață. Știți ce spectacol feeric era să vezi ziua și noaptea pe cîmp, arînd **sute de tractoare ?** Și apoi să vă mai spun un lucru simțit de toată lumea : a existat o mare „concurență" între județul nostru și cel vecin, Ialomița, iar din această întrecere nedeclarată nu a avut de cîștigat decît agricultura.

— Și care-s rezultatele ?

— O să spună lumea că ne cam lăudăm. Lăsînd modestia la o parte, aș afirma totuși că pînă în momentul de față parcă sîntem cu un pas înaintea vecinilor. Dar cum, la noi în agricultură, toamna se numără bobocii, adevăratele socoteli, desigur, se vor face atunci. Așa că putem declara în mod oficial o asemenea întrecere. Ce-ar spune colegii noștri din Ialomița ? Sînt de acord ? Și ca să nu pară o simplă laudă, priviți cîmpul : arată minunat. **Miroase a an bun pentru agricultură, în Bărăgan.** Ca-ntr-o farmacie. Șoselele sînt curate, toate suprafețele de pămînt arate și însămînțate, iar mai toți pomii „zugrăviți". Omul sfințește locul... Dar să vă dau un exemplu concret : în comuna Dor Mărunt existau două C.A.P.-uri. Una mergea foarte bine, exista forță de muncă, oamenii cîștigau foarte bine, iar rezultatele erau din cele mai satisfăcătoare. La cealaltă, situată gard în gard cu prima, situația era complet alta : se cîștiga, la o zi de muncă doar o treime din cît se obținea la prima. Era deci normal că nu exista nici suficientă forță de muncă. S-a luat hotărîrea să se unifice cele două C.A.P.-uri și în cel mai scurt timp rezultatele au devenit spectaculoase. Am dat acest exemplu ca să ne aducem aminte încă o dată vechiul proverb românesc : omul sfințește locul.

— Ca noutăți și secrete de ultimă oră ?

— Avem un mare noroc : Institutul de cercetări din Fundulea, tot ca rezultat al noii împărțiri, a „căzut" în județul nostru. Încă de la început, împreună cu specialiștii din cadrul institutului, s-a căutat ca în fiecare unitate din județ să existe cîte un lot experimental și demonstrativ. Este în ajutorul fiecărei unități. Chiar din anul acesta s-a renunțat la cîțiva hibrizi de porumb, care păreau de neînlocuit, cu alții cu mare productivitate, rezistenți — specific pentru județul Călărași. Apoi ar mai fi ceva de o mare importanță. În ultima vreme, în Bărăgan, datorită canalelor de irigări s-a cam schimbat media precipitațiilor. Specialiștii susțin, și pe bună dreptate, că în momentul de față ar fi bine să micșorăm normele de udare, dar să le îndesim.

— Observăm că în discuția pe care am purtat-o cu dumneavoastră, de cele mai multe ori a venit vorba despre specialiști.

— Așa-i. Este timpul lor. Se simte din ce în ce mai mult acest lucru. Cu singura deosebire că noi, specialiștii, nu trebuie să uităm că adevărații noștri învățători sînt țăranii.

ION PREDOȘANU
SORIN POSTOLACHE

Unitatea noastră în jurul partidului — temeiul tuturor împlinirilor

Niciodată, în istorie, poporul român, încercat și viteaz, nu a fost mai atașat de un crez și mai unit de un ideal ca astăzi în jurul Partidului Comunist Român. Motivul l-a constituit comuniunea de interese, faptul că partidul clasei muncitoare, clasă care a revoluționat o societate, a fost, este și rămîne exponentul înaltelor idealuri de luptă și viață al tuturor celor ce muncesc. Asemenea unui mare fluviu care își unește apele, sporindu-și astfel forța, Partidul Comunist Român unește astăzi, urmare a politicii sale înțelepte și clarvăzătoare, cele mai diverse categorii de oameni ai muncii, indiferent dacă ei sînt sau nu sînt membri ai partidului. Avînd în centrul politicii sale făurirea unei vieți demne, de construcție și bunăstare, poporul din care s-a întrupat, ca un rezultat firesc al acestei politici, îl urmează cu speranță și încredere. Unitatea marilor mase în jurul partidului o reflectă, mai puternic decît oricînd, Frontul Democrației și Unității Socialiste, uriașă organizație, minunată formă de organizare a maselor muncitoare care cuprinde, pe baza comuniunii de țeluri, toate organizațiile sociale și obștești, toate categoriile sociale, oameni ai muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități. Urmînd neabătut politica Partidului Comunist Român, forța conducătoare a societății noastre, toate organizațiile componente ale Frontului Democrației și Unității Socialiste au adus și aduc o contribuție însemnată la realizarea mărețului Program de dezvoltare economico-socială a României socialiste. Obiectivele politicii partidului au devenit, astfel, obiectivele întregului popor, pentru că sînt pentru popor. Dar, prin cuprinderea, prin unirea tuturor acestor organizații sociale și obștești în cadrul unui larg front democratic, Frontul Democrației și Unității Socialiste, și mai ales prin constituirea Organizațiilor Democrației și Unității Socialiste, organizații care cuprind peste 2,5 milioane de membri, partidul a asigurat practic participarea la viața politică și socială a țării a unor largi categorii de cetățeni ai patriei noastre, din toate sectoarele vieții economice și sociale, indiferent de naționalitate.

Aceasta constituie, de fapt, așa cum secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat în repetate rînduri, însăși expresia perfecționării democrației noastre socialiste, a lărgirii cadrului de participare a maselor populare, a poporului, la conducerea tuturor sectoarelor de activitate. Categorii diverse de oameni ai muncii au fost chemate, în numele uneia dintre cele mai largi, mai adevărate și mai umane democrații, democrația socialistă, să participe în unire și frăție, la așezarea propriului destin. Desigur, participarea maselor de oameni ai muncii la conducerea destinelor țării reflectă și nivelul înalt de dezvoltare a conștiinței sociale, dă dimensiune calității umane, calității omului nou, instruit, educat și format la școala învățăturilor noastre comuniste, a moralei și conștiinței comuniste.

Iar această unitate în jurul Partidului Comunist Român, această forță minunată a unității socialiste a poporului constituie baza tuturor realizărilor, garanția trainică a înfăptuirii Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, de înaintare a României spre comunism, de asigurare a întăririi continue a suveranității, a independenței patriei.

Avem la ora actuală în România, o putem spune cu justificată mîndrie, un sistem democratic unic în felul său, care funcționează în toate domeniile vieții economice, sociale și politice. Este un sistem propriu românesc, gîndit și perfecționat continuu de partidul nostru, de secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Acest sistem democratic odată asigurat creează cadrul optim de afirmare plenară a responsabilității sociale, a capacității creatoare, a spiritului gospodăresc al fiecărui om al muncii, al fiecărui cetățean. Pentru că participarea la conducerea treburilor țării, indiferent la ce nivel se manifestă actul participării, implică mai înainte de toate asumarea unei mari responsabilități, înseamnă, conform noii noastre democrații, să decizi asupra propriului destin, dar și asupra destinului celorlalți, al căror exponent devii. Astfel, sistemul democratic românesc devine un sistem care asigură pretutindeni și permanent șansa, posibilitatea efectivă a fiecărui om al muncii, a fiecărui cetățean de a-și rosti liber, responsabil și deschis opinia în legătură cu toate problemele dezvoltării noastre. Esența lui este, rezultă cu prisosință de aici, reală și mai ales profund umană.

N. GRIGORE

Un timp al marilor realizări în știință și tehnică

(Urmare din pagina 1)

într-o perioadă cît mai scurtă la stadiul de țară dezvoltată.

La definirea trăsăturilor politicii Partidului Comunist Român în domeniul științei și tehnologiei s-a plecat, ca și în alte domenii ale vieții economico-sociale, de la studiul atent al realității înconjurătoare, de la înțelegerea și aprofundarea necesităților României în acest domeniu, asigurîndu-se astfel o bază materialist dialectică pentru activitatea de cunoaștere.

Încă în anul 1965, tovarășul Nicolae Ceaușescu atrăgea atenția asupra rolului deosebit, al impactului cercetării-dezvoltării asupra evoluției economice, arătînd că „satisfacerea nevoilor mereu crescinde ale economiei naționale este indisolubil legată de progresul științei, de intensificarea cercetărilor fundamentale și aplicative în toate domeniile".

În aceste condiții, definirea cu claritate a politicii științei și tehnologiei a apărut ca o necesitate obiectivă ținînd cont nu numai de rolul important al acestor factori dar și de imperativul ca efectele cercetării-dezvoltării să-și facă simțită prezența în economie cît mai repede posibil.

Înființarea Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie în anul 1965 precum și măsurile luate ulterior pentru perfecționarea activității și funcționării sale ca organ de partid și de stat cu caracter deliberativ și larg reprezentativ au avut o mare însemnătate pentru edificarea unei politici clare și unitare de promovare largă a activității de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și introducerea progresului tehnic, contribuind în mod hotărîtor la organizarea, conducerea și coordonarea eforturilor materiale și umane pentru rezolvarea celor mai stringente nevoi actuale și de perspectivă ale economiei naționale.

Mobilizarea eforturilor cercetătorilor, a întregului potențial tehnico-științific al țării noastre, este condusă și coordonată de Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie ale cărui atribuții au fost ridicate pe o treaptă superioară prin ansamblul de măsuri adoptat de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 1979. O deosebită semnificație a avut, în acest sens, încredințarea președinției acestui organ de partid și de stat cu caracter deliberativ și larg reprezentativ, reputatului om de știință, savant de renume mondial, tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu. Numirea tovarășei Elena Ceaușescu în această funcție reprezintă o temeinică garanție pentru realizarea tuturor prevederilor programelor directivă și programelor de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și introducere a progresului tehnic.

În definirea obiectivelor politicii științei și tehnologiei un rol deosebit l-a avut concepția fundamentată la Congresul al IX-lea al P.C.R. de către secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, potrivit căreia introducerea progresului tehnic în România trebuie să se facă pornindu-se de la rezultatele cercetării științifice proprii și diminuîndu-se, în mod treptat, importul de tehnologii străine pe bază de licență.

Această concepție a condus la o creștere vertiginoasă a potențialului tehnico-științific românesc sintetizată în perioada 1965—1980 prin creșterea de 4 ori a personalului ocupat în cercetare, de 4,5 ori a fondurilor fixe și de 9 ori a cheltuielilor pentru cercetare. Aceste ritmuri se vor menține și în cincinalul actual.

Concomitent cu creșterea bazei materiale a cercetării-dezvoltării a avut loc o continuă perfecționare a conducerii și structurilor organizatorice în rețeaua unităților de cercetare. Această rețea cuprinde astăzi 175 de institute sau centre de cercetare a căror activitate este coordonată de 10 institute centrale de cercetare și 3 academii de profil. O importantă activitate de cercetare se desfășoară însă și în fabrici și uzine, în școli și în institutele de învățămînt superior unde se acționează cu fermitate pentru rezolvarea unor probleme importante pe calea integrării cercetării cu învățămîntul și producția.

O atenție deosebită s-a acordat selecționării și orientării tematicii de cercetare, astfel încît aceasta să corespundă cerințelor economiei naționale și implementării în producție a rezultatelor cercetării științifice astfel încît acestea să aducă o contribuție majoră la creșterea producției materiale și deci, implicit, și a nivelului de trai al oamenilor muncii.

Pentru rezolvarea unor probleme deosebite Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie a inițiat elaborarea unor programe de cercetări interdisciplinare care se realizează cu eforturile conjugate ale cercetătorilor din institutele de cercetări, muncitorilor, maiștilor și inginerilor din întreprinderi precum și cadrelor didactice din învățămîntul superior.

Rezultate deosebite, mai ales prin rezerva de soluții științifice și tehnologice, au fost obținute în cadrul programelor elaborate cu scopul de a utiliza integral toate genurile de resurse energetice ale țării, inclusiv a celor sărace elaborîndu-se pentru aceasta tehnologii economicoase adecvate. Aceasta va conduce la modificarea structurii consumurilor de energie primară prin creșterea ponderii lignților inferiori și scăderea consumului de hidrocarburi în scopuri energetice, prin trecerea la utilizarea energiei nucleare în scopuri energetice, prin valorificarea mai largă a noilor surse de energie (energia geotermală, a vîntului, biogaz, biomasă, energie solară ș.a.), domenii în care cercetătorii români au dat dovadă de multă ingeniozitate, fantezie și spirit practic.

Pe baza aplicării rezultatelor ce s-au obținut și a celor ce urmează să se obțină în cercetarea din acest domeniu, în anul 1990 ponderea surselor neconvenționale de energie în balanța energetică a țării va crește de peste trei ori, respectiv pînă la 10 la sută.

Rezultate deosebite au fost obținute și în utilizarea resurselor minerale cu conținuturi scăzute de substanțe utile, domeniu în care s-au elaborat soluții tehnologice valoroase.

Cercetările au contribuit la descoperirea de noi rezerve de materii prime, punerea în valoare a zăcămintelor sărace, mecanizarea extracției, încărcării și transportului, automatizarea în exploatările miniere la zi, extinderea forajului la mare adîncime, introducerea forajului marin, creșterea factorului final de recuperare a țițeiului. Aceasta a constituit, dealtfel, una din principalele direcții în care a fost orientată utilizarea potențialului tehnico-științific românesc.

O altă direcție principală de canalizare a eforturilor de cercetare a constituit-o modernizarea economiei românești prin introducerea unor tehnologii de vîrf, crearea de produse competitive atît din punct de vedere funcțional cît și comercial, implementarea de sisteme de conducere pe calculator, de mecanizare și automatizare care au permis obținerea unei importante creșteri a productivității muncii și o sporire considerabilă a avuției naționale.

În cincinalul 1976—1980 au fost realizate circa 10 000 de noi mașini, utilaje și instalații, 5 000 noi materiale și bunuri de consum și 9 000 tehnologii noi și modernizate. La sfîrșitul cincinalului produsele noi și reproiectate în economia națională reprezentau circa 46 la sută din valoarea producției industriale ; 80 la sută din valoarea mașinilor introduse în economia națională reprezintă mașini de concepție românească. De asemenea, 90 la sută din tehnologiile, materialele și bunurile de consum introduse în economie sînt concepute și realizate în institutele, laboratoarele, fabricile și uzinele țării.

Toate aceste rezultate au determinat o creștere a contribuției industriei la crearea venitului național de la 48 la sută în 1965 la 60 la sută în anul 1980.

Enumerînd cîteva din realizările mai importante ale cercetării românești în această perioadă trebuie să subliniem dezvoltarea chimiei, domeniu în care au fost elucidate fenomene și procese cum sînt sinteza compușilor macromoleculari, reacțiile de oxidare, sărurile topite, chimia lemnului și polimerilor naturali și altele. Îmbinarea organică dintre cercetarea fundamentală și cea aplicativă au permis realizarea unor procedee tehnologice originale pentru obținerea fibrelor poliesterice, sărurilor de bariu, îngrășămintelor chimice, coloranților, rășinilor epoxidice ș.a.

S-a elaborat o tehnologie originală de fabricare a cauciucului poliizoprenic.

În domeniul fizicii și energiei nucleare, cercetarea științifică românească a realizat tehnologii pentru fabricarea combustibililor nucleari și materialelor nucleare destinate reactorilor energetici, tehnologii neconvenționale cu plasmă, electroni și laseri, aparate, instalații și utilaje bazate pe metode fizice, tehnici nucleare cu aplicații în industrie, agricultură, medicină și altele.

În domeniul construcțiilor de mașini cercetarea științifică a deschis noi perspective în tribologie, construcție de mașini-unelte, mecanica fină, construcția unor utilaje tehnologice de mare complexitate cum sînt instalațiile de foraj la 10 000 m adîncime și instalațiile de foraj pentru diametre de 6 000 mm și 1 000 m adîncime.

În aerodinamică s-au obținut rezultate importante în domeniul profilelor aerodinamice, sistemelor portante la avioanele subsonice și aerodinamicii aparatelor de zbor supersonic și hipersonic.

În termotehnică și termoenergetică au fost obținute rezultate bune în optimizarea arderii lignților inferiori și utilizării în scopuri energetice a șisturilor bituminoase.

În domeniul științelor medicale s-au înregistrat succese în prelungirea vieții active a oamenilor. În urologie s-a realizat primul transplant de rinichi. Succese deosebite au fost obținute în endocrinologie, chirurgia plastică a esofagului, în virusologie, fiziologia normală și patologică, în pediatrie și altele.

Rezultate importante au obținut oamenii de știință români și în domeniul biologiei, științelor agricole și silvice, asigurînd o bază științifică pentru realizarea unei noi revoluții în agricultură.

De asemenea s-au obținut rezultate bune în matematică, informatică și cibernetică economică, știința conducerii și alte domenii ale științelor tehnice, economice și social politice astfel încît dezvoltarea științelor fundamentale va asigura condițiile necesare progresului viitor și creșterea prestanței științei românești peste hotare.

Putem afirma că prin transpunerea în viață a politicii științei și tehnologiei elaborată de partid, în cincinalul 1976—1980, cincinalul revoluției tehnico-științifice, cercetarea, creația tehnico-științifică originală în general, au fost tot mai puternic prezente în activitatea desfășurată de oamenii muncii din toate ramurile economiei naționale, iar rezultatele obținute au confirmat pe deplin justețea orientărilor și sarcinilor stabilite de conducerea partidului.

Perioada 1981—1985, definită ca cincinalul științei, tehnologiei, calității și eficienței, va însemna datorită imperativelor economice și sociale pe care partidul le-a pus în fața noastră un rol și o importanță sporită pentru activitatea științifică a cercetătorilor și specialiștilor care se află deja în fața unor sarcini a căror rezolvare implică o mare răspundere și mobilizare.

Pornind de la realizările obținute pînă în prezent și de la cerințele dezvoltării economice și sociale a României pînă în anul 2000, Congresul al XII-lea al partidului a adoptat două documente de maximă importanță pentru cercetarea românească și anume Programul-directivă de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și introducere a progresului tehnic în perioada 1981—1990 și direcțiile principale pînă în anul 2000 și Programul-directivă de cercetare și dezvoltare în domeniul energiei pe perioada 1981—1990 și direcțiile principale pînă în anul 2000.

Realizarea prevederilor acestor documente va asigura baza științifică necesară înfăptuirii strategiei economico-sociale a României, privind creșterea în continuare a producției materiale, modernizarea structurii economiei, participarea mai eficientă a țării noastre la circuitul economic internațional, asigurarea independenței energetice a României, ridicarea calității vieții și nivelului de trai și civilizație al întregului popor. La elaborarea lor s-a ținut cont atît de principalele tendințe în dezvoltarea științei și tehnologiei pe plan mondial cît și de problemele specifice țării noastre, în condițiile accentuării crizei energetice și încordării crescinde de pe piața materiilor prime industriale și agricole.

Prevederile acestor programe urmează a fi transpuse în practică printr-o largă mobilizare a forțelor proprii de cercetare printr-un efort organizatoric, material, financiar și uman deosebit, prin crearea tuturor premiselor pentru efectuarea unei munci de calitate și eficiente. Desigur, o parte din sarcini vor fi rezolvate și pe calea cooperării tehnico-științifice internaționale desfășurată în conformitate cu principiile politicii externe a partidului și statului nostru de cooperare reciproc avantajoasă cu alte state.

Succesele obținute pînă în prezent de oamenii de știință români, existența unor programe-directivă clare și a unui potențial tehnico-științific valoros reprezintă garanții temeinice pentru realizarea ambițioaselor obiective pe care România și le-a propus în domeniul științei și tehnologiei pentru etapa următoare.

• CE E NOU CU... •

Readucem în paginile „Flacării" situația de ultimă oră a unor invenții și descoperiri românești care, pe parcursul ultimilor ani, au făcut în repetate rînduri obiectul unor articole, reportaje și interviuri. Multe din aceste izbînzi ale gîndirii și experimentului de laborator și-au demonstrat între timp valoarea și utilitatea lor teoretică și practică, bucurîndu-se de o recunoaștere publică. Numeroase institute de cercetări și foruri de decizie, și în mod special Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie, au dovedit o largă receptivitate față de aceste soluții și idei novatoare, mijlocind și stimulînd investigațiile de specialitate, facilitînd brevetarea și valorificarea lor în interesul economiei naționale, al luptei pentru sănătate, pentru prestigiul internațional al științei și tehnicii românești. Cu sprijinul C.N.S.T., O.S.I.M. și al Ministerului Sănătății au fost experimentate și apoi puse la dispoziția publicului larg medicamentele originale create de medicii Mihai Leontopol și Ioan Pușcaș (despre care am scris de curînd), Vasile Boici, Magdalena Timar, de către dr. chimist Tina Covaliu și apicultorul I. Ilieșiu. Au fost oficializate, de asemenea, metodele terapeutice propuse de medicii Florea Dinu, Gr. Osipov-Sinești, Constantin Țuculescu. Notăm, de asemenea, ajutorul moral și material acordat de diferite întreprinderi și instituții centrale inventatorilor Vasile Dumitrescu, Ștefan Nicolaescu, Petre Buleci, Petre Milu.

Nu e mai puțin adevărat, așa cum o dovedese și rîndurile care urmează, că, din păcate, mai există invenții și descoperiri obligate să infrunte în continuare unele stavile ale conservatorismului, inerției sau lipsa de înțelegere colegială. Aducînd la cunoștința opiniei publice ce s-a făcut și ce mai rămîne de făcut pentru recunoașterea și promovarea unor idei și realizări de certă importanță științifică și tehnică, ne exprimăm în continuare convingerea că judecata nepărtinitoare a timpului va demonstra în continuare că tot ceea ce este valoros răzbește mai devreme sau mai tîrziu, după cum scurgerea inexorabilă a timpului scoate din competiție eroarea, falsul sau impostura. Ideile generoase nu pot avea decît sorți de izbîndă într-o țară în care creativitatea tehnică și științifică se află în atenția expresă a conducerii superioare de partid, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, așa cum o dovedesc și aceste cuvinte înscrise la loc de cinste în Programul Partidului Comunist Român și care marchează o orientare de principiu în dezvoltarea generală economică și socială a țării : „Partidul pornește în mod constant de la considerentul că știința constituie factorul primordial al progresului contemporan, că societatea socialistă multilateral dezvoltată și comunismul nu pot fi edificate decît pe baza celor mai înaintate cuceriri ale științei și tehnicii".

Preocupările lui Florea Dinu

Dr. Florea Dinu din Cîmpina, despre preocupările căruia revista noastră a scris în repetate rînduri, ne răspunde la întrebarea : Ce mai este nou în legătură cu aceste preocupări ? —, pe puncte, metodic, fără explicații și întrebări inutile.

1. Aparatul electronic multifuncțional Dimistoma, utilizat în anestezie, profilaxie și tratamente în stomatologie a fost omologat, urmînd ca pînă la 30 iulie a.c. să se încheie și experimentarea clinică.

2. A fost încheiată cercetarea privind realizarea protezei dentare cu fibră minerală artificială.

3. S-a realizat aparatul electronic multifuncțional Neurodimi cu care, la această oră, se află în faza de omologare.

4. Medicamentul Efdinogen folosit în tratamentul afecțiunilor paradontale a fost preluat de Întreprinderea de medicamente Biofarm pentru industrializare și se află în faza de testare clinică.

5. S-a încheiat cercetarea pentru medicamentul Vitadinogen-formula 1, care a fost predată Întreprinderii de medicamente Biofarm în scopul industrializării. Medicamentul se înscrie în seria celor cu efect biostimulator și bioregenerator destinate a fi utilizate în terapia afecțiunilor dento-paradontale și în terapia generală.

6. Se află în curs de elaborare cercetarea privind medicamentul epitelizant destinat tratamentului afecțiunilor mucoaselor, pielii și tegumentelor. Cercetarea se desfășoară cu sprijinul CNST-ului și se va încheia la sfîrșitul anului 1982.

Metodele operatorii Osipov Sinești

Înainte de a ajunge la zi, să reamintim că, în 1968, doctorul Grigore Osipov Sinești a creat cel dintîi serviciu de parodontologie din România, pe lîngă Spitalul „Bucur" din Capitală. Reorganizat și extins în 1974, el s-a transformat în Centru metodologic, titulatură sub care funcționează și astăzi, pe strada 11 Iunie, numărul 10, sub directa coordonare a celui care l-a întemeiat, harnic și neostenit în ciuda vîrstei. Doctor în științe medicale din 1967, membru al Societății de parodontologie din R.F.G., Grigore Osipov Sinești a realizat numeroase cercetări originale în stomatologie, în general, și în parodontologie, în special. Ar fi, legat de asta, multe de spus. Ne vom limita însă să menționăm că doctorul Osipov rămîne, înainte de toate, inițiatorul unei noi orientări în stomatologie, metoda sa de tratare a parodontopatiilor esențiale, bazată pe o concepție originală, însemnînd o contribuție științifică de valoare deosebită, care i-a atras, pe bună dreptate, renumele de „părinte al parodontologiei", cum l-a numit profesorul italian Franco Noveri din Torino. Atît expunerile sale, prezentate la diverse congrese internaționale, cît și demonstrațiile operatorii, efectuate la Paris, Roma, Madrid etc., au impus specialiștilor de pretutindeni o metodă revoluționară de tratament implicînd, reamintim, biostimulatorii „Os-minerale", apa medicinală de gură „Ossidenta" etc.

Concepția doctorului Osipov a fost exprimată, pentru prima dată, în monografia „La Parodontopathie essentielle" tipărită în 1971, la Paris. Editura Medicală a editat și, recent, reeditat, într-o ediție revăzută și completată, „Parodontopatia esențială" și „Metodologia parodontologică", punînd la îndemîna stomatologilor datele orientării parodontologice românești originale. Fără a intra în amănunte, să notăm că problemele sînt astfel înfățișate în tratatele respective, teoretic și iconografic metodologic, încît bolnavii se pot lesne lămuri asupra cauzei suferinței lor, precum și asupra modalităților concrete de tratament. Desigur însă, volumele se adresează, cu precădere, specialiștilor, oferindu-le un bogat material informativ, de fapt însumarea unei experiențe de-o viață.

În ultima vreme, sub egida Centralei industriale de medicamente, cosmetice, coloranți și lacuri, s-a reluat seria monografiilor parodontologice în 5 versiuni, în limbile română, rusă, engleză, germană și franceză. Apărută nu demult, versiunea franceză „La Parodontopathie Essentielle et les Implants d'Os-Mineral", sub redacția lui Dumitru Ioncică, se prezintă în condiții grafice excepționale.

Preparatele Boicil

În cadrul celui de-al doilea Simpozion al medicamentului românesc, ce a avut loc în București, în zilele de 21 și 22 aprilie, ținut sub patronajul Ministerului Industriei Chimice, al Centralei industriale de medicamente București și al Institutului de cercetări chimico-farmaceutice s-au făcut și cîteva comunicări privind acțiunea utilizării Boicilului în diferite afecțiuni. Cercetători, medici și chimiști, de la Centrul de chimie Timișoara, Centrul metodologic Timișoara, Institutul de medicină și I.M.F. Tîrgu Mureș și-au comunicat concluziile privind experiența clinică a utilizării în diferite afecțiuni pe cazuistica anilor 1978—1980, studiile privind mecanismul de acțiune al medicamentului Boicil și metodologia complexă de tratament cu diverse forme farmaceutice de Boicil. S-a arătat acțiunea antialgică și anestezică locală a unor extracte purificate de Helleborus species, efectele inotrope ale extractului de Boicil purificat, s-a relevat acțiunea miorelaxantă a preparatului Boicil-forte și a fracțiunilor de Boicil purificat și efectul preparatului Boicil-forte în stările inflamatorii acute.

Diversele preparate Boicil sînt în fabricație și se găsesc în farmacii. Unele din ele sînt în curs de apariție.

Iată, deci, o cercetare cu rezultate din cele mai bune, intrată în normal. Ne alăturăm și noi felicitărilor adresate de juriu doctorului Vasile Boici pentru îndelungatele și fructuoasele eforturi depuse pentru promovarea medicamentului românesc. Este de dorit totuși ca virtuțile medicamentului și metoda de administrare a Boicilului să fie mai pe larg prezentate publicului larg și personalului sanitar din toate așezămintele medicale ale țării.

Invențiile lui Petre Milu

Pe **Petre Milu**, cunoscut inventator, care lucrează în cadrul Institutului Național de Motoare Termice din București, l-am găsit în mica sa gospodărie, din Otopeni, amplasată în vecinătatea podului care leagă Capitala de comuna limitrofă.

— Noutăți ? Cea mai proaspătă nu ține de preocupările mele curente, adică de cercetare, ci de ...agricultură.

— ?? !!

— Am primit, din partea C.A.P. Otopeni, o adresă prin care sînt înștiințat că trebuie, ca locuitor al comunei, să am lot de pămînt sau să execut o perioadă de cîteva luni la munca ogorului. Absolut legal, numai că eu nu am nici un fel de raporturi cu muncile agricole, deși sînt locatar al comunei Otopeni. La serviciu trebuie să-mi execut obligațiile. Vă dați seama ce-ar însemna să-mi întrerup studiile și diversele încercări ale noilor motoare, pentru a lucra la cîmp ! Timpul pe care l-aș consacra agriculturii ar fi foarte scump plătit, deoarece calificarea mea este alta, este, dacă vreți, o specializare superioară.

— **Motorul fără vilbrochen, despre care „Flacăra" a scris în repetate rînduri, în ce stare se află în prezent ?**

— Una dintre variante se află pe standul de încercări la „rece", încercări care vor începe în următoarele zile. Este un motor perfecționat față de cel cu autoinjecție pe care l-ați prezentat. Noutatea este aceea că motorul nu folosește pompa de injecție cunoscută. Conform prevederilor contractuale dintre institutul nostru și C.N.S.T., în cursul lunii mai vom porni și la „cald" acest motor. Termenii sînt destul de strînși, după părerea mea. Aș fi avut nevoie de ceva mai mult timp, deoarece autoinjecția ridică probleme foarte delicate, după știința mea procedeul la care lucrez fiind necunoscut și nefolosit, pe scară mondială. Nu respect datele din contract, nu-mi primesc retribuția. Și, în același timp, am obligații și față de cooperativa agricolă...

— **Dar cu mașina de încălzit, cum stați ?**

— Stau, ați spus, foarte bine. Adică mi-am încălzit perfect locuința și pe durata acestei ierni lungi, iar la vară, dacă voi avea timp, îi voi adăuga un sistem de automatizare, reglajul diverșilor parametri urmînd să se efectueze fără intervenția omului.

— **V-a solicitat cineva din sfera oficială, ca să mă exprim astfel, să dați relații privind invenția dumneavoastră ?**

— Nimeni pînă acum. Foarte mulți particulari s-au interesat, mi-au scris, m-au vizitat și, o spun fără răutate, mi-au răpit din timpul meu de muncă.

Pe această cale, ne exprimăm părerea că inventatorul Petre Milu ar trebui să se bucure, în primul rînd, de sprijinul instituției la care lucrează și, în egală măsură, de înțelegerea conducerii C.A.P. Otopeni, astfel încît inventatorul acesta prolific și pasionat să-și poată consacra întreaga sa putere de gîndire și muncă cercetării și găsirii de noi soluții tehnice, evident mai productive și de un interes mai larg decît ar putea fi participarea lui Petre Milu la efortul necesar agriculturii din zona comunei Otopeni.

Cazul și cazurile doctorului Mihai Dănilă

— **Care este în prezent situația dumneavoastră ?**

— Niciodată nu știu eu primul, așa că n-aș putea să vă spun exact. Sînt detașat la Policlinica Titan, dar nu știu cît durează detașarea. Cred că lucrul acesta îl hotărăște o comisie, o comisie atît de largă încît nu va ajunge vreodată la un rezultat. O comisie al cărei președinte era sau chiar mai este profesorul dr. N. Cajal.

— **Am aflat că vi s-au dat douăzeci de paturi...**

— Mai exact, mi s-au promis douăzeci de paturi pe care le-aș dori într-un staționar de sine stătător, în grija mea și a colectivului meu. În acest caz, pentru a evita riscul de părtinire sau eroare propun să se convoace periodic din toate centrele universitare ale țării cîte trei specialiști care să tragă separat concluzii scrise pentru ca după aceea să poată fi confruntate la nivel central în vederea luării unei decizii.

— **Totuși, aveți la Policlinica Titan un cabinet, un colectiv, și mai beneficiați la Titan de unul dintre cele mai moderne laboratoare din Balcani.**

— Este foarte adevărat. Aș putea adăuga că și conducerea Policlinicii Titan, în frunte cu medicul primar Constantin Gorgos, directorul unității, ne acordă tot sprijinul. Bolnavii sînt planificați și beneficiază de consult, iar după aceea le institui tratamentul pe care-l primesc gratuit, pe bază de fișă. Asta fac eu zilnic, am un program riguros, am bolnavi redați producției, familiei, societății, totul fără a face apel la medicamente din import. Am fișate peste 13 000 de cazuri, dintre care 2 000 rezolvate în hepatită, celelalte în cancer.

— **Înțeleg că nu tratați doar anumite forme de cancer ?**

— Am registre speciale cu cazuri, medicamente noi și rezultate pe care le urmăresc de ani și ani și pentru alte maladii. Tratez boli și bolnavi cu autoanticorpi ca astmul bronșic și boli metabolice grave ca diabetul zaharat, acesta din urmă profitînd considerabil după tratamente cu medicamente ce așteaptă cam de multișor să fie brevetate.

— **Dacă nu au fost brevetate, atunci cum de le aplicați ?**

— Mi-am luat totuși o măsură de precauție. Toate sînt testate la Institutul de farmacovigilență de unde au primit aviz favorabil, altfel nici nu le înscriam spre brevetare.

— **Despre ce propuneri de invenție este vorba ?**

— „Medicament împotriva diabetului zaharat și arteritei", dosar OSIM nr. 86365, „Medicament destinat hepatitei cronice evolutive", dosar OSIM nr. 86366, și „Medicament împotriva maladiei Hodkin și reticulozei maligne cu pancitopenie", dosar OSIM nr. 86944.

— **Și ce șanse au, vor fi brevetate curînd ?**

— Mai repede cred că nu. Sînt sceptic. Nu mi-a cerut nimeni nici o cazuistică. De ce ? ! E mult mai ușor să respingi. În condițiile acestea nu mai miră pe nimeni faptul că unor respectabili membri ai Academiei Medicale le este mai ușor să trimită la mine spre rezolvare cazuri de hepatite agresive și ciroze hepatice decît să dea un aviz favorabil pentru brevetarea medicamentelor.

Cariera internațională a Covalitinului

Spre finele anului trecut, Covalitinul, medicament antilitiazic de concepție românească, s-a bucurat de un răsunător succes în cadrul unor confruntări și întruniri de specialitate desfășurate la Madrid, Roma și Paris.

De curînd, am fost înștiințați că și în Egipt Covalitinul s-a bucurat de atenția și interesul specialiștilor urologi, iar autoarea medicamentului a fost aleasă membru de onoare al Universității din Cairo. Mai notăm de asemenea că un cunoscut urolog, profesorul dr. Kasrel Aimi, a solicitat introducerea tratamentului cu Covalitin în cadrul clinicilor universitare de urologie, iar rectorul Universității din Cairo, profesorul dr. Ibrahim Badran, a făcut propunerea ca dr. chimist Tina Covaliu să participe, pe bază de contract, la efectuarea unui larg program de cercetări consacrate etiologiei litiazei renale și hepatice, știut fiind faptul că în Egipt această maladie cunoaște o mare incidență.

Am mai aflat în continuare că la cererea unor clinicieni din Bulgaria, Ungaria, Cehoslovacia și Republica Democrată Germană, Covalitinul va fi prezentat în curînd în unități spitalicești din aceste țări, scop în care vor fi delegați cîțiva medici ai **Clinicii de liză cationică** din București.

Altă noutate : în luna mai un distins reprezentant al școlii sovietice de urologie, academicianul prof. dr. Andrei Lopatkin, va sosi la București pentru a prezenta, între altele, și rezultatele obținute, pe parcursul unui an, în combaterea litiazei renale cu Covalitin.

— Din păcate, ne declară interlocutoarea noastră, mai anevoios se desfășoară introducerea Covalitinului în terapia antilitiazică din țara noastră. Există totuși unele semne de bun augur. De curînd, la inițiativa conducerii Ministerului Sănătății, am organizat un curs cu o durată de o lună de zile pentru instruirea unor medici și chimiști din Timișoara, Botoșani, Slatina, Pitești, Craiova, Hunedoara și București în legătură cu terapia Covalitinului. Am primit de asemenea asigurări că medicamentul va fi introdus și în rețeaua spitalelor militare din țară.

Moștenirea dr. Nicolae Chișiu

S-au împlinit, în martie, anul acesta, patru ani de la moartea marelui om de știință român, savantul de renume, doctorul Nicolae Ștefan Chișiu. Dispariția sa prematură a însemnat o pierdere ireparabilă pentru școala națională de medicină, știut fiind faptul că în afara valoroaselor sale invenții și descoperiri, brevetate sau omologate, medicul Nicolae Chișiu a lăsat, deopotrivă, și numeroase cercetări nefinalizate, unele din acestea privind etiologia și tratamentul bolii neoplazice.

Scump la vorbă și înconjurat doar de un cerc de amici devotați, și mai ales obișnuit să trăiască toată vremea în robia dulce a investigațiilor de laborator — Nicolae Chișiu nu a transmis posterității decît foarte puține date în legătură cu gîndurile, planurile și cercetările sale din urmă. Ne-a rămas un caiet cu însemnări zilnice în care experimentele sînt notate schematic și prin mijlocirea unei grafii sui-generis, precum și unele informații împărtășite celor care l-au ajutat și sprijinit în ultimii ani ai vieții sale. Pe baza acestor date, ce reclamă o veritabilă muncă de decodificare, un grup de cercetători ai Institutului „Victor Babeș" și ai Institutului de cercetări veterinare și biopreparate „Louis Pasteur", amîndouă din Capitală, și-au asumat dificila misiune de a descifra și continua cercetările întrerupte prin sinistrul de la 4 martie 1977. Acțiunea se desfășoară prin grija Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie și, așa cum am fost înștiințați de curînd, timpul a lucrat în favoarea acestor nobile investigații. Pe baza documentelor rămase de la Nicolae Chișiu și, în special, a celor referitoare la celebrul reactiv SCH, s-au obținut rezultate notabile în realizarea unor biostimulatori. Experimentele au

durat trei ani în mai multe ferme zootehnice, în prezent produsul aflîndu-se în atenția **Comisiei medicamentului**, urmînd ca, odată cu obținerea avizului, să se treacă la producerea lui industrială. Interlocutorii noștri ne-au înștiințat că se efectuează și alte cercetări privind valorificarea unor idei ale doctorului Chișiu, dar ele au deocamdată un caracter secret. Ni s-au promis amănunte într-un viitor apropiat.

Produsul „Apilarnil"

Cel de-al 8-lea produs natural al stupului, **apilarnilul**, a fost realizat în vara anului trecut prin triturarea larvelor de trîntori pe baza procedeului indicat în brevetul de invenție al apicultorului Nicolae I. Ilieșiu despre care am scris în revista noastră din 5 februarie a.c. Din mai recenta istorie a apilarnilului, vă prezentăm următoarea suită de scurte informații:

Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci a îndeplinit în luna februarie a.c. formele de brevetare internațională în următoarele țări: U.R.S.S., S.U.A., Marea Britanie, Franța, R.F.G., Austria și Elveția.

Ministerul Sănătății prin Inspectoratul sanitar central de stat, la cererea fermei apicole a C.A.P. Scornicești, a aprobat Norma internă pentru produsul apilarnil, ținînd seama de proprietățile sale nutritive și a lipsei din compoziția produsului a oricăror substanțe nocive.

Prin Ordinul nr. 10/P.T. din 26 februarie 1981, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a stabilit prețurile de producție, de contractare, de achiziție și de livrare la apilarnil după cum urmează: apilarnil brut: 1 600 lei/kg ca preț de producție, contractare și achiziție pentru unități socialiste și producători individuali și lei 1 728/kg ca preț de livrare pentru unitățile de achiziție, Apilarnilul omogenizat și filtrat: 3 105 lei/kg, ca preț de producție și de livrare pentru unitățile unde se face industrializarea, și apilarnil liofilizat: 13 500 lei/kg ca preț de producție și de livrare pentru unitățile care fac industrializarea acestui apilarnil.

La Întreprinderea de produse cosmetice „Miraj"-București se experimentează actualmente introducerea apilarnilului ca substanță activă în vederea producției de serie a unor creme, loțiuni, farduri etc.

Combinatul apicol al Asociației crescătorilor de albine din Republica Socialistă România va produce în acest sezon apicol o serie de produse noi biostimulatoare și hepato-protectoare pe bază de păstură, miere și apilarnil.

Comisia medicamentului din cadrul Ministerului Sănătății, în ședința sa din 24 martie a.c., a acordat avizul de necesitate pentru produsele: „Apilarnil" — drajeuri și „Apilarnilprop" — drajeuri.

Terapeutica Mihai Zavergiu-Theodoru

Sănătos, în putere și cu numeroase planuri de viitor, doctorul Mihai Zavergiu-Theodoru a intrat, la sfîrșitul lunii martie, în cea de-a 88-a primăvară a vieții sale. Metoda sa terapeutică „Revitalizarea celulară prin vasodilatație periferică totală", alcătuită din automasaje zilnice, gimnastică și dietă alimentară, este cunoscută astăzi în toată România, precum și în alte țări ale globului (Uniunea Sovietică, Australia, Noua Zeelandă, Italia, S.U.A.).

Am scris în cursul anilor și despre rezultatele, uneori neașteptate și chiar uimitoare, obținute în urma tratamentului prin dietă și automasaj, reproducînd în acest scop fragmente din scrisorile sosite pe adresa noastră sau cea a doctorului Zavergiu (str. Caragea Vodă 21, sect. 1, cod. 71 149). Am insistat, de asemenea, pe lîngă forurile în drept pentru tipărirea într-o broșură a indicațiilor terapeutice ale doctorului Mihai Zavergiu. O facem și de data aceasta, reamintind că o bogată cazuistică atestă fără drept de tăgadă valoarea terapeutică a metodei folosite, care a dus, în numeroase cazuri, la ameliorarea unor boli grave și la revigorarea unor organisme șubrezite de boli reumatismale, afecțiuni ale cordului, stări depresive anxioase, boli de piele, nevralgii etc. Și, apoi, să nu uităm că însuși exemplul autorului, robusteța sa fizică și psihică confirmă și reconfirmă an de an valoarea practică a metodei de revitalizare celulară prin vasodilatație periferică totală zilnică.

Metoda Constantin Țuculescu

Am scris de mai multe ori despre acest subtil artist al bisturiului, autor între altele al unei metode de chirurgie maxilo-facială, capabilă de a rezolva în chip miraculos grave paralizii faciale, de a reda unor chipuri deteriorate aspectul fizionomic normal. Metoda operatorie a doctorului Constantin Țuculescu constă — așa cum am mai avut prilejul să o spunem — în legarea comisurii bucale de apofiza coronoidă mandibulară cu ajutorul unui tendon extras din picior. Unică pe plan mondial, așa cum o demonstrează și literatura de specialitate, procedeul permite ca, prin mijlocirea uneia sau mai multor intervenții chirurgicale, obrazul infirm, afectat de paralizie ani la rînd, să-și recapete simetria inițială și tonusul muscular firesc; pacientul izbutește să închidă ochiul, sprînceana căzută revine la poziția normală, piramida nasală deviată capătă axialitatea dorită și comisura bucală se îndreaptă.

Primul nostru articol dedicat acestei spectaculoase intervenții chirurgicale a apărut spre finele anului 1978, la o dată cînd doctorul Țuculescu efectuase abia patru operații de acest fel. Revenind recent la Spitalul clinic de urgență al Capitalei, unde lucrează și medicul Constantin Țuculescu, am aflat că numărul cazurilor de paralizie facială rezolvate cu succes a trecut de mult de o sută.

În legătură cu metoda de corectare a faciesului paralizat (cunoscută azi în toată țara, cum o dovedesc zecile de scrisori sosite pe adresa „Flacării" și a doctorului Țuculescu), interlocutorul nostru a ținut să ne declare următoarele:

— În ultimii trei ani, metoda a cunoscut îmbunătățiri sensibile datorită unei practici intense și a unor observații de finețe. Folosesc în prezent procedee de miogimnastică, adjuvante importante în rezolvarea pînă la capăt a infirmităților faciale. De curînd am operat o tînără de 22 de ani cu o paralizie facială congenitală. După operație, pacienta a făcut, la îndemnul și indicațiile mele, intense exerciții de miogimnastică. În prezent, închiderea ochiului este perfectă, nasul și comisura bucală au revenit la normal. Am dat acest exemplu pentru a sublinia importanța colaborării dintre pacient și medic, deoarece acesta din urmă, el singur, nu poate rezolva totul în chip miraculos așa cum așteaptă și pretind unii bolnavi.

Soluțiile inginerului Paul Marius

Interesîndu-ne la inginerul Paul Marius care este stadiul de aplicare a ideilor sale, aflăm următoarele: „La Uzina „23 August" din București s-a omologat de curînd motorul cu înaltă anduranță, 30 000 ore. Motorul are incluse și soluții energetice ceea ce a dus la un consum de carburanți foarte bun. Vreau să arăt că motoare similare cu acesta pe plan mondial au o anduranță de 6 000 pînă la 8 000 ore. Motorul este destinat instalațiilor de foraj, transportului naval și feroviar și va asigura competitivitatea produselor noastre de export din acest domeniu. Astăzi, criteriul principal la cîștigarea unei oferte este cel economic: consum și anduranță. Colaborarea dintre M.I.C.M., Uzina „23 August" și I.N.M.T. a fost perfectă. Realizarea s-a făcut într-un timp record. La I.N.M.T. sînt realizate fizic și testate pe bancul de probă 4 motoare care funcționează în zona amestecurilor sărace și motoare Diesel. Printre ele, Dacia 1300-Diesel. Din păcate I.N.M.T. nu are autogestiune și, deci, nu are posibilitatea să-și impună soluțiile și să le vindă. Așa se explică de ce, din lipsă de contracte, ele nu sînt încă omologate și n-au intrat în fabricație. Cu mîhnire trebuie să spun că deși motorul pentru Dacia 1300-Diesel este gata din 1979, deși de atunci el s-ar fi putut fabrica la Pitești, și ar fi fost acum nu numai pe piața românească, ci și pe alte piețe, lucrurile s-au tărăgănat. În luna aceasta, în revista internațională „L'Auto Journal" s-a publicat știrea despre apariția FIAT 127-Diesel, prezentat ca o premieră mondială în domeniu. Motorul prezentat în revista amintită este identic ca două ștampile cu motorul nostru. Este vorba de o stranie coincidență? Nu știu ce să spun. Cert este că apariția la timp a motorului Diesel românesc, pe mașina Dacia 1300, ne-ar fi situat în fruntea competiției.

Dacia-1300 economică

La I.A. Pitești, producătorul autoturismului românesc, se strîng, pe lîngă propunerile cercetătorilor de aici și cele ale altora, din țară. Propunerile de îmbunătățire a performanțelor, de reducere a consumului de carburanți sau de înlocuirea celor clasici cu alții se studiază aici. Scopul acestei acțiuni: realizarea unei Dacii cît mai economică și cît mai competitivă. Propunerile de îmbunătățire se experimentează, în probe paralele, pe 10 motoare. Soluția inginerului Vasile Dumitrescu din Pitești, distribuția variabilă a carburantului, va scade consumul, mai ales în oraș, de la 10—11 la 7 litri pe suta de kilometri.

Într-o soluție originală, deosebită de cea propusă de alți cercetători, se experimentează folosirea amestecului de benzină-metanol. Aici s-a preferat ca amestecul să se producă în carburator, cele două combustibile aflîndu-se în rezervoare separate. Un avantaj al acestei variante este pornirea la rece mai lesnicioasă. La definitivarea acestei soluții au participat pe lîngă cercetătorii de la Centrul de cercetare al centralei și cercetători din țară, cum este inginerul Ștefan Nicolaescu din Oradea. Pînă acum, rezultatul experimentării amestecului amintit a dus la reduceri importante ale consumului de benzină. În oraș, pe o sută de kilometri se consumă 3,6—3,9 litri benzină și 6 litri metanol.

Invenția „Antiol"

Sînt cîțiva ani buni de cînd revista noastră a dezvăluit cititorilor existența unui brevet de invenție românesc („Medicament pentru tratamentul intoxicațiilor cu alcool", certificat nr. 55542/1971, autori Ștefan Gavrilescu, Tiberiu Danciu și Caius Streian), despre care se afirma că are proprietatea trezirii aproape imediate din cele mai avansate stări etilice. Brevetat în 1971 în România, în 1972 în R. F. Germania și în 1975 în S.U.A., medicamentul a cărui compoziție a fost pusă la punct de cei trei specialiști timișoreni numiți mai sus a stîrnit un interes deosebit atît în țară cît și în străinătate, agenția de știri „Associated Press" reluînd imediat după apariția primului nostru articol principalele sale date. Acest articol, publicat în ianuarie 1976, avea un titlu semnificativ: „Sînt mai bine de patru ani de cînd un farmacist român a inventat medicamentul trezirii aproape imediate din cele mai avansate stări etilice". Între timp, iată, au mai trecut aproape 5 ani de zile! „Antiolul" (denumire primită prin comprimarea cuvintelor *anti* și *alcool*) are zece ani de cînd a fost brevetat, dar intrarea sa în producția de serie încă întîrzie. „Și totuși, să știți că cercetarea se află într-un stadiu destul de avansat, preciza de curînd tovarășul Corneliu Baloescu, directorul I.C.S.M.C.F. La Centrala industriei medicamentelor a fost alcătuit un colectiv, condus de dr. farmacist Luminița Piculescu, care se preocupă în momentul de față de punerea la punct a procesului de fabricație și a tehnologiei de preparare. Sînt, e adevărat, unele mici dificultăți de rezolvat, și tocmai de aceea l-am chemat pe membrii colectivului amintit la mine, împreună cu dosarul de fabricație. Zilele următoare vom fi în măsură să vă dăm un răspuns mai detaliat, însă, după mine, mult nu mai este pînă la ieșirea pe piață a medicamentului respectiv." Așa să fie!

Ideile lui Mihai Iubu

Acum 2 ani, în primăvara anului 1979, doctorul Iubu, împlinise 65 de ani și era poate omul cel mai fericit din lume. Pe strada Iașilor din Cluj-Napoca la Clinica medicală III, condusă de dr. docent Dumitru Dumitrașcu, după doi ani de așteptare, doctorul Iubu își reluase activitatea. Renăscuseră mii și mii de speranțe în sufletul oamenilor suferinzi. Totul părea perfect: colaborare cu alergologi, imunologi, biochimiști, radiologi, cu specialiști în morfopatologie, fiziologie și imunologie.

Dar numai după cîteva luni, totul avea să se năruie: la două săptămîni după un grav accident, chirurgul orelist cu mînă de aur, cu pasiune de excepție pentru cercetare și mare dragoste față de oameni avea să dispară pentru totdeauna, murind în salonul unui spital clujean. Mai era doar o lună pînă la venirea în preajma sa a doi medici tineri, care urmau să preia și să ducă mai departe *„tehnica Iubu"*, și tot o lună pînă la așteptatul moment al comunicării primelor rezultate dintr-un amplu program interdisciplinar de cercetare. Programul și gîndurile doctorului Iubu n-au fost însă cunoscute doar de el. Au mai rămas și se mai păstrează și azi rezultatele unor investigații. Colaboratori apropiați știu cu precizie orientarea dată cercetărilor. Sînt binecunoscute și rezultatele tehnicii chirurgicale Iubu în rinite alergice și alte afecțiuni O.R.L., care și-au găsit rezolvarea în 90 la sută din cazuri.

Se înțelege, așadar, că odată cu dispariția doctorului Mihai Iubu au încetat și căutările. Și e păcat. E o luptă ce merită continuată. E o datorie de onoare atît a echipei interdisciplinare ce o închegase doctorul Mihai Iubu, dar și a altor cercetători români. Le stă la dispoziție și materialul documentar elaborat de Mihai Iubu.

Limfograful Ciortoloman

După o existență zbuciumată, „Limfograful" realizat de prof. dr. doc. Henrieta Ciortoloman și ing. I. Zănescu s-a înscris, pe cît se pare, pe o orbită normală. Într-o scrisoare adresată redacției, conducerea Spitalului clinic „23 August" ne aduce la cunoștință că: **„Luîndu-se în examinare studiul prezentat în februarie 1981, de către un colectiv desemnat în acest scop cît și în ședința B.E.C.O.M., din 28 februarie 1981, s-a considerat că acesta fundamentează aplicarea invenției în secțiile spitalului și s-a hotărît includerea în planul propriu al spitalului a cercetării, experimentării și aplicării invenției, în care scop s-a dispus îndeplinirea prevederilor legale privind utilizarea invențiilor de către titularii de brevete. Ca urmare, în prezent, lucrarea se înaintează spre avizare Academiei de Științe Medicale și ne preocupăm de confecționarea unor aparate prototip, la un atelier de specialitate, care să fie utilizate în spitalul nostru și, după caz, și în alte spitale în cadrul acțiunii de experimentare și aplicare a invenției."**

Metoda „SANAB"

— Primul curios sînt eu! Ce se întîmplă, într-adevăr, cu metoda „SANAB" de reparare a arborilor cotiți rupți? Zilele acestea am primit, din partea O.S.I.M., o nouă adresă oficială care consemnează o... negare a negației. Nu este un simplu joc de cuvinte, deoarece aflu că propunerea mea nu reprezintă o noutate tehnică și că metoda în sine este cunoscută. Aceasta în timp ce mii de motoare zac inerte, în agricultură și transporturi, mai ales, din pricina defectării arborilor cotiți! Întreb și eu: dacă se știe cum se repară vilbrochenele rupte, atunci de ce se mai importă? Exemple: cel de la Combinatul chimic din Turnu Măgurele și cel de la Drăgășani. Motoarele, cărora li s-au reparat, prin metoda „SANAB", vilbrochenele rupte funcționează, unele de ani de zile, așa cum s-a arătat și în „Flacăra". Cel mai recent este cel de la Întreprinderea „Electroceramica", din Turda, un motor marca Fiat. Mi-am dat seama că șansele mele de a deveni posesor de brevet de invenție au fost compromise mai de mult, din momentul în care unul dintre inginerii de la O.S.I.M., dealtfel semnatar al adresei amintite, a afirmat, în prezența mai multor persoane, că își va rupe diploma de inginer, dacă metoda „SANAB" va fi admisă ca invenție. (?!!)

În privința instalațiilor de biogaz, de care m-am ocupat în ultima vreme, interesul este mai viu. Sînt sprijinit nu numai de către C.N.S.T. ci și de forurile de partid locale. Tovarășii de la I.S.C.I.P. Brăila așteaptă comisia de omologare, de la București, pentru instalația de biogaz care funcționează din toamnă. Din restul țării primesc foarte multe solicitări, atît din partea unor consilii populare, cît și a unor C.A.P.-uri ca și de la particulari, care doresc să-și construiască fie stații mari, fie simple „butelii", cum le-am numit eu, pentru uzul gospodăriilor individuale. Din păcate, și nu din vina mea, nu le pot da curs decît după îndeplinirea formalităților legale, adică după omologarea de rigoare. Prin urmare, aștept..."

Medicamentul „Trofopar"

Tovarășa dr. Magdalena Timar, inventatoarea medicamentului denumit „Trofopar" (hepato-protector), ni s-a prezentat, ca de obicei, calmă și încrezătoare în rezultatele cercetărilor întreprinse în vederea ameliorării produsului aflat acum în farmacii.

„Industrializarea „Trofoparului", ne spune inventatoarea, a devenit un fapt împlinit. Nu am nimic de adăugat, în afara unei informații nu chiar de ultimă oră, dar oricum de perspectivă: studiea „îmbogățirea" actualului produs cu încă două substanțe, este vorba despre calciu și magneziu, care — în momentul includerii lor — vor extinde aria eficacității medicamentului".

Serul Ranetescu

În legătură cu cercetările întreprinse cu serul dr. Ranetescu, s-a încheiat, la 29 ianuarie 1981, un proces verbal, în care se stipulează că, la solicitarea Ministerului Sănătății, s-a luat în discuție autorizația de fabricare a acestui produs destinat tratamentului tumorilor canceroase. Prof. dr. C. Baloescu a informat pe membrii comisiei că referatele Institutului oncologic București, ca și cele ale altor trei clinici, unde s-a experimentat serul au ajuns la concluzia că acesta s-a dovedit ineficace și că nu există elementele necesare producerii sale pe scară industrială. Prof. dr. D. Dobrescu este totuși de părere că, observațiile clinice, deși încheiate cu aceste rezultate, utilizarea serului poate fi admisă dar cu condiția ca el să se elibereze doar la cererea pacienților și numai după înștiințarea acestora asupra ineficacității produsului.

Reamintim că serul a fost brevetat de peste un an de zile și ne mărturisim intenția de a reveni, mai pe larg, asupra moștenirii lăsate de medicul prahovean.

Motorul fără vilbrochen Roșiu

Pentru rezolvarea problemelor ridicate de crearea unui motor rotativ, fără vilbrochen, de către timișoreanul **Ion Roșiu**, Institutul național de motoare termice din București a instituit, îndată după apariția suitei de articole din „Flacăra", o comisie mai largă, din care au făcut parte specialiști din cadrul institutelor politehnice din București, Iași, Timișoara, ca și un reprezentant al C.N.S.T.

Motorul a fost supus unor probe suplimentare și în condiții tehnice îmbunătățite, față de variantele mai vechi, însă el nu și-a putut dovedi virtuțile consemnate de inventator. Studiul comisiei s-a încheiat printr-un proces verbal, care menționează că motorul respectiv gripa și nu dezvolta puterea afirmată de inventator și că, de asemeni, creația sa nu este susceptibilă de alte perfecționări, care l-ar putea face competitiv.

La cele două contestații ale autorului, s-a procedat la tot atîtea reexaminări, concluziile concordînd cu cele ale comisiei inițial constituite.

Pagini realizate de LIVIU TIMBUS, EMANUEL VALERIU, OVIDIU IOANIȚOAIA, ION PREDOȘANU, OPREA GEORGESCU, GEORGETA ȘTEFANESCU, DUMITRU GRAUR și MARIOARA STANCU ENE

JUDEŢUL TULCEA

Prezentul în cartea

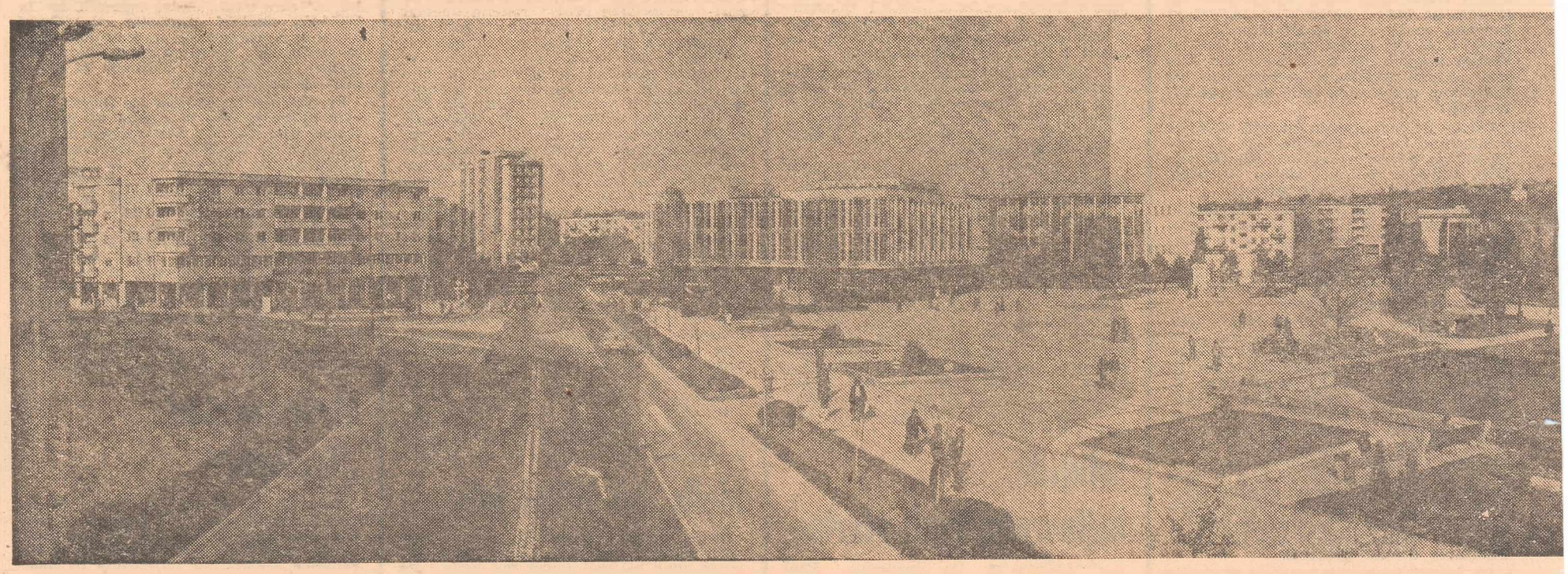

TULCEA — TĂRÎM AL PERMANENTEI RENAŞTERI

(Urmare din pagina 1)

mila cargourile de 15 000 tdw, preluîndu-se astfel o parte din sarcinile şantierelor din Galaţi şi Constanţa, apoi vom începe executarea de nave de pescuit costier, în fine se va produce utilaj tehnologic pentru industria metalurgică, chimică şi hidroenergetică.

Un alt domeniu pe care va trebui să îl redescoperim în fiecare an este cel al valorificării întregului potenţial turistic al judeţului, prin crearea de noi zone de agrement, bineînţeles păstrînd frumuseţea nativă a deltei noastre, fără a impieta în vreun fel echilibrul natural. În altă ordine de idei, pentru accelerarea programului de valorificare a materiilor prime locale, în judeţul nostru se desfăşoară intense cercetări în domeniul geologic şi minier. Pot aminti aici, de pildă, descoperirea şi valorificarea cuarţitei de Cerna, a calcarului siderurgic de Mahmudia. Industria alimentară pentru care manifestăm o grijă aparte va produce noi soiuri de preparate şi semipreparate din carne şi peşte într-o prezentare mai atrăgătoare a produselor finite, în timp ce zootehnia, silvicultura şi construcţiile civile se află într-o continuă expansiune.

În ceea ce priveşte activitatea ştiinţifică, cultural-educativă, pregătirea politică şi profesională, acestea se realizează sub directa îndrumare şi conducere a Cabinetului judeţean pentru activitatea ideologică şi politico-educativă al cărui sediu a fost recent inaugurat în municipiul Tulcea. Toate acestea pot deveni simboluri reale pe stema judeţului nostru.

— Am dori să ne spuneţi, în completarea acestui succint tablou, punctul forte care individualizează judeţul Tulcea faţă de celelalte judeţe ale ţării. Care sînt acele note inconfundabile ?

— Prin aşezarea sa geografică, judeţul nostru are o structură aparte, care îl deosebeşte de celelalte judeţe, chiar învecinate. Astfel, Tulcea adăposteşte între hotarele sale toate formele de relief, de la cel mai tînăr pămînt de pe malul Mării Negre pînă la cei mai vechi munţi din ţară, Munţii Măcinului. Zone întinse de cîmpie înconjoară dealuri cu podgorii renumite, cele de la Niculiţel, Isaccea şi Dăeni, sau acoperite de păduri seculare, cum sînt dealurile de la Babadag, oraş supranumit Sinaia Dobrogei. Să mai amintesc locurile paradisiace din Delta Dunării, punct de deschidere pentru un turism specific, unic în lume. Existenţa celor cinci porturi, a canalului navigabil Sulina, a „portului liber" care întinde mîna către cele patru puncte cardinale, toate acestea fac parte din specificul judeţului Tulcea. Alte note particulare ? Existenţa unui tineret hotărît să stăpînească tainele noilor meserii ce caracterizează dezvoltarea economico-socială a Tulcei, oameni animaţi de înalt spirit revoluţionar pentru propăşirea judeţului, pentru dezvoltarea multilaterală a întregii Românii.

— Judeţul Tulcea se întinde în mare parte peste ape. Pămîntul arid de altădată este trezit la viaţă. Astăzi a dispărut imaginea unei Dobroge arse, pămîntul care n-a rodit niciodată este acoperit de livezi şi culturi. Spuneţi-ne, tovarăşe prim-secretar, cum se face agricultură în condiţiile specifice ale judeţului Tulcea ?

— Agricultura constituie un sector economic important care faţă de totalul pe ţară deţine 2,2 la sută din suprafaţă şi peste 2,7 procente din producţia agricolă, dar ea s-a putut dezvolta intens şi multilateral îndeosebi în ultimii 15 ani, ani ce caracterizează una dintre cele mai fertile şi dinamice perioade. Suprafeţele ocupate cu terenuri de luncă de la Dăeni la Dunavăţ reprezintă 39 000 hectare, dintre care 29 de mii sînt îndiguite şi au ca destinaţie activitatea de agricultură. În ultimii ani, pe baza indicaţiilor tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretarul general al partidului, am luat măsuri de dezvoltare a agriculturii şi în unele zone din delta fluvială, în bazinul Sireasa şi incinta îndiguită Pardina, cu alte cuvinte, alte 25 000 ha redate omului pentru a le cultiva. Aceste terenuri tinere din punct de vedere pedogenetic impun aplicarea unor tehnologii de cultură cu totul deosebite, începînd cu lucrările solului, structura hibrizilor şi a soiurilor şi sfîrşind cu recoltarea culturilor.

— Cu siguranţă că nu totul a fost simplu cum pare la prima vedere, cînd ne spuneţi toate acestea. Ce greutăţi aţi întîmpinat şi care sînt problemele încă nerezolvate ?

— Practicarea agriculturii în această zonă nu a fost uşoară. Au fost şi sînt implicate potenţiale uriaşe pentru pregătirea cadrelor, de la mecanici la specialişti, pentru asigurarea dotării tehnico-materiale, precum şi contingente de muncă, cu anonimii săi eroi, pentru crearea condiţiilor de viaţă nouă, ţinînd cont de continua creştere a populaţiei şi deci a cerinţelor, în totalitatea lor. Probleme nerezolvate ? Mai sînt unele cu care încă ne confruntăm, cum ar fi, de pildă, cele legate de amenajarea complexă a incintei de la Pardina, asigurarea tuturor condiţiilor de prelucrare şi depozitare a producţiei, cele mai acute fiind legate de permanentizarea forţei de muncă, deocamdată.

— Unele necazuri vin atunci cînd te aştepţi mai puţin. Aşa s-a întîmplat cu inundaţiile produse în primăvara acestui an de creşterea apelor Dunării. O deltă inundată, iată o imagine insolită. Oameni cu casele în lotci.

— Ca şi în celelalte zone ale ţării limitrofe Dunării, oameni ai muncii de toate categoriile, ajutaţi de un important număr de maşini şi utilaje, au constituit un front viu de apărare a localităţilor şi a suprafeţelor agricole împotriva inundaţiilor. Pentru aceasta s-a executat un volum de peste 64 300 mc terasamente, suprainălţîndu-se 42 km diguri, consolidîndu-se 59 km şi construindu-se un kilometru şi jumătate de noi diguri. Acţiuni mai susţinute s-au desfăşurat în localităţile Dăeni, Pecineaga, Smîrdan, 23 August, Nufărul, Beştepe, Mahmudia şi altele. Sînt cifre şi date catalogate simetric. Pe noi ne interesează acum fiecare gospodărie în parte, pentru ca odată cu retragerea apelor delta să-şi recapete, în privinţa aşezărilor săteşti, viaţa orînduită de secole.

— Tovarăşe prim-secretar, am dori să notăm cîteva lucruri despre o activitate cu adînci rădăcini în tradiţia judeţului Tulcea, pescuitul. Ce este nou în acest domeniu ?

— Aproape totul este nou, de la dotare pînă la preocupările de ultimă oră ale specialiştilor noştri. Prin anii 1963—1964 pescuitul se făcea încă în bazinele naturale ale rîurilor cu apă dulce, scontîndu-se pe producţii în jur de 30—40 kg de peşte la hectar. O noutate grefată în inima unei vechi tradiţii a fost realizarea pe scară largă a amenajărilor piscicole, amenajări care astăzi însumează o suprafaţă totală de peste 48 000 hectare, în timp ce producţia totală de peşte îndigen

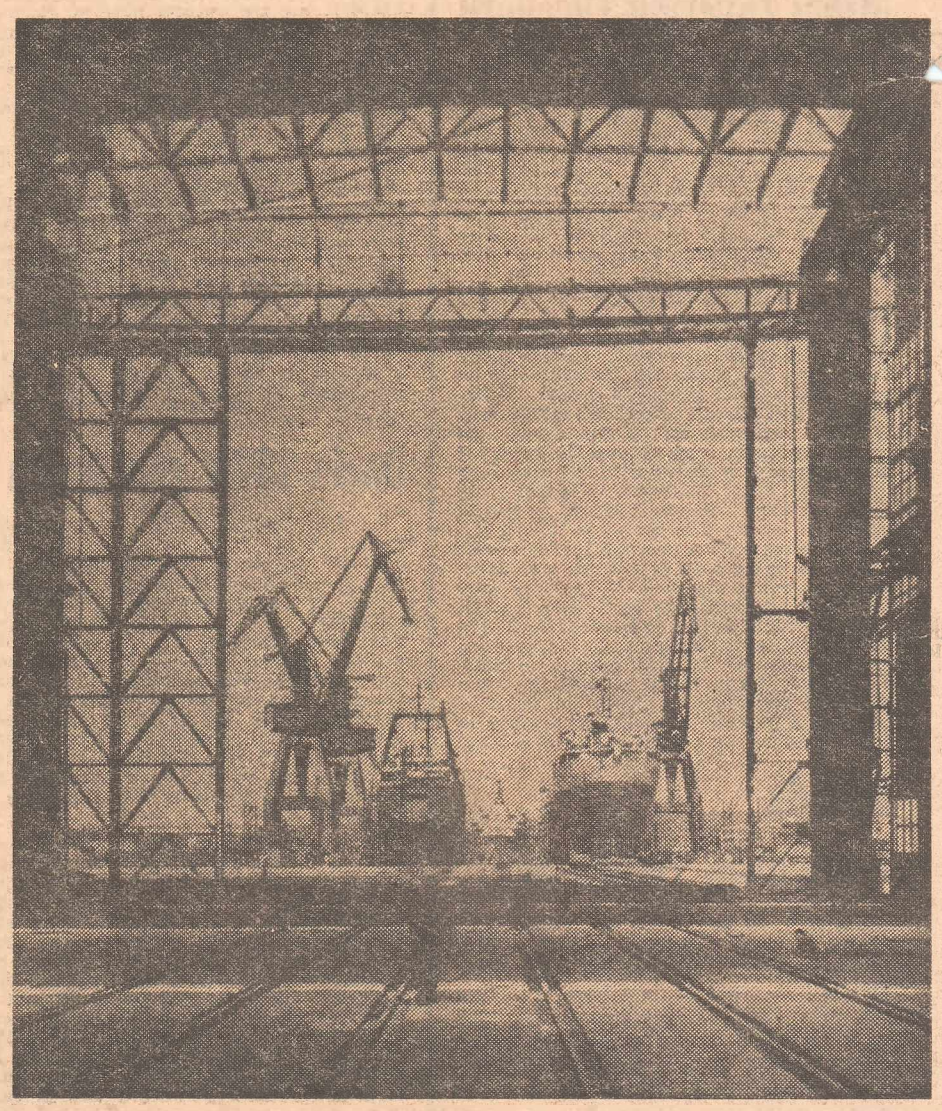

Fotografii de A. MIHAILOPOL

e aur a muncii

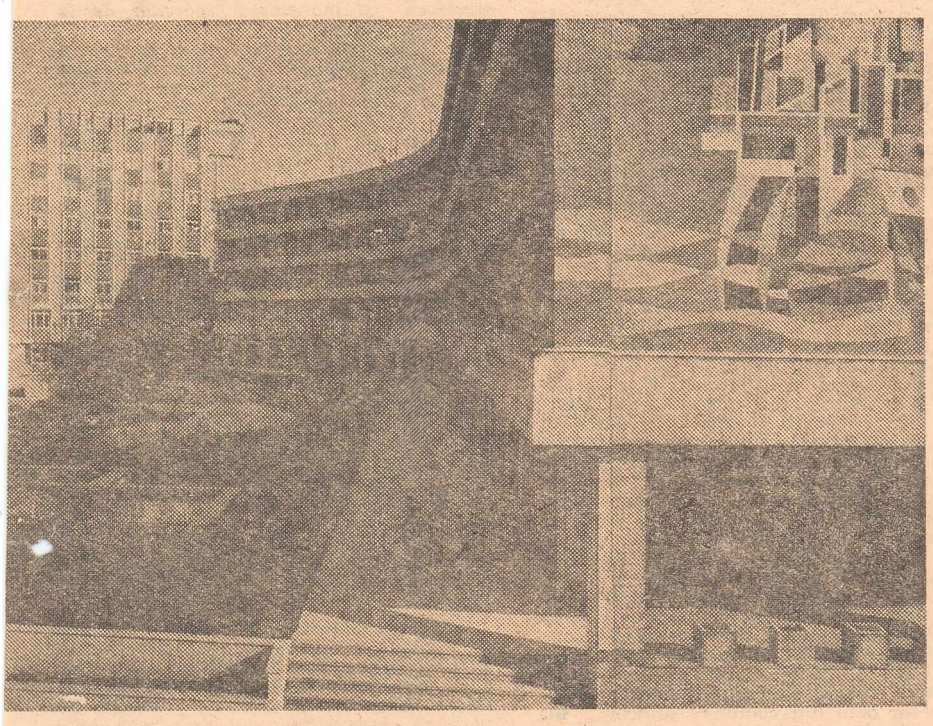

„Pe pămînt avem de toate"

în anul 1980 cifra de 26 000 tone. sporirea continuă a cantității de ață de care comitetul de partid al l nostru manifestă o grijă deose- Maliuc a luat ființă prima bază oducători din țară, pentru început prafață amenajată de 450 de hec- fapt grăitor este acela că planul indigen pentru anul în curs este 0 tone, ceea ce înseamnă o creș- 16 000 tone numai față de anul

r pescuitul oceanic ? Ce preocu- mportă acest domeniu, să zicem, ional ?

15 ani în urmă dispuneam de 2 pescuit oceanic, iar în prezent l lor a crescut la 48, dintre care escuit și 8 de transport. Vasele tate cu cea mai modernă apara- pabilă să asigure o producție de tone pește oceanic pe an. Și pen- nchea seria de cifre să mai spun le producției de pește în econo- lețului reprezintă peste 25 de pro-

acum, stimate tovarășe prim- Ioan Petre, în finalul acestui in- o ultimă întrebare : cum va arăta în viitor ?

ăptuirea exemplară a măsurilor de Congresul al XII-lea al parti- a asigura creșterea substanțială a ei economice, va contribui la dez- rapidă a întregii economii, la ri- județului Tulcea pe trepte noi de ie și bunăstare. Noile capacități vor realiza în cincinalul 1981—1985 tribui la sporirea permanentă a alului economic, la mărirea gra- le ocupare a forței de muncă, ra- fiind de 457 la 1 000 locuitori. În ul industriei se vor produce sal- litative și cantitative profunde, earea de noi capacități, astfel încît cțiile de mașini, metalurgia și chi- r avea în anul 1985 o pondere de sută în producția globală indus- a județului. Prin dezvoltarea baze- prii din agricultură și din zootehn- sfîrșitul actualului cincinal urmea- realizăm sporite cantități de con- lin legume și fructe, carne și pre- brînzeturi și produse de pescărie, ntru intern cît și pentru export. le de mărfuri către fondul pieței registra în anul 1985 o creștere de 169 la sută față de anul 1980, des- de mărfuri cu amănuntul prin ul socialist vor cunoaște o creștere 8 la sută, în timp ce volumul pres- de servicii către populație va cu 163,3 la sută. În același timp revăzută realizarea unui număr de apartamente, a unui mare număr ri în cămine de nefamiliști, în gră-

ederea realizării acestor deziderate grenați toți comuniștii, detașamen- e uteciști și alături de ei toți lo- i județului Tulcea. Pentru a vă ge de acest adevăr nu trebuie decît ăutați la locurile lor de muncă, acolo unde ei plămădesc imaginea și de mîine a unui județ ce poartă e municipiului de la porțile deltei.

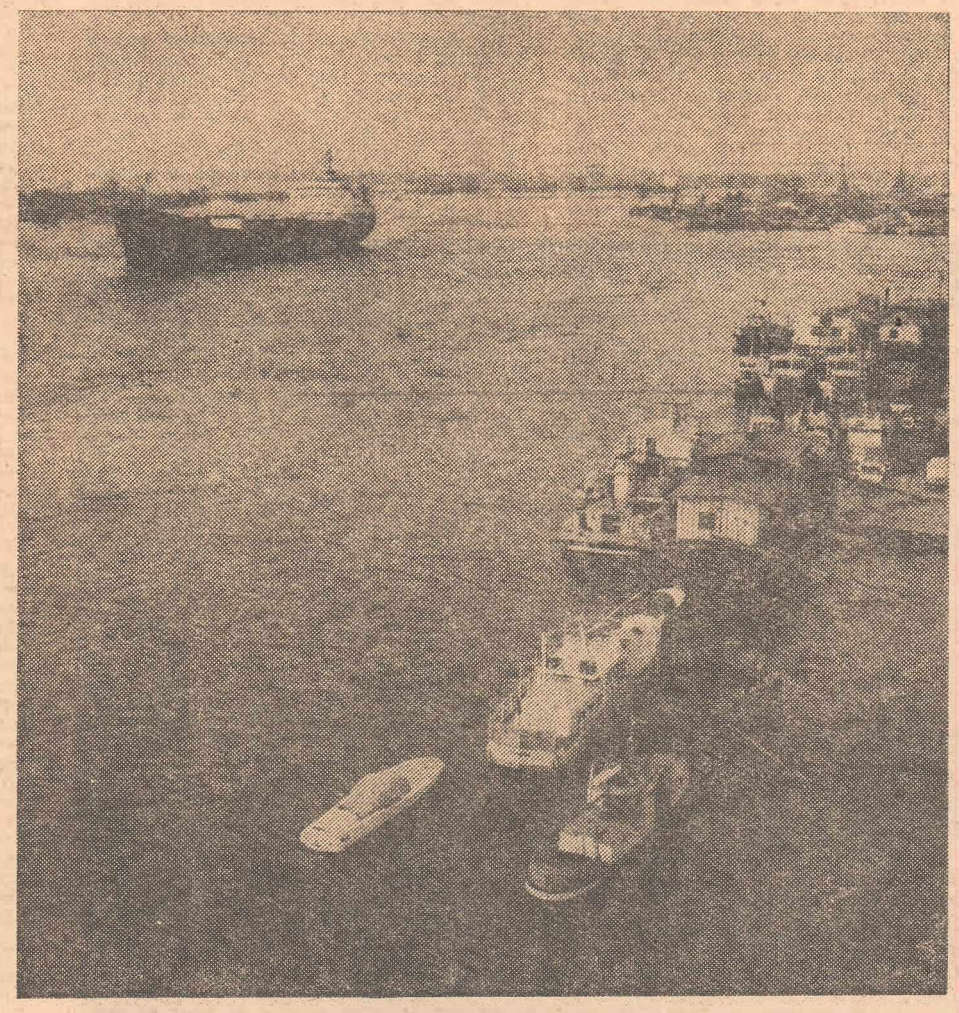

Porțile deschise către lume...

Prea ades vorbim despre noi

Prea ades vorbim despre noi
și prea arar despre țară,
despre munte și ceruri și ploi,
despre rîuri ce curg în afară.

Despre caii în formă de domn
tropotind în lumina zăpezii,
despre bobul de grîu care-n somn
zămislește mantaua amiezii.

Despre noaptea copacilor goi
părăsiți în amurg de cocoară,
prea ades vorbim despre noi
și prea arar despre țară.

ION CEPOI

Cuvintele...

cuvintele pot fi păsări
și atunci te duc în zbor
pe aripile lor pătimașe

cuvintele pot fi raze
și atunci te străbate lumina
prin toate ungherele

cuvintele pot fi uragane
care te poartă pe tromba lor
înălțîndu-te
pentru a te izbi de pămînt

poate vreodată
trupul unuia dintre noi
va străpunge planeta

iată de ce mă rostogolesc peste lume
ca un incendiu inaripat.

GHEORGHE BOGORODEA

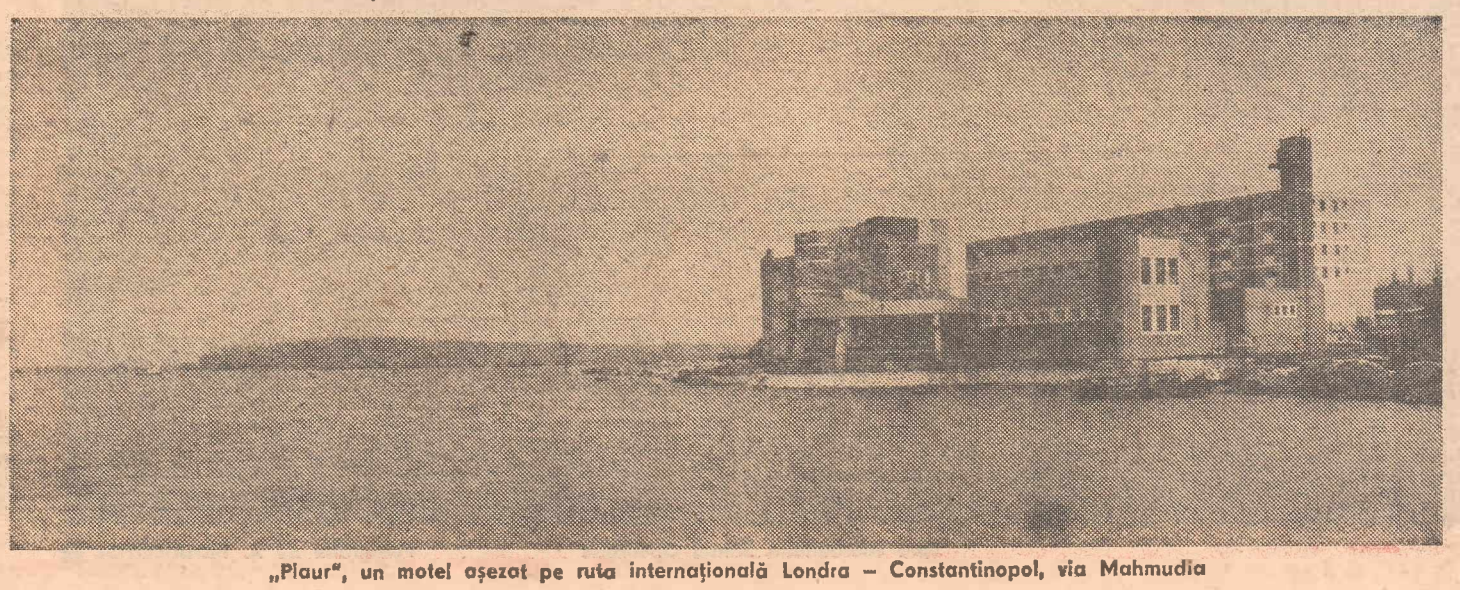

„Plaur", un motel așezat pe ruta internațională Londra – Constantinopol, via Mahmudia

Viaţa ca o lumină

În cadrul lunii tulcene, Comitetul judeţean Tulcea al U.T.C. organizează ample manifestări politico-educative, mese rotunde, simpozioane, precum şi o sesiune de comunicări ale băieţilor şi fetelor din Măcin, dedicate celei de-a 60-a aniversări a partidului.

Răscolind văile, a Nucarilor şi altele, mergînd pe dealuri şerpuitoare cu factonul sau pe jos, Ioan Brînză, preşedintele C.A.P. Mahmudia, în compania lui Gică Popa, şeful ocolului silvic, stabileşte de urgenţă zonele de păşunat pentru vitele cooperativei, pentru ca în felul acesta dînsele să dea lapte mai mult şi foarte bun.

Tot la Mahmudia, în fostul sat de pescari din judeţul Tulcea, există azi blocul 60, scara A, B şi C.

Şi tot la Mahmudia şi-a deschis porţile la începutul lunii aprilie un elegant motel pe malul Dunării, ca cele de la Veneţia. Amănunte despre această unitate aflăm de la Stere Soare, fostul responsabil de la „Doi Iepuraşi" din Babadag, care, pentru merite şi rezultate bune, pentru competenţă, a fost numit director al acestui complex. „Motelul PLAUR are 36 locuri de cazare şi 300 locuri de servire la bar, restaurant şi terasă. Camere cu 2 şi 3 paturi, comodităţi conform stasului internaţional, plus o ambianţă plină de prospeţime şi vecinătatea imediată a celui mai mare fluviu din Europa. Iată atuurile motelului Plaur, care beneficiază şi de servirea exemplară a unui personal special pregătit".

„O preocupare permanentă a Centralei Delta Dunării, dincolo de realizarea sarcinilor de export", ne spune Victor Iancu, directorul economic al acestei complexe întreprinderi, „este cea a găsirii şi rezolvării atractive a prezentării tuturor produselor de pescărie. Calitatea produselor noastre a depăşit de mult ambalajul care este sufletul comerţului, mai ales la extern. S-a demonstrat şi nu ştiu de ce ne prefacem că nu ştim acest amănunt cunoscut, că o marfă, oricît de bine ar fi prelucrată, oferită într-un ambalaj mizerabil va lîncezi în prăvălie fără să fie vîndută. A irosi astfel efortul sutelor de mii de oameni ai muncii şi a nu vinde, cum se zice, marfa la valoare, este nedrept. Avem o producţie superioară şi acest lucru trebuie să se ştie".

Ascensorul exploatării miniere „Altîn-Tepe" coboară pînă la adîncimea de 750 de metri în numai două minute. „Actualmente cea mai adîncă mină din România, în cadrul minelor de minereuri neferoase, exploatarea din comuna Stejaru a fost descoperită în anul 1887 de geologul Radu Pascu. În condiţii rudimentare şi doar la suprafaţă, se extrăgeau prin 1916 30 000 — 40 000 tone pirită cupriferă pe an", ne spune inginerul geolog Elena Dumitru, care continuă : „De-abia prin 1960 au început cercetările geologice în adîncime, cînd s-a stabilit că zăcămîntul se dezvoltă pînă la o adîncime de 1 000 metri, fiind în felul acesta cel mai bogat zăcămînt de cupru din ţară. În acest an, continuă interlocutoarea noastră, se va executa galeria de legătură între puţul central şi puţul orb III, ceea ce va însemna atingerea orizontului 1 050. Orizontul 1 050 va fi la 740 de metri sub nivelul mării". Ce se preconizează? Ne răspunde inginerul Ion Raneti: „Mina îşi va menţine capacitatea de extracţie, adică un volum de minereu de cinci ori mai mare decît în 1916. Concomitent cu exploatarea zăcămîntului existent, recuperăm cuprul şi manganul din apele de mină, precum şi fier, aur şi argint din minereurile sărace care în trecut rămîneau neexploatate."

La Murighiol, punct de atracţie turistică, cîţiva copii grăbiţi, profitînd de vremea favorabilă (soare şi vînt primăvăratic dinspre Dunăre), încearcă să prindă peşte cu undiţa. Cu toate că nu au prins nimic, noi am mîncat o saramură de scrumbie la complexul din localitate.

Florin Curelaru, ofiţer secund de navă, aflat deocamdată „în zonă", cum se spune în limbaj marinăresc, adică pe uscat, ne arată nişte năvoade aduse la reparat. „Cu un asemenea năvod", ne spune el, „se prind 20 de vagoane de peşte o dată". E frumos pe mare?, îl întrebăm. „Sînt cîteodată momente, cînd, din cauza furtunii, nava se înclină la 25 de grade, luînd apă pe punte. În acel moment toată lumea se află pe altă planetă. Marea este o iubită pe care o înşeli cu altă iubită, dar pe nici una nu o părăseşti vreodată".

Lupta pentru noile surse de energie se duce şi în deltă. Ne spune tovarăşul director general al Centralei Delta Dunării, Marin Niţu: „Energia soarelui este folosită la Sarinasuf pentru predezvoltarea *alevinilor* de crap în vîrstă de 5 pînă la 20 de zile, iar energia eoliană pune în funcţiune staţiile de pompare a apei pentru irigaţii. Există 8 astfel de agregate care funcţionează printr-un sistem direct de acţionare şi nu prin conversia energiei vîntului în energie electrică. Au fost, de asemenea, asimilate o serie de utilaje pentru industrializarea peştelui, cum ar fi dispozitivul de separat carnea de pe oase sau maşina de decapitat, eviscerat şi spălat peşte oceanic".

În curînd, Antarctica, mai precis apele din sudul Atlanticului, vor deveni o zonă a pescuitului oceanic românesc, toate cantităţile pescuite acolo, urmînd a se aduce la Tulcea. În apele Atlanticului se găseşte o specie căutată, Euphasia Superba (Krill).

Pe un deal din comuna Malcoci, un băiat de 8 ani îşi plimbă surioara de patru luni şi jumătate într-un landou alb, englezesc.

La Întreprinderea de construcţii navale şi utilaj tehnologic din Tulcea, am asistat la un spectacol mai puţin obişnuit : o navă de pescuit a fost ridicată din apă şi depusă ca o cratiţă pe uscat în vederea reparaţiilor. Superomul care se mîndreşte cu o asemenea forţă este de fapt o instalaţie complexă şi complet automatizată, care se numeşte SINCRO-LIFT, a doua din lume de acest gen.

La Sarichiol, experienţa Luncaviţei a prins rădăcini nu numai la figurat, ci şi la propriu. Anul acesta, de pe cele 600 de solarii din gospodăriile individuale, comuna Sarichioi va contribui la buna aprovizionare a judeţului cu 33 tone legume. Tot la Sarichioi există o lungă tradiţie în îngrăşarea taurinelor. Ion D. Poştaru, Simion Cudalbu, Ivan Pohon, Chiriac Agafon sau Nicolae Sava sînt gospodarii comunei care prin cunoştinţele lor ţin cît mai sus ştafeta, pentru ca îngrăşatul să nu slăbească.

Marţi, 14 aprilie, după-amiază, a avut loc festivitatea înmînării Ordinului „Meritul Agricol", locul III pe ţară, conferit prin Decret prezidenţial colectivului Asociaţiei economice intercooperatiste pentru creşterea şi îngrăşarea porcilor de la Nufăru — Tulcea.

La magazinul de confecţii de pe strada Isaccea din Tulcea, se află în vitrină acest anunţ : „Avem uniforme şcolare pentru fete !" Chiar toate măsurile ?

„De mic copil mi-am dorit să devin lup de mare", ne mărturiseşte Angela Lefterescu, singura femeie din flota românească care activează ca ofiţer secund. Cea mai recentă cursă a fost şi prima misiune a vasului de transport POLAR VIII, care s-a reîntors în portul Tulcea pe data de 7 aprilie, a.c. Cît de uşor răzbate o femeie în marina comercială? Răspunde Angela Lefterescu : „Cînd m-am adresat la Serviciul Maritim Român mi s-a spus că nu există posturi pentru femei. Am spus să se facă şi, iată, s-a făcut. M-am ambarcat ofiţer asistent după ce făcusem doi ani de medicină pe care am părăsit-o deoarece nu suportam sîngele. După trei luni de la îmbarcare postul meu s-a desfiinţat. N-am renunţat şi m-am îmbarcat marinar simplu. Am făcut şmotru, am fost timonier, şef de echipaj, acum sînt ofiţer I". Ce calităţi trebuie să aibă o femeie ofiţer secund de navă? „Să nu fie emotivă, să fie dinamică, exigentă cu sine şi cu alţii, contează mult seriozitatea. Să nu mergi niciodată cu jumătăţi de măsură."

În comuna Nufăru, cu ocazia lucrărilor de înălţare a digului au fost descoperite o serie de vestigii arheologice de o importanţă deosebită. Descoperitorul se numeşte Dima Ilie şi este excavatorist. Se pare că descoperirea lui este ceva unic în zona gurilor Dunării, după părerea specialiştilor de la Muzeul de arheologie din Tulcea.

Tudor Simininchi din Murighiol, unul din macaragiii din portul Mahmudia, care în ziua de 15 aprilie smulgea din toropeala zilei de primăvară munţii de calcar măcinat fin, destinaţi în întregime Combinatului siderurgic de la Galaţi.

Un Popescu din Pîrîieni-Grădiştea de Vîlcea, director la Exploatarea minieră Mahmudia-Somova. Vorbim despre Ion Popescu, care în 1973 este numit directorul uneia din exploatările cu cel mai bun calcar din ţară. L-am cunoscut într-o vinere, cînd, după o împuşcare masivă, fuseseră dis'ocate 100 000 de tone din peretele calcarios. „Important este să-ţi faci planul", ne spunea directorul exploatării miniere, „să-l depăşeşti pentru ca oamenii să poată cîştiga mai mult. Un director trebuie să fie peste tot, dar nu trebuie să-şi înveţe subalternii nici cu parul nici cu bomboana." Vă place Dobrogea, tovarăşe Ion Popescu ? „Le-a plăcut primilor exploratori Groenlanda? În Dobrogea iernile sînt foarte grele şi m-am acomodat foarte greu, dar acum n-aş mai pleca de pe aceste locuri."

Puternic centru industrial, municipiul Tulcea este şi gazda unei intense activităţi artistice. Vineri, 17 aprilie, a avut loc vernisajul Expoziţiei de artă plastică şi artă fotografică, aflată sub egida Consiliului Culturii şi Educaţiei Socialiste, Centrului de îndrumare a creaţiei populare şi a mişcării artistice de masă Tulcea. Expoziţia a fost pusă la punct de inimosul şi talentatul pictor, tulcean prin adopţie, Günther Gasser. Acelaşi pictor expune lucrări de o valoare autentică, ce dovedesc o stăpînire incontestabilă a penelului şi a universului său propriu, alături de Ştefan Găvenea, Ştefan Ştirbu, Eugen Barău, Maria Palmuş, Adrian Pall şi alţii, în sălile expoziţiei interjudeţene de artă plastică a filialei U.A.P. Tulcea.

În oraşul Babadag, considerat o Sinaia a Dobrogei, geamia turcească este curată, respectată şi proaspăt restaurată.

Tulcenii, care sînt şi mari iubitori de sport, au avut de ce să se bucure cînd echipajul concetăţenilor lor, format din P. Ivan şi I. Gheorghe (Auto Tulcea), a obţinut locul întîi la categoria începători a „Raliului Deltei". Pe locul 7, dar în clasamentul diviziei B de fotbal, se află Delta Tulcea, echipă care, spre deliciul celor 2 000 de spectatori de pe stadionul sindicatelor, a învins în cea de-a 23-a etapă pe Oltul Sf. Gheorghe. Cele două goluri au fost înscrise de Rotaru, golgeterul seriei I şi al întregii divizii B.

Vă facem cunoştinţă cu una dintre echipele de mineri fruntaşi de la Exploatarea minieră Altîn-Tepe : Dumitru Mihai, şeful echipei, Costică Banciu, Alexe Năparu, Gheorghe Arfir, Gheorghe Zaharia şi G. V. Gherghişan. Ei lucrează în puţul central, sectorul 2, lentila 1, la o adîncime de 600 de metri. Tradiţionalul salut minieresc se aude cîteodată pînă în centrul pămîntului.

Într-o dispută amicală dintre fotoreporterul nostru A. Mihailopol şi pictorul Günther Gasser, acesta din urmă a afirmat că poate demonstra că judeţul Tulcea este cel mai luminos judeţ din ţară. Cine vrea să se convingă, nu are decît să măsoare lumina oriunde pe acest teritoriu cu ajutorul unei fotocelule.

Grupaj realizat de
GEORGE CUŞNARENCU

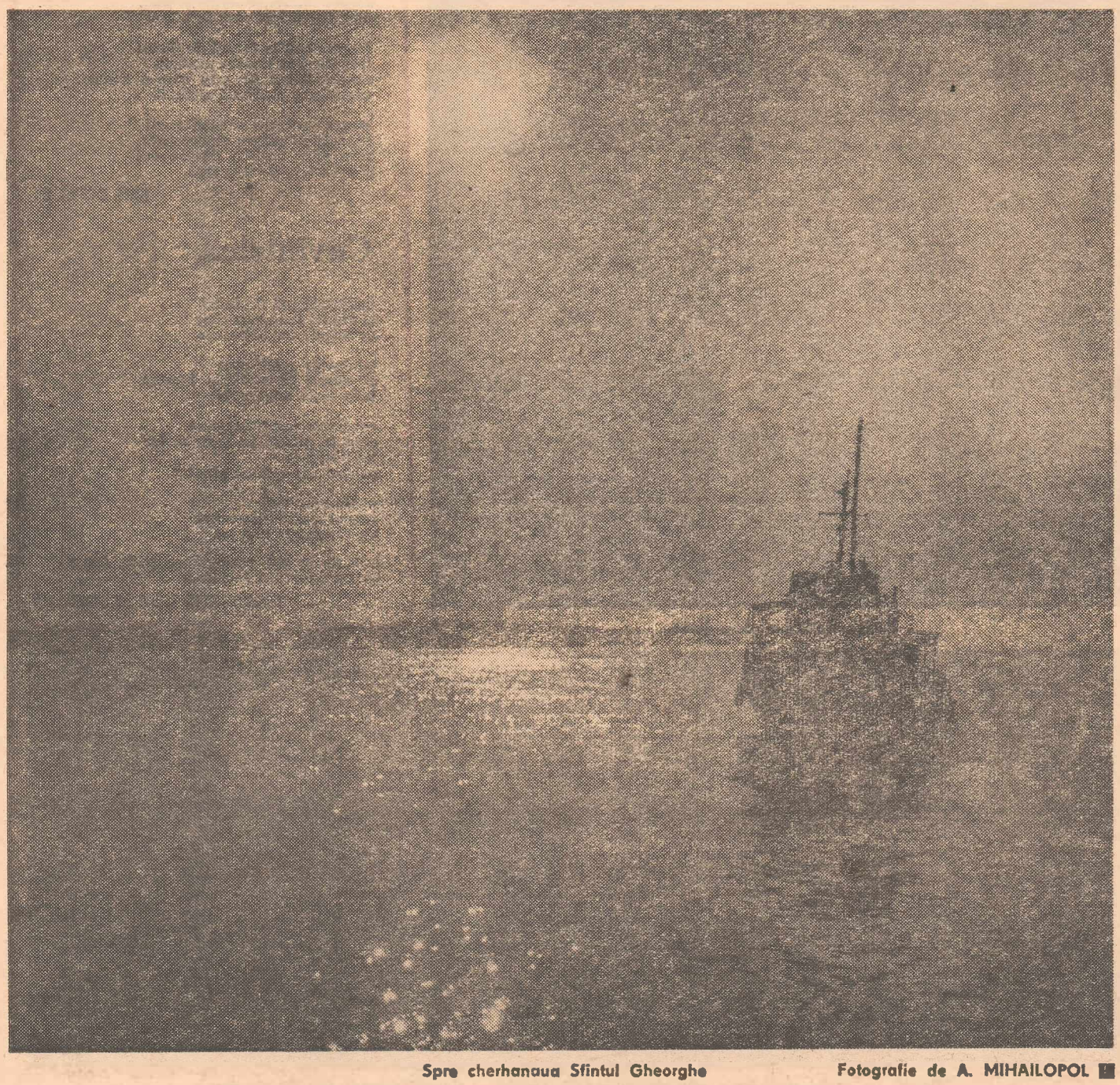

Spre cherhanaua Sfîntul Gheorghe — Fotografie de A. MIHAILOPOL

Festivalul național „Cîntarea României"

Simfonia lalelelor

Aflată la a patra ediție, **Simfonia lalelelor** a cîștigat aura tradiției, dînd Piteștiului — gazdă ospitalieră a acestei manifestări — pecetea de lumină a faptului împlinit. Un oraș cu tradiție nu e un oraș oarecare pe harta țării. El își lasă urma în istorie și în memoria oamenilor. Organizată de Comisia centrală de floricultură, dendrologie și arhitectură peisagistă București și de Comitetul Executiv al Consiliului Popular al Municipiului Pitești, **Simfonia lalelelor** se adaugă manifestărilor cultural artistice, științifice etc. ale marelui Festival național „Cîntarea României", constituindu-se într-o pledoarie exemplară pentru frumos, pentru buna gospodărire a spațiului verde, pentru curățenie, hărnicie pentru permanenta preocupare față de înfrumusețarea orașelor țării. Pilda piteștenilor este cu atît mai semnificativă cu cît manifestarea are loc tocmai într-un mare centru industrial al țării. Primarul orașului, tovarășul **Valeriu Niculescu,** ca un bun gospodar, este primul care dă o atenție deosebită desfășurării ediției din acest an, dar mai ales menținerii exemplare a aspectului străzilor, a întregului oraș care, prin noile și modernele construcții a înlocuit definitiv înfățișarea vechiului centru provincial, înălțîndu-se astăzi ca o cetate albă, luminoasă, de beton. Gîndurile bune, atît ale edililor cît și ale locuitorilor, s-au îndreptat spre problema sistematizării, înfrumusețării și diversificării spațiilor verzi ale orașului. Așa s-a născut ideea de a face din Pitești un oraș al florilor, fiecare cartier avînd un specific anume. Inginerul Pacea Gheorghe, de la Trustul de pomicultură, sectorul dendrologic și arhitectură peisagistă Pitești, este, de fapt, inițiatorul primei expoziții de flori în aer liber pe care a amenajat-o pe un loc băltit al vechiului Pitești. Inițiativa sa a avut un ecou atît de mare în inima localnicilor încît municipalitatea a preluat ideea, chiar a extins-o, ca o mare sărbătoare a florilor, un corolar al întregii acțiuni. „Ne-am gîndit, ne mărturisește directorul administrației serelor și parcurilor Pitești, Popa Alexandru, că nu avem ceva specific, ceva care să dea expresie noilor cartiere ale orașului, care să atenueze monotonia creată de linia de beton a blocurilor. Am optat pentru cultivarea lalelelor tocmai datorită coloritului lor abundent, ele fiind și un simbol al primăverii..." În plin centrul orașului Pitești, o expoziție de flori în aer liber dă un farmec deosebit, de înaltă civilizație, întregii ambianțe urbane, făcîndu-ne să uităm complet că undeva, la porțile orașului, coșurile combinatului aruncă trîmbe de foc și fum.

În chiar mijlocul orașului respirăm aerul dăruit de întreaga vegetație ocrotită de mîna gospodarilor săi. Nici o tăbliță amenințătoare nu te avertizează : Nu rupeți florile ! Nu călcați iarba ! Amendă de la... Exclus ca aici cineva să facă vreun rău florilor. Și florăriile dau un exemplu de felul în care ele ar trebui să arate mereu. Flori, multe flori. În brațele oamenilor, în balcoane, pe alei. **Simfonia lalelelor** este dovada reală a faptului că industrializarea unui oraș nu înseamnă distrugerea vegetației... „Încep să-mi iubesc orașul, mărturisește arhitectul șef, Ernst Nicolae, și-mi dau seama că problema peisagisticii urbane nu trebuie să fie tratată ca o problemă minoră, ea comportînd nu numai buna gospodărire a zonelor apte pentru a fi cultivate ci și problema salvării florilor, a arbuștilor, a gazonului care asigură nu numai oxigenul orașului ci și aspectul său civilizat".

Este greu să arătăm în vorbe cît de frumos e miracolul oferit de **Expoziția națională de flori, plante de apartament și aranjamente florale,** deschisă în răstimpul desfășurării **Simfoniei** la Casa de cultură a sindicatelor, cu atît mai mult cu cît actuala ediție s-a desfășurat sub semnul omagierii celor 60 de ani de la înființarea Partidului Comunist Român.

Simfonia lalelelor nu înseamnă numai flori și expoziții de flori rare, parfumate, colorate ci, în acest mediu ambiant, de muncă, hărnicie și frumos, s-au desfășurat și lucrările sesiunii de referate tehnico-științifice, privind dezvoltarea floriculturii, dendrologiei și arhitecturii peisagiste, lucrări conduse de tovarășul **Ion Ceaușescu,** adjunct al ministrului agriculturii și industriei alimentare. Sesiunea, prin temele și problemele abordate, a însemnat un bun prilej pentru schimburile de experiență, de materiale și opinii ale specialiștilor din țară.

Ultima zi a manifestărilor angajate în **Simfonia lalelelor** a fost marcată de acordarea diplomei de participare conducătorilor unităților și întreprinderilor specializate din țară, prezenți la această sărbătoare, diplome cu au subliniat totodată și înalta ținută profesională și artistică a participanților.

CORNELIA BARBU ■

O carte remarcabilă

Pecetea Dragonului

Cartea prozatorului Octavian Simu „Pecetea Dragonului" apărută la Editura Eminescu este rodul pasiunii de a cunoaște cît mai mult din ceea ce are mai semnificativ Orientul Îndepărtat, în cazul de față, China, cu marele ei popor. În succesiunea aceluiași constant interes, semnalăm încă două apariții editoriale ale autorului : *Un mic dicționar japonez-român* și *Un ghid de conversație japonez-român.* Dacă am numi „Pecetea Dragonului" o simplă carte de călătorie ne-am înșela, desigur, deoarece Octavian Simu știe să smulgă realității îndeosebi semnificațiile și să ridice ștacheta scriiturii la arta unui prozator cu pană sigură. Cantonat în rigorile unui program el nu depindea în vreun fel de el, călătorul a fost obligat să observe, poate, numai f[illegible] din miriadele de aspecte ale unei [illegible]. ce este mai mult decît un alt [illegible]ment, este o lume. Neputînd să străbată și să cuprindă întreaga imensitate geografică și demografică a Chinei, prozatorul a reușit totuși să ne ofere psihologii și structuri umane, fapte și locuri exemplare, adică unice și semnificative pentru această fabuloasă țară. Ceea ce cucerește în cartea lui Octavian Simu este o nonșalantă exprimare, cu orice prilej, a demnității și mîndriei vechimii, vii și prezente în conștiința poporului chinez, așa cum altă dată observase Malraux, din care autorul citează : „Lucrul de care avea absolută nevoie China era să-și recucerească demnitatea. China era o țară cu un regim putred dar poporul avea o conștiință foarte puternică despre vechimea sa. Vreau să spun că chinezul cel mai vrednic de plîns avea sentimentul vechii mari Chine. Or, într-o țară care are atît de mare nevoie de viață colectivă — există acolo un instinct apropiat de instinctul albinei — să le redai, să le legitimezi sentimentul demnității, este un fenomen de o importanță absolut colosală !"

Intrarea în China cu trenul care a străbătut opt ore deșertul Gobi — „supremă performanță a uscăciunii" — s-a întîmplat în gara și localitatea Erlian unde (Gobi) „acest depozit de nisip roșu, din ce în ce mai arid, mai uscat și impenetrabil este supus deodată unei fracturi vitale", adică în locul unde începe vegetația, viața.

Caracteristic pentru felul de a-i considera pe ceilalți, deci implicit pe sine, al chinezului ni s-a părut cum nu se poate mai revelator în aceste rînduri : „Nimeni nu este chiar atît de lipsit de însemnătate și de experiență pentru chinez, ca el să nu-i asculte cuvîntul, sugestiile și eventualele elogii. Pare a zice în manifestarea interesului său acut că fiecare om își are valoarea sa, locul în angrenajul social, nevoia de intricare a destinului propriu cu al celorlalți".

Cunoașterea Chinei începe desigur de la Beijing, capitala de azi și din ultimele cinci secole, și se încheie în cartea de față cu descrierea succintă a capitalei vechi Hang-Jou. De la marile palate și complexe imperiale create de dinastia Ming pînă la canalele ce leagă de mai bine de 1400 de ani vechea și noua capitală, de la marele Zid chinezesc la Shanghai la Shanghai-ul situat lîngă Pacific, de la Fluviul Albastru — Yang-Tse, la Fluviul Perlelor ce scaldă „Orașul Căprioarelor" Canton, ochiul prozatorului a înregistrat neobosit și a descris minunile unui pămînt necunoscut nouă, apropiindu-ni-l prin arta selecției detaliilor și mai ales a expresiei. Nu există aproape nici o referire la o localitate, obiect de artă, meserie, colectivitate sau personalități proeminente fără a ni se oferi și un scurt istoric, o legendă, o credință veche etc. și aceasta privitor la orice domeniu. Arta de informare și cunoaștere a autorului acoperă un teritoriu vast de la desenele rupestre sau formele carstice pînă la originile unui medicament, de la descrierea unei arhitecturi complexe și simbolice pînă la nenumăratele metode ale cruzimii față de cei oropsiți în trecutele vremi. Meditația însoțește aproape fiecare descriere : „trecătorii, sclipiri de viață de o clipă, adie cu prezența lor ca o boare fără consistență. Doar cerul și zidul sînt eterne".

Virtuțile creatoare ale chinezului se extind de la cel mai neînsemnat obiect pînă la pietrele monumentale sau subteranele săli mortuare ale împăraților, ascunse de veacuri oricărui ochi. Fantezia cea mai neașteptată și forța de creație în fildeș, jad, sau în arta ceramicii, se manifestă astăzi în China la scară cu adevărat industrială, ceea ce subliniază potențele artistice ale unui popor întreg.

Octavian Simu vorbește într-un loc de exotismul propriu călătorului pe acel pămînt comparîndu-l pe vizitator sau, mai bine zis, trecerea lui prin acea lume, cu un fulg de zăpadă ce întîlnește o enormă realitate incandescentă.

Autorul descoperă că aproape toate manifestările spirituale, îndeosebi plastice, stau sub semnul Dragonului și al păsării Phoenix, simboluri ale unei mitologii multimilenare. Cu „Pecetea Dragonului" Octavian Simu a reușit să sădească în cititor o nereținută stimă pentru arta și viața unui popor cu sute de milioane de muncitori și să ne facă accesibilă o lume cu virtuți exemplare, pentru că așa cum stă scris în cartea lui, atunci „cînd îi asculți pe chinezi vorbind despre pietre ai impresia că discută despre ființe".

GHEORGHE PITUȚ ■

Iubirea de frumos

CAPIDAVA

Într-o dimineață de aur printre holde și semănături, în zumzetul ciocîrliilor, dacă se poate spune astfel despre acest cer mediteranean, acum în prag de mai am bătut drumul de la Constanța la cetatea romană de pe malul Dunării, Capidava, unde romanitatea noastră prin Marc Aureliu și Traian a lăsat urme de civilizație peste care s-a construit și locuit neîntrerupt pînă astăzi. Locul este de-o mare frumusețe ; la picioare curge ca fluviu puternic Istrul iar în preajma lui pămîntul este bun pentru vită și turmă ; opaitele din primele veacuri ale mileniului întîi era noastră țin în pumni în zarea focului de veghe, mielul și strugurele ca simbolurile jertfitoare și hrănitoare. De peste un deceniu lucrează aici un om inimos și modest : arheologul Valeriu Georgescu, pe urmele profesorului său Grigore Florescu, descoperitorul propriu-zis al Capidavei. De cinci ani Valeriu Georgescu sapă necropola romană din preajma cetății. Parte din odoarele și mărturiile de epocă descoperite, din aur și bronz, sînt expuse unele în copii în foarte grăitorul muzeu al Capidavei, din păcate atît de puțin cunoscut. Dar cea mai importantă descoperire ni se pare cea a satului românesc așezat peste minele romane din secolul zece : pentru continuitatea daco-romană și apoi românească în Dobrogea acest sat cetate cu basilică și turn de priveghere în neîntreruptă legătură cu epoca ziditoare a lui Constantin cel Mare, ar merita o monografie științifică separată cît mai curînd.

IOAN ALEXANDRU ■

Vorbiți și scrieți românește

ARȚAGAȘ — cuvînt util în măsura în care va putea fi deosebit de **arțăgos** = cel care din orice sare la ceartă, mai ales fără motiv : „cîinele turbat e arțăgos și mușcă tot ce vede în cale". Om **arțăgaș** este cel care răspunde oricărei provocări, nu ocolește cearta, disputa, plăcîndu-i să înfrunte.

ASCUNSA, ca substantiv, cu sensul „taină, secret", apare încă din cele mai vechi texte : „Dumnezeu știe toate ascunsele inimii... (Coresi) Dumnezeul nostru, cele ce toate le cruți și de toate grijești, știi ascunsele omenești și înțelegerea tuturor o ai... Toate ascunsele firei sînt în cărțile acele"...

AȘEZĂMÎNT — cuvînt cu multe întrebuințări odinioară, util și azi dacă vom fi atenți la ideea de durată îndelungată pe care o exprimă acest cuvînt : „La care locuri nici gothii, nici ostrogothii așezămînt n-au avut (Cantemir)... unele vechi silești sau așezăminte de sate și tîrguri... Necazul și voia rea S-au pus la inima mea Și s-au pus cu-așezămînt, Pînă m-or băga-n pămînt... S-au învoit schitul cu răzeșii și răzeșii cu schitul și s-au făcut așezămînt cu zapis... L-au trimis sol pentru întemeierea și așezămîntul păcii (Neculce)"... Așa de frumos, **întemeierea și așezămîntul păcii,** numai Neculce putea spune.

Un sens cu care îl mai folosim și azi, dar rar : instituție, fundație : „Biserica Sf. Sava avea chilii, gata să primească ucenici. În ceea ce privește scopul, nu e nici o deosebire față de așezămîntul moldovenesc al Trei Ierarhilor (Iorga) Școale și așezăminte pentru sărmani... Cu **așezămînt** = bine întemeiat, sigur. Întîlnim, chiar **așezămîntul unei fraze.**

ASPIDA. Un fel de viperă sau năpîrcă, de prin părțile Egipetului, care a populat fauna cărților noastre vechi : „Alții vor fi negri ca însuși diavolul, alții vor fi ca pieile aspidei... Veninul aspidei... Într-acela puț era șerpi și aspide și scorpii, de lăcueau într-ins. (Varlaam) Și tot așa mergînd ei încă un an de zile..., au trecut peste nenumărate țeri și mări și prin codri și pustietăți... în care fojgăeau balauri, aspide veninoase, vasiliscul cel cu ochi fărmăcători... (Creangă) Limba aspidei, gura șerpilor cu care toată ziua clevetim, batjocurim, ocărîm (Antim) Cu sens figurat : femeie rea : „Taci, aspido !... Nu toate femeile pot umple borș bun și acru ; după femeia blajină or[illegible] leneșă, borșul nu se acrește... după aspide, borșul se face acru cum îi focul..."

Aspidă — cuvînt venit din slavonă, pe cale livrescă deci, și devenit popular, semn — pe lîngă altele — al circulației intense ce au avut cărțile și în veacul de mijloc.

ASPREȚE. Cuvînt folosit și inventat de Bolintineanu. Util pentru acele împrejurări cînd **asprime** e nerecomandabil, lăsînd să se înțeleagă că ar fi vorba de un defect, de o însușire mai curînd neplăcută. **Asprete** se potrivește, bunăoară, pentru un vin aspru, care multora place ; mie, de pildă. Cînd Odobescu scrie : „Sălbăticia și gravitatea subiectelor reclamă oarecare asprime în mînuirea daltei", credem că mai potrivit ar fi fost să zică „oarecare aspreți în mînuirea daltei". Să reținem că **aspru,** tocmai el, are și diminutive : **aspriu** și **asprișor** : „asprișor cu sine, blînd și iertător tuturor... un vin asprișor".

ASPUMA = a face, a scoate spumă. „Voroava amestecînd, limba bolborosindu-i, balele mergîndu-i și gura aspumîndu-i..." (Cantemir) Cu sensul figurat „a face eforturi mari și inutile, în van", are șanse bune de a rămîne alături de **a spumega** : „Iaste altul a-tocma acestuia lunatec, carile asudă și aspumă să zică, precum că limba elinească iaste din limba șfezască abătută". (Cantemir)

ASTRUCA = a acoperi, a acoperi cu pămînt, a înmormînta „Vînturi mari au aburat, / Florile s-au scuturat / Și urma s-au astrucat... Baba astrucase inelul și mătura mai departe, ca și cînd n-ar fi fost nimic... S-au săvîrșit și s-au astrucat cu cinste, de poporul său (Dosoftei) ...Au murit în Țarigrad, cu cinste ca pre un crai l-au astrucat . (Cantemir) Cuvîntul **astruca** e și azi folosit în nordul țării.

ATUNCEȘI arată că pe cînd se întîmpla ceva, tot atunci se întîmpla și altceva. „Dacă stătu Foca împărat și dobîndi scaunul și steagul, atunceși tremeaseră de prinseră pe Mavrichie... Atunce semn mare s-au arătat pe cer și au stătut multă vreme, și atunceși au trecut leșii Nistrul..."

ION COJA ■

Un muzeu în labirint

Un melancolic ciudat: Botticelli (VI)

Reverii vulnerabile

2.

Botticelli: „Primăvara" (detaliu)

Putem vorbi despre „un tip botticellian" mai în cunoștință de cauză decît despre Botticelli. Acest tip botticellian e grațios și languros, iluminat de mari ochi oblici și visători care atrag prin fixitatea lor magnetică. Deși trăiește printre flori și îngeri, nu i se potrivesc versurile lui Browning despre care s-a spus că ar putea sluji de epitaf pe piatra funerară a lui Fra Angelico: „Domnul este în cerurile sale. Pe pămînt totul e bine..." Nu, e deajuns să privim atent oricare dintre femeile pictate de Botticelli pentru a ne da seama că ambele afirmații din aceste versuri sînt imprudente. Pe pămînt nu e totul bine și, chiar pentru Venus, Olimpul e gol...

Dacă vrem să vedem în vulnerabilitatea Venerei lui Botticelli o decadență a divinității, ar trebui să adăugăm imediat că această decadență nu seamănă cu cea de la sfîrșitul culturii grecești, cînd zeii surideau, sărbătoriți încă, dar din ce în ce mai singuri. Acum, vechii zei surid nu singurătății, ci circumstanțelor care-i înlănțuie ca pe orice om... singura soluție e să asculte și ei îndemnul *Chi vuol esser lieto sia*, mîine vor vedea ce va mai fi.

Există, probabil, două feluri de reprezentanți ai Melancoliei. Unii care o trăiesc ca pe un destin, alții care o exasperează pentru a căpăta dreptul să strige. Primii par resemnați. Abia murmură. Sau, de regulă, tac. Ceilalți trăiesc într-o continuă revoltă. Și dacă tonul lor nu e destul de imprecativ, își rup singuri bandajele cu care și-au acoperit rănile. Botticelli face parte dintre cei dintîi. După cum Michelangelo face parte dintre cei din a doua categorie. Melancolia lui Michelangelo e amară, impulsivă, mindră și gata să mîrîie împotriva celor care zgîndără leul. Buzele lui, ca ale lui *Moise*, ard de vorbe grele, în timp ce personajele lui Botticelli privesc tăcute lumea cu o fixitate ciudată sau dansează undeva foarte aproape de eșec și de singurătate, cu ochii la sărbătoarea care continuă.

De ce-am vorbi totuși de decadență? Există chiar în această vulnerabilitate o altă lecție care, pe alt versant al aventurii noastre, o egalează, poate, pe cea a grecilor despre măsură, armonie și echilibru. La urma urmei, și în măsura grecilor găsim ascuns un exces. Nimeni n-a vorbit atît de mult despre frumusețe cum au făcut-o ei. Și nimeni n-a purtat un război de zece ani pentru o femeie frumoasă. Apoi, a fi tu însuți nu înseamnă neapărat momentul în care balanța stă dreaptă, cînd nici un talger nu se prăbușește sub greutate și nici unul nu sparge cerul, iar speranța se îngină cu amintirea într-o amiază imobilă ce scaldă în același fel ruinele templului lui Apolo de la Delfi, pe frontonul căruia înțelepții greci au scris: „Nimic prea mult". Adică, totuși, te întrebi uneori, cum „nimic prea mult"? Ce înseamnă asta? Toți cei care au făcut ceva în viață au făcut ceva „prea mult". Fie în suferință, fie în dragoste, fie în singurătate. Ei au bătut cu pumnul, ca Luther, într-unul din talgerele balanței, și-au încordat voința orgolioasă ca Michelangelo sau au înlocuit mersul cu dansul ca Botticelli. Au făcut ceva în exces. Au depășit într-un fel măsura.

Soarele care luminează cerul senin al lui Botticelli e în realitate un soare negru ca la romantici. Nu e soarele clasic, al anticilor, în ciuda faptului că pictorul ne-o arată pe Venus apropiindu-se de mal. Și, poate, nu e nici soarele Florenței, deși se spune că Botticelli a fost cel mai florentin dintre toți pictorii de pe Arno. Căci Florența reprezintă nu sensibilitatea, ci inteligența într-o hartă ideală a virtuților. Cu alte cuvinte, Machiavelli este, probabil, mult mai florentin decît Botticelli. Spiritul florentin și-a minat totdeauna melancoliile printr-o ironie subversivă; el nu s-a abandonat niciodată în întregime visului cum se întîmplă în acea combinație ciudată de realitate și irealitate numită Veneția, care-ți restituie în oglinzi propria imagine îmbătrînită cu cîteva veacuri. Un diavol ironic a așteptat totdeauna reveriile la jumătatea drumului, la Florența, și le-a sărit în față pentru a se amuza de sperietura lor. Poate de aceea biografii lui Botticelli au apelat la anecdote. Altfel, ar fi trebuit, cine știe, să declare că acele femei care nu știu să meargă decît dansînd n-au trecut niciodată pe străzile Florenței; și că *Primăvara* lui Botticelli nu este, de fapt, o primăvară a Florenței, ci o primăvară a Melancoliei, deoarece Florența n-a înțeles niciodată prea bine ce fel de fericire e aceea de a fi trist.

Femeile botticelliene ne dau și azi senzația că trăiesc în muzeele Florenței într-un exil ironic. Cu visarea lor resemnată, cu nările lor fine, fremătînde, cu grația lor ușor maladivă, cu buzele palide și tremurătoare, cu privirile languroase și arse de o reverie fără nume, ele s-au obișnuit, parcă, să locuiască într-o cetate care a prețuit totdeauna mai mult jocul subtil al spiritului decît visul, dar au ceva, în aerul lor, de victime frumoase. Și s-ar simți mult mai bine lîngă femeile pictate de Modigliani decît lîngă madonele libertinului Filippo Lippi.

Iar Venera lui Botticelli pare să fie mai curînd o necunoscută venită la Florența. Nu din Olimp și nici din ruinele templelor grecești. Din ținuturile de nicăieri ale Melancoliei...

De nicăieri sau de oriunde. În clipa aceasta nu mă îndoiesc că ea ar alege într-un muzeu să stea nu lîngă *Venus din Milo*, ci lîngă *Melancolia* lui Dürer. Așa cum în *Primăvara* lui Botticelli mi-l imaginez rătăcind printre portocali nu pe Angelo Poliziano, ci pe Gérard de Nerval.

OCTAVIAN PALER ■

Simple note

C. Stere — omul din furtuni — (IX)

Și e de la sine înțeles că nici coeziunea sufletească și nici omogenitatea politică nu se puteau realiza bătînd din palme și că amîndouă erau deziderate care solicitau, deopotrivă, durată și strădanii, răbdare, tenacitate și sacrificii. Stere — ca în toate actele lui legate de cauza națională — nu s-a dat înlături, deși întrevedea obstacolele și știa, la ce anevoioasă și lungă cale de străbătut se angajează.

Armonia psihică a noilor provincii cu țara veche era, neîndoios, mai greu de atins — incomparabil mai greu — între cele trei ramuri așa de deosebite ca spirit, reacții și comportament, ale aceluiași arbore valah, care în pofida stăpînirilor străine — țaristă și habsburgico-maghiară — izbutiseră doar să-și salveze etnicitatea, visurile de taină și dorul nestins, dar care aduceau cu ele pasivul influențelor respective, al practicilor și tratamentului din mediul atît de vitreg și de disprețuitor, atît de umilitor și de inuman, unde văzuseră o lumină cenușie și unde trăiseră subjugați.

Mai rămînea, ca o speranță, cealaltă ipoteză, a sudurii politice și a unității ei, cu alte cuvinte, închegarea unui organism de guvernămînt puternic, cu aceleași mobiluri de luptă și de ample reforme, pe același fond doctrinar democratic, care să consfințească maselor libertăți și drepturi inalienabile și, astfel, prin consecințe și printr-o absolută cinste și sinceritate, clar și palpabil demonstrată, să se ajungă, în timp, la nivelarea jinduită a întregii obști românești și să facă uitate particularitățile și mentalitatea cu care erau tributari sistemelor administrate în teritoriile, în sfîrșit, eliberate. Și Stere pornește să-și găsească tovarăși de idealuri și de muncă. Dar cu cine se putea însoți? Și care erau, atunci, după cel dintîi război mondial, forțele politice către care să-și îndrepte gîndul și să-și întindă mîinile? Partidul liberal — intact în componența lui — de care se rupsese pentru motivele cunoscute, ieșea din joc și din preocupări. Conservatorii, pulverizați în toate enclavele lor — carpiști, maiorescieni, marghilomaniști și takiști — lichidați de evenimente și de decese, nu mai existau ca entitate politică, iar ceea ce mai era, eventual disponibil, din fostele cadre, se orientase în grabă către alte facțiuni și îndeosebi către „Liga Poporului" a generalului Al. Averescu, — fenomen de masă tranzitoriu, născut în tranșee din mitul glorioșului comandant de armate, repede uzat, fără o ideologie și fără nici o perspectivă de durabilitate și de viitor. Singurul organism politic cu care putea avea o înrudire și o tangență era Partidul Țărănesc întemeiat de Ion Mihalache, dr. N. Lupu și Grigore Iunian.

„Nu puteam avea nădejdea — va spune Stere — decît în sprijinul tinerii democrații românești, care după război s-a afirmat spontan, adesea haotic, dar cu multă vigoare. M-am hotărît cu sprijinul d-lui Pantelimon Halippa să stăruim pentru fuziunea partidului țărănesc basarabean cu cel din vechea țară. Am crezut de datoria mea să lupt pentru a înzestra România întregită cu un partid unitar, care să-i dea o formidabilă forță politică în serviciul democrației și al unității naționale. Și am reușit să determin partidul basarabean să meargă pe calea pe care îl îndemnam. Efectul fuziunii a fost fulgerător și impresionant. De la primii săi pași, noul partid s-a afirmat ca o forță politică impunătoare". Și tot Stere va fi acela care mai tîrziu va fi desemnat — avînd în vedere vechile lui legături cu fruntașii politici ardeleni — să poarte și să desăvîrșească tratativele de fuzionare cu partidul național din Transilvania, din care s-a ivit apoi Partidul Național Țărănesc. Dealtfel, la 4 aprilie 1930, cînd demisionează din Partidul Național Țărănesc — și voi evoca circumstanțele — la capătul unor pasionante și răscolitoare dezbateri politice, în scrisoarea adresată lui Iuliu Maniu care era și președintele partidului și prim ministru, va preciza: „Sînt unul din creatorii Partidului Național-Țărănesc, atît prin faptul că fuziunea Partidului Țărănesc Basarabean cu Partidul Țărănesc din regat, ca și fuziunea ulterioară a acestuia cu Partidul Național — ceea ce a determinat însăși structura partidului nostru — se datoresc în mare parte inițiativei și acțiunii mele, cît și prin măsura în care am participat la elaborarea programului partidului, la stabilirea condițiilor de fuziune și la redactarea altor acte însemnate, care au fixat ideologia partidului și caracterul său național și social".

Și să-mi fie permisă aici o reminiscență care ne va retrimite în epocă: am trăit în cariera mea de gazetar mai multe sciziuni politice; n-am înregistrat-o pe viu pe aceea din Partidul Național transilvănean a lui Vasile Goldiș, Octavian Goga, Ion Lupaș, Octavian Tăzlăoanu, Const. Bucșan, dr. Petru Groza, care au aderat la guvernul Averescu, cu toate că o cunosc bine în amănunțime; dar am fost martor al plecării dr.-lui Nicolae Lupu de la național-țărăniști și al reîntoarcerii lui; al lui Grigore Iunian și al lui Al. Vaida-Voievod, și, în fine, scindarea lui Gheorghe I. Brătianu din Partidul Liberal. Nici una — dar absolut nici una — din ele n-a afectat și n-a frămîntat opinia publică din țară ca demisia lui Stere. Și cred că vîlva și discuțiile stîrnite l-au determinat pe Stere să pună mîna pe condei și să publice ciclul de articole din „Adevărul", pe care apoi le va reuni în volumul scos în 1930, cu titlul: **Preludii: Partidul Național Țărănesc și „Cazul Stere"**, și care pe copertă poartă un moto care obligă la meditație, scos din „Republica" lui Platon și care parcă îi rezumă existența: „Omul drept nu ascultă decît glasul conștiinței sale și nu caută pentru faptele sale justificare, în părerile altora. El poate trece ca cel mai scelerat dintre oameni, încît conștiința lui să fie supusă celor mai aspre încercări, dar ea nu poate fi clătinată nici prin infamia ce se aruncă asupra lui, nici prin relele tratări; ci, pînă la moarte, el va păși neclintit pe cărările luminate de conștiința lui, cu toate că semenii îl vor socoti ca un om rău și nemernic. El va fi bătut cu vergi, torturat, pus în fiare, i se vor arde ochii cu fierul roșu; în sfîrșit, după ce-l vor face să sufere toate relele, îl vor răstigni pe cruce, ca să înțeleagă că nu trebuie să fii om drept, ci numai să pari altora, urmînd cărări bătute. Dar conștiința, Demonul său, nu-i îngăduie ca judecății sale proprii să-i fie substituită judecata altora, — fie chiar a lumii întregi".

Cartea e închinată copiilor săi și-i reproduc, pentru frumusețea lor, gîndurile sfîșietoare cuprinse în dedicație: „Veșnic prins în vîrtejul luptelor înverșunate, nu mi-a fost dat să am cu voi contactul firesc între părinți și copii. Desigur, adesea, nici nu ați putut înțelege pe **Demonul** care m-a mînat pe căi vijelioase. Dar hula și prigoana împotriva părinților se răsfrînge după legea de fățărnicie și lașitate a turmei omenești și asupra generațiilor nevinovate. Chiar acela dintre voi, pentru care multă vreme încă înțelesul cărții de față va rămîne nepătruns — dar pe care povara numelui ce-l poartă l-a dăruit totuși cu cununa precoce a durerii nedrepte — cînd va ajunge la judecata matură, de mult numai în paginile acestea va putea veni în contact cu sufletul care le-a trăit. Nu vă cer iertare, pentru că ați suferit fără vină. Dar aș dori ca atunci cînd veți lua în mînă cartea aceasta, să nu aruncați numai o privire fugară pe cuvîntul marelui atenian de pe frontispiciul ei. Și dacă mintea voastră se va înălța pînă la gîndirea care l-a inspirat, veți înțelege și pe **Demonul** care de milenii frămîntă inimile fruntașilor omenirii, dîndu-le puterea neînvinsă de a trece, din generație în generație, facla credinței în misiunea genului uman, spre a lumina — în bezna urîlor nestinse încă din caverne — calea acestui glob de tină. Și veți binecuvînta suferințele pe care vi le-am pricinuit în neștire. În nădejdea aceasta, vă închin spovedania de revoltă și durere ce urmează, — și sînt mîndru de gura moștenire pe care astfel v-o pot lăsa".

L. KALUSTIAN ■

Tinerii trebuie să știe

Dicționar de lagăr

Schlage ihn tot!

Zi de august. Soarele dogorea puternic.

Detașamentul de **Häftling**-i lucra la secarea unei mlaștini. Unii săpau, alții cărau pămîntul cu targa. Cei mai mulți se opinteau să rostogolească niște bolovani uriași spre locul unde urma să se ridice digul. Cei trei **Kapo** țipau, înjurau, loveau cu bîtele.

Pe o movilă de unde se putea supraveghea totul, stătea nemișcat, ca o statuie, cu picioarele larg crăcănate, cu mîna dreaptă pe automat și cu stînga pe cravașă, un SS-ist. „Distracțiile" lui costau zilnic viața cîtorva deținuți.

...Privirea **S.S.**-istului se plimbă lacomă peste furnicarul din față. Se oprește asupra a doi **Häftling**-i care duc o targă cu pămînt.

SS-istul rînjește cu satisfacție; e aproape sigur de descoperirea făcută. Cînd trec pe lîngă el ordonă scurt:

— **Halt!**[1] Sînteți tată și fiu?

— Da.

— **Sehr gut... sehr gut!**[2] Lăsați targa, bătrînul a obosit. Așa... Acum mergeți frumos unul lîngă altul pînă la mlaștină. Vă însoțesc și eu.

Peste toată întinderea se lasă o tăcere grea. Nici cei trei **Kapo** nu mai înjură. Toți așteaptă, cu înfrigurare, deznodămîntul.

Ajunși lîngă un ochi de apă mocirloasă, SS-istul oprește **Häftling**-ii și-i pune față în față. Îi privește cu un zîmbet larg, secunde în șir, fără să le spună nimic. Pe trupurile **Häftling**-ilor sudoarea curge șiroaie. El continuă să tacă și-și lovește ritmic carîmbul cizmei cu cravașa. Ochii i se bulbucă de o bucurie sadică în clipa cînd se răsucește brusc cu cravașa întinsă spre fiu și strigă:

— **Du, Junge!**[3]... **Schlage ihn tot!** Omoară-l! Și în aceeași frîntură de secundă, îl arată, izbindu-l în piept, pe bătrîn.

Comanda i-a năucit pe amîndoi. SS-istul se năpustește ca o fiară.

— Vrei să mă rog de tine, **verfluchter Hund?**[4] Îl doboară izbindu-l cu automatul în cap. Doi **Kapo** îi sar în ajutor lovind cu bocancii în trupul neputincios al **Häftling**-ului.

— Destul, strigă SS-istul, nu-l omoriți. Turnați apă peste el și ridicați-l!

Acum cei doi sînt din nou față în față.

SS-istul îi privește cu același zîmbet larg de parcă nu s-ar fi întîmplat nimic. Își lovește carîmbul cu cravașa în ritmul de mai înainte. Ochii i se bulbucă iar, de aceeași bucurie, cînd se răsucește brusc, de data aceasta spre tată.

— **Du, Alter**[5]... **Schlage ihn tot!** Omoară-l! Și în aceeași frîntură de secundă îl arată, izbindu-l în piept, pe tînăr.

Bătrînul **Häftling** nici m[illegible] nu tresare. SS-istul se năpustește [illegible] el spumegînd de furie, îl doboară și-l calcă în picioare, pînă cînd un **Kapo** îndrăznește să-i șoptească: a leșinat.

SS-istul își reia loviturile ritmice cu cravașa peste carîmbul cizmei, dar nu mai zîmbește. Este dezamăgit, furios că nu-i reușește distracția.

Se uită la **Häftling**-i și încearcă să se stăpînească, să fie calm:

— Vă ordon pentru ultima oară. Unul să-l omoare pe celălalt! **Aber schneller**[6].

Cei doi își privesc reciproc chipurile stîlcite, rănile sîngerînde.

— Ce mai așteptați?, răcnește SS-istul, nemaiputîndu-se stăpîni.

Privirile **Häftling**-ilor se întîlnesc. Dintr-o singură tresărire se înțeleg. Fac un pas unul spre celălalt. Se îmbrățișează și lent, ca și cum s-ar fi lăsat să cadă într-un fotoliu să-și odihnească trupurile vlăguite, se rostogolesc în mlaștină.

În sfîrșit, izbucnește, isteric, rîsul SS-istului. Și nu se mai termină. Dar nu-l aude decît el. Văzduhul nu-l propagă. Mlaștina îi refuză ecoul...

. . . . . .

Într-una din sălile muzeului Auschwitz, pe un perete există un tablou uriaș. Vizitatorii stau minute în șir în fața lui. Unii nu pot să creadă că o astfel de distracție-asasinat a avut loc.

---

[1]) Stai!
[2]) Foarte bine... foarte bine!
[3]) Tu, tinere!
[4]) Cîine blestemat.
[5]) Tu, bătrîne!
[6]) Dar mai repede

OLIVER LUSTIG ■
fostul Häftling nr. 112398

constelația lirei

MIHAI BENIUC

Mulțumesc viață...

Mulțumesc, viață, pentru toate
Bune — rele cîte mi le-ai dat,
Totuși m-aș tîrî să pot și-n coate
În trecut și din nou la noi în vechiul sat.

Dar trecutul se retrage-ntr-una
Dinspre azi ca apa lui Tantal —
Parcă ieri mai călăream furtuna
Și Pegasul, năzdrăvanul cal.

Lumea e frumoasă, n-am ce spune,
Am avut și bucurii, ce-i drept,
Dar pe zi ce steaua mea apune,
Sînt mai mohorît, mai înțelept.

De-oi lăsa pe urma mea și roade
Alții le culeagă-n sacii lor —
Mie mi s-a dat ce mi se cade,
Vultur odihnindu-se în zbor.

10.4.1981

De ce să mă iubești ?

De ce să mă iubești ? Eu sînt ridicul
Așa cum în ocean poate fi picul.
Iar dacă mor, tu poate mă vei plînge
Ca-n primăvară streșine nătînge.

Dar nu e plîns, ci apă doar de ploaie,
Ce poate că pămîntul îl înmoaie,
Ca rădăcinile să dea iar seva
Ce-aduc aminte pe Adam și Eva,

Dar frunza de alt an de mult e moartă
Și nici un dor pe vînt nu o mai poartă —
De ce să mă iubești ? Nu sînt bogat
Ci lasă-mă așa cum sînt, uitat.

10.4.1981

Ceru-i cărunt...

Ceru-i cărunt ca blana cușmei sure
L-am tras peste urechi și peste frunți
Bucegii 'nalți și văduvi de pădure,
La cer s-ajungi poți poate fără punți.

Țipenie de om nu-i printre creste,
Iar Babele ascultă o poveste,
Ce-o șueră pe limba-i aspră vîntul
Și-și flutură cu solzi de-argint veșmîntul.

Un singur călător, pierdut în zloată,
Printre troiene și-ntre stinci își cată
Nici el nu știe ce, poate lumina
Care să-i dea pentru vecii hodina.

10.4.1981

Răstrește

A-nflorit caisu-n fața casei
La vecini miroase-un corcoduș
Cerul e ca apele mătasei
Iarba verde-n pajiște-i de pluș.

Va să zică iară-i primăvară
Iar la vremea lui iar va-nflori,
Doar vreun prieten poate o să-mi piară
Și eu însumi poate voi pieri.

Va fi iarăși veselie-n lunci,
Vîntul va zvoni prin cînepiște —
Ce va fi, de eu n-oi fi atunci ?
Asta nu va fi nici o răstrește.

10.4.1981

De rămurișul anilor...

S-au spulberat atîtea generații
Cu care am pornit cîndva la pas ;
Ce singuri sîntem cei ce am rămas,
De parcă sîntem fiii altei nații...

Ei merg 'nainte, noii. Știu ei unde ?
Prin codrii ce nu poți nicicum pătrunde
De rămurișul anilor buimac,
Noi ne culcăm pe lîngă vreun copac.

Și îngrășăm pădurea cu substanță
Ce dă acelor care vin speranță,
Dar tu te uiți la arborii enormi,
Simți oboseală și-ai dori să dormi.

9.4.1981

Dor

De ce să mă iubești, tu îngere ?
Sînt inimă ce poate să mai sîngere.
Mai bate frîntă doar ca o aripă,
O clipă poate, poate încă-o clipă,
Și se oprește ca un ceas stricat —
Nu mă iubești, de mult m-ai și uitat.

Sînt cîrtiță ce-și face labirint
În creier, socotind că e argint
Tot ceea ce e plumb ori cositor
Și vis de-nfăptuit ce este dor.

10.4.1981

Destin de urs

Drumul fu lung, dar văd acuma ceața
De unde-și încetează jocul viața ;
Jocul fu greu și cu verigă-n nas
Și-ți aminteai la fiecare pas
Cum peatra-nfierbîntată te făcea
Să-nalți cîte-un picior cînd te ardea
Pe cînd cînta ursarul „hop-așa"
Și să te-ndemne te mai și cîrpea
Cîntînd „hai joacă bine măi Miculă
Că domnul are să-ți dea o pițulă"
Ori „joacă, joacă bine, măi Martine,
Că oala cea cu lapte vine ; vine..."
Punea ursarul banul în șerpar,
Căci ursul n-are nici un buzunar,
Iar laptele ți-l bea fără sfială
Și tu puteai să lingi doar oala goală,
Și ai îmbătrînit și era logic
S-ajungi un urs la parcul zoologic,
S-aștepți să mori cu-ncetul, iar din blană
Să-și facă haină un domn ori vr-o cucoană.

5.4.1981

Patria

Conștiința zbîrcită ca o smochină
ei vorbesc de plecare, de fuga lașă
ca înaintarea racului trădător de culoare

nici o medalie nu ne întrece valoarea
rupți de pe araci, struguri striviți,
tescuiți de secoli,
păstrați îndelung, trași în nobile vinuri
pentru oaspeți de seamă — noi

tot ce ne-a rînduit în grădină — destinul,
rostul, datoria de a săpa, de a planta,
de a lega rod
și de a rămîne, acolo unde avem o țară
avînd dreptul la ea ;

dar cît de mărunt
e dorul păsării călătoare
pe lîngă nevoia de patrie

ADRIAN LOW
în românește de MIHAELA MATEI

Coborîtori din calendare

Coborîtori din mit, în straiță
cu miez de lacrimă curat,
cu greul munților în cîrcă
pe scara veacului surpat,
Coborîtori din calendare,
prin colb de veacuri — din arhive
vor mai aduce în orașe
de la pămînt străvechi misive.

Ei, voievozi fără armură,
ei, doar în straie de țărînă,
descălecații nemuririi
în Mare Patria Română.
Ei dacă nu au fost citați
în vreun fals jurnal de seară,
cu fier de plug s-au iscălit
pe rădăcinile de țară...

Cu ușurință poți citi
semnele zodiei străbune,
de la întîiul răsărit
pînă la ultima genune,
sînt voievozii anonimi —
părinți strămoși, țărani adică,
ei, temeliile de neam
pe care țara se ridică...

IOAN EVU

Cîntec de primirea iubirii

Ți-aduc în ochi și-n buze jertfe blînde
din florile ce-au izbucnit în plîns
întors din grîul verde, vînt aprins
de zei freatici, palme aburinde...

Ți-aduc din nelumirea unui dor
Păstratul chip copilăros ce-l poartă
Lumina ochilor — ciudata hartă
În pleoape scufundată, dup-un nor...

Primește-l pe desculțul prinț de ceară
în flacăra privirilor intrînd
să se întoarcă-n flori de primăvară
în patul de miresme-ngenunchind...

Întinde mîna, taie-mi răsuflarea
Cu trestia prin care ard ninsori
Din amintirea smulsă prin cocori
Iubito, mi-e zidită-n umeri zarea...

Zarandul de aur

Zarand de aur, prefirat în fumuri
Și-n aburii colinelor rotunde
Cu aur strigă soarele pe drumuri
Și piatra-n rîu cu aur îi răspunde.

Respiri în aer aur și svonește
Cu prunii dați în plîns de primăvară
Freatic fluviul auriu ce crește
Prin sîmburii martiri, arzînd sub țară.

Aur în grai și-n doine și pe buze
Foșnește aur. Aur doare-n pleoape
Și-n tulnice culcate-n cucuruze
Știuleții aur dulce dau să-ngroape.

Cu aur spun, la para răsuflării,
Poemul meu, să picure prin munți
Schimbat în aur prin sudoarea mierii
Îmbrobonită-n aurul pe frunți...

EUGEN EVU

Aripa din umăr

Sînt muncitor și m-am născut țăran
Și-mi cînt eu însumi aste palme roase
De muncă, primenindu-mi seva-n oase,
Iar pe iubire n-am cerut un ban.

Migrează-n țări străine an de an
Cocorii, după zile mai frumoase,
Dar aripa din umăr le miroase
Oriunde-ar fi, a grîu de Bărăgan.

ION PRUNOIU

Ochiul magic

În camera ta o mie de lucruri
stau în dezordine și în neliniște,
dulapul vechi e ca o gură de peșteră,
o masă scîrțîie din toate încheieturile,
noi vorbim despre dragoste și despre
eroare,
noi nu sîntem pietre filozofale,
noi avem cîte-o speranță,
praful cade din aer pe fețele noastre
și deodată se aude soneria,
poate fi poștașul ori cititorul de contor,
tocmai acum în momentul în care
glonțul unui poem
trece prin ochiul magic al ușii.

★ ★ ★

Suflete atît de dulce
nu-mi lăsa ultima ta năruire,
poți cădea, poți fi trist dar nu aflu
cînd ești tu fericit, mă apropii
de neînțelesul lumii din tine,
învață să te așezi în lumina cea mare,
lasă-ne nouă fapta aceea care să nu ucidă.

PETRE MANOLACHE

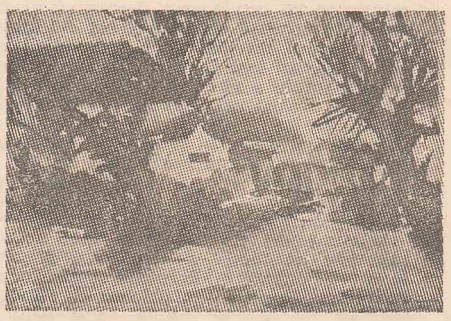

Curier literar

Cătălin Gasparic : din poeziile trimise nu am putut alege deocamdată nici una. De vină nu este doar exigența noastră, ci și convingerea că puteți scrie lucruri mai adevărate.

Marius I. L. : ne-ați trimis un nou set de poezii al căror neajuns pare să fie caracterul lor mult prea livresc, de unde o serie de metafore uscate, lipsite de emoție : **„Copacii goi recită din Baudelaire /.../ mirajul veșniciei, insolația cuvîntului / bastard așezate-n mine /.../ pășesc prin templul absolutului (!!!) / paralizat de neliniște și hieraticul Cuvînt".** Fiți mai simplu și mai omenesc, precum în finalul poemului **Trup de vis viscolind : „cutreier munți de gînduri / trist robot sentimental / mă gîndesc la ea... / sporind lumina-n gînd."**

Liviu Neagu : ne-a amuzat, ca și pe dumneavoastră, acea trăznaie intitulată **Poezia numerelor : „Să fii 44 și să 2 / Ah, 19, cît și voi 105..."** Continuați totuși cu celălalt fel de poezie din care am înțeles că aveți ceva de spus.

Marilena Lungu : multă simțire în încercările trimise, dar, pînă la poezie, drumul e lung. Învățați să „scrieți" poezie. Merită.

Gheorghe Chiricescu : se întrezărește o oarecare stăpînire a versificației, dar tematica e minoră, fără vibrație, parcă ruptă de lumea reală.

Alexandru Surdocean : o poezie care se apropie, ca metrică și ca metaforă, de așa-zisa poezie magică, a descintecelor, a făcăturilor, dar fără să atingeți valoarea artistică extraordinară a acelor poeme populare.

Liviu Bologa : o aparentă filozofare în poeziile trimise, cum ar fi, de exemplu, în cea intitulată **Ce ? : „Ce se poate explica / Acolo unde numai tăcerea are glas ? / Am întrebat aiurea / Și răspunsul a fost : / Ce se poate găsi acolo / Unde numai golul are loc ?"** și tot așa, fără nici un fel de înțeles.

Deocamdată nu pentru următorii : Speranța D. Popescu, Nae Cristian, Gh. Dragotă, Maria Diaconu, A. Merescu, Dumitru Branga, Adrian Moroșanu, Constantin Șerbănescu, Maria Birta, Dumitru Al. Buțoi, Valentina Diculescu, Gheorghe Baciu, Pompiliu Carașcă, Sorin Micu, Corina H., Dumitru Păpușoiu, Costin Lava, Simona Mihaela Sass, Claudia Cîrcoană, Marian Dicu, N. D., Florentin Gheorghiu, Marin Gh. Catană, Gh. Brăguș, Mihai Troncuță, Viorel Stoicescu, A. Rudeanu, Magda Căpățînă, Alex. Adrian-Pantelimon, Costin Marinescu, Udini, Gabriela Nedelea, Iuliana Pană, Gabriela Veis, Radu Felecan, Mircea Creangă, Marin Gheorghe, Mariana Coman.

Manuscrisele nu se înapoiază !

VICTOR NIȚĂ

FILE DIN MAREA EPOPEE A UNITĂȚII NAȚIONALE A ROMÂNILOR

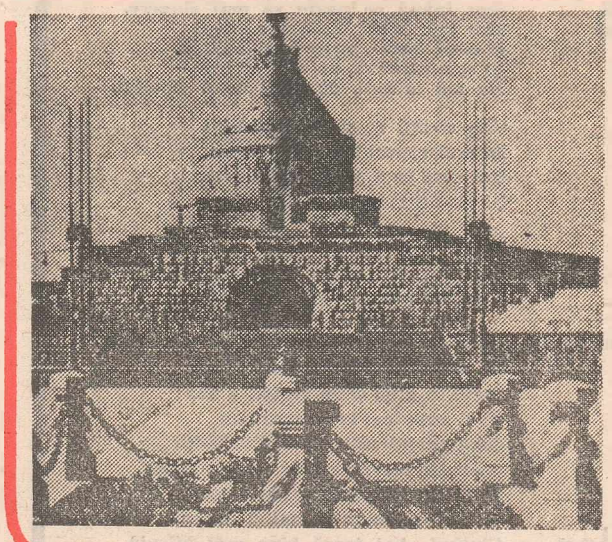

In episodul următor din capitolul „1917 — Votarea reformelor" sînt consemnate unele aspecte cu totul inedite din acțiunea guvernului pentru înfăptuirea celor două mari reforme — agrară și electorală.

Astfel, parlamentul se redeschide la 6 mai, avînd însărcinarea expresă de a alege comisiile ce urmau să redacteze textele constituționale supuse, mai apoi, deliberărilor și votului Camerei și Senatului.

In acele două ședințe de la începutul lunii mai, guvernul a fost vehement criticat de reprezentanții unei noi formațiuni politice — partidul muncii. Constituit din tineri pînă mai ieri grupați în stînga partidului liberal, dar care se vor delimita cu timpul devenind parte din ei autentici lideri ai democrației românești (dr. N. Lupu, Gr. Iunian, M. Macavei, G. Diamandy ș.a.), efemerul partid al muncii va contribui cu bune rezultate la adoptarea celor două mari reforme într-o formă cît mai radicală. Sigur că asemenea atitudini cutezătoare nu erau pe placul guvernanților și de aci felul mustrător în care îi privește pe cei din partidul muncii însuși I. Gh. Duca — învăluind severitatea sa în mantaua acelei vremi atît de neprielnice românilor.

Memorialistul, scrupulos și metodic, oferă listele complete cu membrii celor două comisii, cu președinții și raportorii respectivi. Mărturisește că din anumite motive (pe care le face cunoscute) n-a prea luat parte la lucrările comisiilor ; în felul acesta desconspiră însă unele mecanisme ale guvernării, relatînd cum marile hotărîri erau luate de auguri și apoi trecute spre elaborare finală de detaliu comisiilor.

Am reținut cu deosebire din noianul amintirilor ministrului Duca, momentul odioaselor tranzacții avute cu un coleg conservator de minister, fiul vestitului „nabab" Cantacuzino — totul jucîndu-se pe cartea unui egoism feroce de exploatator hrăpăreț. Cu acest prilej sînt puși în cauză și doi dintre cei mai reacționari oameni politici ai timpului : Const. Argetoianu și A. C. Cuza.

Episodul se încheie cu un cald omagiu adus însușirilor intelectuale ale principalului raportor al proiectelor marilor reforme — G. Danielopol și cu evocarea ședinței publice a parlamentului român care a votat cetățenia de onoare a generalului Berthelot.

STELIAN NEAGOE

1917 — Votarea reformelor (II)

În tot acest restimp, lupta pentru înfăptuirea reformelor continua cu febrilitate. La 6 mai, parlamentul a fost redeschis cu scopul de a alege comisiile ce urmau să pregătească textele constituționale care trebuiau să fie supuse deliberărilor și votului ambelor adunări. Cu acest prilej nu s-au ținut decît două ședințe una la 6 (simbătă) mai și alta luni 8 mai. Pînă să se voteze comisiile ne-a fost dat să asistăm la niște ședințe cu adevărat penibile. Deși eram în mijlocul unui crîncen război, cu un aliat a căror armate se destrămau, deși Brătianu încă de la deschiderea ședinței a adresat un călduros apel reprezentanților națiunei invitîndu-i la concordie, în vederea marelor reforme ce urmau să fie înfăptuite, partidul muncii a socotit că acesta era momentul prielnic ca să înceapă o campanie de violențe parlamentare...

După două ședințe pierdute în asemenea condițiuni, comisiunile s-au ales și camerile au suspendat lucrările lor pînă la terminarea lucrărilor acelor comisiuni. La Cameră, comisia era compusă din : Atanasiu A., Banu B., Basilescu N., Bellu A., Brătianu C., Cantacuzino Matei, Dr. Costinescu, Danielopol G., Filotti Zamfir, Ghika I. Th., Ștefan Ioan, Ionescu Quintus, Iorga N., Dr. Lupu, Leonte Moldovanu, Săveanu N., Șendrea Ștefan, Tătăranu Alex., Vasiliu Th., Vrăbiescu Iulian, Lascu V., Delavrancea Barbu, Radovici Al. G., Dr. Angelescu, Nestor Cincu, Basarab-Brâncoveanu Const., Elefterescu Luca, Spirescu Bucur, Cănănău N., Moruzi Sebastian, Titulescu N., Ionescu Victor, Toncescu Pascal, Oromolu, Iamandi Teodor. Iar la Senat : C. Alexiu, C. Argetoianu, Ion Anastasiu, Vladimir Athanasovici, N. Botez, Pavlică Brătășianu, Paul Bujor, Stavri Brătianu, C. Cantacuzino-Pașcanu, Panait Cantili, C. Cociașu, Gr. Constantinescu, C. Costescu-Comăneanu, D. Dumitrescu, C. G. Dissescu, C. G. Dobrescu, Th. Capitanovici. N. Enășescu, Gh. Ghițescu, Ion C. Grădișteanu, Dr. Toma Ionescu, Petre Missir, C. Nacu, Barbu Păltineanu, C. Penescu, Petrini Paul, I. G. Plessea, Em. Porumbaru, Gr. Procopiu, Leon Sachelarie, N. N. Săveanu, Dumitru Suculescu, Toma Trifonescu, D. V. Vasiliu și N. Xenopol. Precum se vede, în aceste comisii figurau mai cu seamă mari proprietari. Scopul lui Brătianu era să solidarizeze cu reformele tocmai pe cei ce urmau să fie mai mult atinși de ele în interesele lor...

Abea alese, cele două comisii parlamentare s-au constituit și au început să lucreze. Comisia Camerei a ales președinte pe Morțun și raportor pe George Danielopol, iar comisia Senatului președinte pe mitropolitul Pimen și raportor pe bătrînul Costescu-Comăneanu. În ambele comisii discuțiile au fost vii, mulți — mai toți — membri au luat cuvîntul și și-au expus vederile. Brătianu ținea ca discuția să fie cît de largă. Eu mărturisesc că nu am urmat de aproape aceste discuțiuni, m-am dus sau mai exact am trecut prin diferitele comisii oprindu-mă cîteva minute și mai mult ca să constat unde au ajuns dezbaterile decît ca să particip la ele. Dealtminteri două puternice considerațiuni determinau această atitudine a mea. In primul rînd, fusesem rugat de Brătianu să nu iau o parte activă la discuții căci mă prezentam cu o îndoită inferioritate : nu eram mare proprietar și treceam printre elementele extremiste ale partidului. Nefiind mare proprietar mă puteam expune oricînd la apostrofa vreunui latifundiar : „ți-e ușor d-tale care n-ai moșii să vorbești și să dispui de avutul nostru". Fiind „element extremist" speriam, prin însăși numele și prezența mea, elementele moderate și personal interesate. În al doilea rînd, cele ce se petreceau în comisiile parlamentare nu mă prea interesau fiindcă știam că în realitate reformele nu se elaborau acolo ci aiurea.

Într-adevăr, hotărîrile reale se luau în Consiliul de Miniștri sau mai bine zis într-un cerc restrins compus de Brătianu, Take Ionescu și Alecu Constantinescu și la care participau direct Vintilă Brătianu, Mârzescu și cu mine. Ceea ce se făcea în comisii nu era decît reflexul acestor hotărîri. Și aci lupta a fost din nou aprigă. Propunerea Știrbey pe care regele și-o însușise în Consiliul de la aprilie căzuse în desuetudine, pot zice prin consimțămînt mutual. Nu numai Take Ionescu dar și prietenii lui își dăduseră repede seama că era imposibil să te scobori sub cifra de 2 milioane și că cifrele Știrbey erau artificii pe care le spulberase presiunea evenimentelor. Discuțiile în jurul constituirei Senatului s-au cristalizat, fără prea multă greutate, în jurul formulei „Senatul se va compune din senatori de drept și din senatori aleși. Legea electorală va stabili modalitatea compunerei Senatului înăuntrul acestui cadru". Restul era mai mult chestie de redacție. In calitatea sa de jurist, Alecu Constantinescu a redactat de fapt cele mai multe texte și pe urmă le-a revăzut cu Brătianu și Take Ionescu care ne aducea observațiile prietenilor săi politici. Din cînd în cînd, tocmai ca un ecou al neînțelegerilor din lagărul conservator mai aveam discuții în Consiliul de Miniștri, dar asperitățile s-au netezit relativ repede și ușor — încît eram cu toții îndrituiți să credem că dificultățile au fost definitiv învinse.

Deodată, pe cînd credeam totul isprăvit, aflăm însă că au survenit noi obiecțiuni din partea lui Mișu Cantacuzino. Nu ne dădeam seamă ce putea să fie. Mișu Cantacuzino evita însă să mai vie la ședințele Consiliului de Miniștri și după 2—3 zile Take Ionescu apare și foarte încurcat ne mărturisește că colegul de la justiție amenință cu demisia și nu vrea să mai dea consimțămîntul său reformelor proiectate. Cerem firește explicații lui Take Ionescu care din ce în ce mai jenat sfîrșește prin a ne spune că atitudinea lui Mișu Cantacuzino pornește de la voința lui de a scăpa de sub expropriere vastul domeniu de terenuri petrolifere pe care el și frații lui îl moșteniseră de la răposatul lor părinte, nababul George Gr. Cantacuzino. Această presiune exercitată în extremis și din interese exclusiv egoiste ne-a indignat adînc. Vintilă Brătianu, cu firea lui atît de cinstită, a reacționat violent și a amenințat că va denunța opiniei publice acest adevărat „șantaj". De fapt Take Ionescu era tot atît de indignat ca și noi dar situația din partidul său îl silea să menajeze pe Mișu Cantacuzino și prin urmare să se facă, vrînd nevrînd, față de noi avocatul antipaticelor sale pretențiuni.

În rîndurile noastre domnea un astfel de spirit încît la un moment dat ne-am gîndit să opunem un refuz categoric cererei lui Mișu Cantacuzino, oricare ar fi consecințele. Pe urmă însă Brătianu ne-a convocat și cu sînge rece am examinat problemul sub toate fețele lui. La urma urmei dilema era simplă : să primim propunerea căutînd să mai reducem ceva din proporțiile ei sau să refuzăm dar cu riscul de a vedea reformele amînate sau chiar respinse. Între aceste două alternative ni s-a părut mai cuminte, mai politic să admitem — oricît ne-ar fi durut și oricît ne-ar fi revoltat — prima soluție. Am intrat deci în tratative cu Mișu Cantacuzino, prin Take Ionescu, ca să vedem cum putem da o formă mai acceptabilă introducerei în Constituție a unei dispoziții cu caracter atît de vădit personal. Mișu Cantacuzino simțindu-ne la strîmtoare era de o intransigență crescîndă și uneori chiar arogantă. Și astfel au început niște tocmeli desgustătoare de pe urma cărora tot ce am putut smulge hrăpărețului moștenitor al multimilionarului nabab a fost următorul aliniat : „Terenurile constatate petrolifere sunt excluse de la exproprierea de mai sus pînă la o întindere de 12 000 ha în toată țara cu condițiunea ca proprietarul care ar fi supus exproprierei unui asemenea teren să dea o întindere egală de teren cultivabil în același județ sau într-un județ limitrof". Cuprinsul însuși al acestui aliniat dovedea că dispoziția privea exclusiv interesele familiei Cantacuzino, fiindcă pe toată întinderea României Mici ea singură avea terenuri cultivabile de o întindere destul de mare pentru a compensa 12 000 ha petrolifere, iar pe de altă parte nimeni altul decît ea nu dispunea de terenuri petrolifere de o întindere de 12 000 ha. Cu cinism, Mișu Cantacuzino își salvase subsolul petrolifer și călcîndu-ne pe suflet fusesem siliți să trecem sub furcile lui caudine spre a realiza scopuri mai mari și mai înalte. Cînd mai tîrziu după război, prin combinații nefericite, pornite dintr-o lăcomie exagerată Mișu Cantacuzino și familia sa au pierdut de fapt toate foloasele pe care le așteptau de pe urma acestei dispoziții constituționale ad-hoc, mi-am zis întotdeauna că soarta ne-a răzbunat și că o justiție imanentă veghează asupra faptelor și nesocotințelor omenești.

Deocamdată dacă conflictul era însă rezolvat între noi Consiliul de Miniștri și între Mișu Cantacuzino, ne pîndea un al doilea conflict cu majoritățile. Într-adevăr prietenii noștri, cum au aflat de această „afacere personală" a lui Mișu Cantacuzino, au început să protesteze cu vehemență și să declare că dacă noi am avut slăbiciunea să cedăm, ei vor ști să aibă tăria să respingă o atare „rușine constituțională". Chestiunea lua o întorsătură nu numai foarte displăcută dar chiar serioasă, căci față de această înverșunare elementele conservatoare care dăduseră de nevoie adeziunea lor reformelor au ridicat iar capul sperînd că poate, exploatînd aceste neînțelegeri, se va împiedeca votarea exproprierei și a votului obștesc. In consecință, intrigile au reînceput cu o îngrijitoare intensitate. Argetoianu îndeosebi nu cruța nici o sforțare, atîta pe Matei Cantacuzino, complota cu A. C. Cuza, împingea partidul muncii să întețească opoziția lui și pentru a turbura spiritele să ceară reforme tot mai radicale, amenința pe Dimitrie Greceanu, coaliza pe toți latifundiarii conservatori — mai cu seamă pe cei de la Senat unde precum se știe dispuneam de o foarte redusă majoritate și unde prin urmare o deplasare de cîteva voturi putea lesne periclita votarea reformelor. Oameni ca Pavlică Brătășanu, ca Nestor Cincu care se mulțumeau abea cu cîteva zile înainte să mîrîie prin colțuri, acum perorau în agora și adunau adeziuni contra reformelor. Mai mulți mari proprietari începeau să șovăie, cu lăuntrica nădejde că vor reuși astfel să-și scape moșiile. La Greceanu acasă se țineau conciliabule de la care ne veneau vești rele. Take Ionescu nu-și mai putea stăpîni oștile alaltăieri încă domolite și docile. Noi toți, în special Mârzescu și cu mine, am trebuit din nou să colindăm prin toate ungherele, să potolim prieteni cu drept cuvînt scandalizați, să facem apel la simțul lor politic. Am reușit dar n-a fost ușor. În cele din urmă, pentru a izbuti, a trebuit și noi să recurgem la o tranzacție. Fiindcă reprezentanții județelor de munte cereau ca în folosul sătenilor din acele regiuni să se exproprieze golurile și poenile munților, am făgăduit prietenilor noștri că vom impune această nouă expropriere conservatorilor dacă ei își iau obligațiunea formală de a vota aliniatul privitor la terenurile petrolifere din care Mișu Cantacuzino și partizanii lui făceau o condiție sine qua non a întregei lor colaborări cu noi. Ne-am dus deci în Consiliu de Miniștri și după displăcute și lungi discuții am obținut adeziunea conservatorilor pentru textul următor : „Peste exproprierile de terenuri prevăzute, legea va mai prevede pentru regiunile de munte înființarea de islazuri comunale formate prin exproprierea din proprietățile private care nu intră în categoria de mai sus numai a suprafeței solului trebuincios".

Și astfel, încetul cu încetul, agitația s-a mai potolit fără a se stinge totuși și într-o atmosferă mai liniștită comisiile — care, încă o dată, erau numai reflexul discuțiilor și hotărîrilor noastre a marilor auguri — au putut să-și termine lucrările, mulțumindu-se să dea forma definitivă și formularea juridică celor în acest fel statornicite. Dacă nu mă înșel, în comisii mai însemnate au fost discuțiile în jurul exproprierei totale a absenteiștilor și străinilor, în jurul fixării prețului în ultima instanță de Curtea de Casație și a posibilităților de plată în numerar. In sfîrșit, pentru a da o satisfacție lui Iorga s-a admis cererea ca această expropriere să nu fie numită expropriere pentru cauză de utilitate publică, ci expropriere pentru cauză națională.

Dealtminteri, pe lîngă cele două arătate, mai era un motiv pentru care prezența mea permanentă la discuțiile comisiilor era de prisos. Fiind întim prieten cu raportorul, cu Danielopol, știam totul prin el. Într-adevăr, în fiecare seară după terminarea lucrărilor veneam cu automobilul și plecam împreună să ne plimbăm. Descoperisem înspre Copou, dincolo de Școala normală și de via lui Kilimoglu, o minunată pajiște cu o frumoasă vedere înspre șesurile Prutului. Zilnic, săptămîni de-a rîndul, ne duceam acolo pe înserate și la umbra unui nuc examinam situația politică și ne consfătuiam asupra măsurilor de luat. Cîte o dată, deși mai rar, aduceam și pe Vintilă Brătianu. Acolo Danielopol îmi povestea cele petrecute în comisii și îmi împărtășea felul în care înțelegea să redacteze raportul său. Adesea îmi citea pasagiile pe care le scrisese în ajun, așa încît pot spune că fără să vreau nu numai am asistat la elaborarea dar în oare care măsură am contribuit la redacția raportului său. E o lucrare serioasă, bine studiată și bine gîndită, ca tot ce făcea Danielopol, o lucrare care va rămîne pururea un document interesant de cercetat pentru toti cei ce vor voi să cunoască cu deamănuntul felul cum se prezenta, în acea istorică epocă la noi, atît problema electorală cît și problema agrară. Citirea acestei lucrări dă măsura realei capacități a lui Danielopol și trezește o vie părere de rău că o moarte prematură a lipsit, înainte de vreme, Romînia de serviciile eminente ale acestui om de mare valoare care a fost netăgăduit una din podoabele generatiunei sub care neamul nostru s-a întregit. În raportul său, G. Danielopol nu s-a mulțumit să expuie cu deamănuntul considerațiunile de ordin superior care au determinat înfăptuirea reformelor precum și punctul de vedere al majorităților, dar el a făcut și o analiză frumoasă a celorlalte două contraproiecte : a proiectului partidului muncii și a proiectului lui Basilescu, combătînd cu argumente temeinice și cu o logică strînsă concluziile lor.

La 20 mai totul era terminat și parlamentul și-a început ședințele. Mai era însă de îndeplinit încă o formalitate ; proiectul comisiunei trebuia să treacă și prin discuția secțiilor. Aceasta a durat trei zile și fără să prezinte vreun interes deosebit. In acest restimp, în ședința publică, s-a votat cetățenia de onoare a generalului Berthelot. Banu fiind raportor, ceea ce a dat loc la o nouă și foarte călduroasă manifestație de simpatie pentru sărbătorit, pentru Franța și pentru întreaga Misiune militară. Iar pe de altă parte, pentru a accentua și mai bine contrastul, partidul muncii a continuat să se dea în spectacol cu fel de fel de comunicări, de întrebări, de interpelări, de întreruperi care au scăzut nivelul moral al parlamentului în ceasuri în care patriotismul nostru ar fi vrut să-l vază neîntinat și cît mai sus. Tot în acele zile am asistat la o curioasă altercație între N. Iorga și A. C. Cuza. Iorga patetic și Cuza ironic, Iorga cu atît mai patetic cu cît Cuza era mai ironic, cu Cuza cu atît mai ironic cu cît Iorga era mai patetic. Îmi reamintesc scena fiindcă m-am convins atunci că patetismul nu poate rezista puterii corosive a ironiei care este în luptele parlamentare o armă neîntrecută.

În fine, la 24 mai discuția generală a reformelor a început. Ea a ținut pînă la 14 iunie, adesea și cu cîte două ședințe pe zi. Lista oratorilor a fost interminabilă. Toți au vrut să-și spuie cuvîntul. Reproduc această listă ca să se vadă și mai bine cît de mare a fost dorul deputaților de a trece sub această formă la posteritate : Matei Cantacuzino, Pascal Toncescu, Constant Georgescu, C. Mille, V. (Rachi) Vasiliu, C. Basarab-Brâncoveanu, Basilescu, Becescu-Silvan, M. Carp, Honoriu Bănescu, Trancu-Iași. Dr. Lupu, Em. Dan, N. Răut, C. Iamandi, Leonte Moldovanu, Zamfir Filotti, M.G. Orleanu, V. Sassu, Iulian Vrăbiescu, Gr. Iunian, A.C. Cuza, Ștefan Ioan, Al.T. Alexandrescu (R. Sărat), G.G. Burghele, Tony Iliescu, Nunucă Protopopescu, T. Bogdan, I. Th. Mitescu, Alex. Iliescu, I. Th. Ghica, I.P. Rădulescu, Delavrancea, Matei Cantacuzino a doua oară, Take Ionescu și Brătianu.

Pe cît am urmărit de sporadic și de puțin dezbaterile din comisii, pe atît am fost nelipsit la toată această discuție publică. Din punct de vedere moral aceste dezbateri au fost înălțătoare fiindcă... majoritățile au avut o atitudine de o impunătoare unanimitate și o neîntrecută abnegațiune.

Direcția comercială județeană Dîmbovița. După verificarea de către un colectiv (format din reprezentanți ai MCI, DCJD și ICSM Moreni) a sesizării adresate redacției de tovarășa **Terec Gheorghița**, au fost luate următoarele măsuri. Gestionarul Stanciu Vasile a fost sancționat cu reducerea retribuției cu 5% pe 3 luni, iar ICSMM a fost avertizată să aplice de urgență măsurile stabilite în vederea îmbunătățirii comerțului cu mobilă. Petenta T.G. a fost mutată la depozitul de materiale de construcții unde programul de lucru îi permite încadrarea în cele 6 ore stabilite legal pentru îngrijirea copilului.

■

Direcția sanitară a municipiului București. Fără îndoială că semnatarul scrisorii trimise nouă de redacție, **Dinu Emil**, a fost pe drept nemulțumit de modul cum s-a acordat asistența medicală fetiței sale în ziua de 22 februarie a.c. Măsurile luate: prelucrarea în colectivul de muncă de la Dispensarul policlinic Mașina de Pîine a sorei Dumitru Ionela și sancționarea ei cu mustrare; reinstruirea cadrelor sanitare ce asigură asistența la domiciliu, privind operativitatea; stabilirea unui medic de gardă de rezervă, care să poată fi chemat la nevoie, pentru care Stația centrală de salvare a municipiului va pune la dispoziție o a doua autosanitară.

■

Consiliul popular al județului Arad, DPMOS. Referitor la scrisoarea ce ne-ați trimis-o, vă facem cunoscut că, deplasîndu-se la Ineu, un lucrător al OFM a constatat că numitul **Cavaci Adam** a fost încadrat cu data de 12 martie la bufetul din Moroda, ca gestionar. Soția lui lucrează ca remizieră la aceeași unitate. Menționăm că în rețeaua comercială a orașului Ineu nu sînt posibilități de încadrare în meseria de ospătar.

■

Comitetul orășenesc Cîmpina al P.C.R. Verificînd plîngerea adresată redacției de **Lătrătoiu Jana** din str. Castanilor nr. 2, am constatat că numita Cristescu Viorica locuiește la aceeași adresă, deși figurează cu domiciliul în Aleea Margaretei nr. 2, bl. 16, ap. 8, fapt pentru care a fost sancționată contravențional cu amendă de 400 lei. Pentru tulburarea liniștii colocatarilor a fost avertizată că, dacă va mai continua și nu va intra în legalitate cu domiciliul, se vor lua măsuri mergînd pînă la evacuarea din imobil.

■

C.P.M.B., Comitetul executiv. Vă informăm asupra modului de soluționare a scrisorilor adresate Flacării de către **Miu Edmond și Stoinicu Valentin Mihai.** M.E. s-a prezentat la Biroul forțe de muncă al sectorului 3 la data de 26 martie a.c. și, conform recomandării medicale, a fost repartizat la Cooperativa Arta Lemnului, cu munca la domiciliu, S.V.M. s-a prezentat la BFM sector 3, la data de 30 martie, și a fost repartizat la Cooperativa Prestarea pe post de contabil, urmînd să-și perfecteze formele de încadrare.

■

Inspectoratul general al Miliției. Retragerea permisului de a purta armă de vînătoare numitului **Tincu Nicolae** s-a făcut cu respectarea prevederilor legale. Au fost luate măsuri corespunzătoare de sancționare împotriva subofițerilor de la postul de miliție din Ciofringeni, județul Argeș, care au folosit în interes personal autovehicule proprietate de stat și nu au cercetat cu operativitate furtul unor arbori, furt reclamat de T.N. Au fost luate măsuri și împotriva plut. major Ioniță Gh., care nu s-a preocupat în suficientă măsură de educarea și supravegherea fiului său.

■

Policlinica teritorială CFR București. În legătură cu articolul „Acupunctură cu aprobare?, apărut în nr. 13 al revistei dvs. conducerea Dispensarului policlinic CFR Ana Ipătescu a prezentat COM din Spitalul regional CFR București situația complexă de la cabinetul de stomatologie NAVROM Giurgiu. S-a apreciat că medicul stomatolog **Grigoriu Viorel** poate practica fără nici o aprobare acupunctura, numai în domeniul stomatologiei, fără a neglija sarcinile care îi revin în asistența stomatologică. (**N. R.** Iată un răspuns scurt, foarte scurt, dar nu și foarte cuprinzător.)

■

Pe str. Romulus din Timișoara se află un restaurant numit Intim. Intrînd în el, constați că numele este îndreptățit. Numai înainte de intrare te poți îndoi

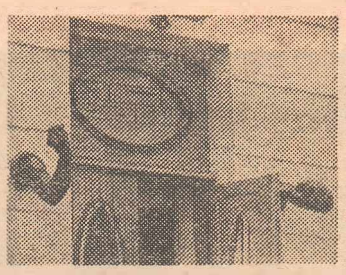

o clipă, din pricina unei ciudate firme: de o parte și de alta a ușii te amenință parcă două brațe musculoase în poziție de box. Mi-ar plăcea să aflu care este rostul lor? (**Nicolae Tokacek, București**).

■

Procuratura județeană Olt. Sentința civilă 3499 din 19 noiembrie 1980, pronunțată de Judecătoria Caracal (obligarea lui **Dalea Gabriel** la plata sumei de 5 037 lei față de reclamantul Ene Ion), a fost examinată de procurorul general al R.S.R. și, apreciată ca fiind dată cu încălcarea esențială a legii și vădit netemeinică, împotriva ei s-a declarat recurs extraordinar, care urmează a fi soluționat de către Tribunalul județean Olt.

■

G.I.G.C. București. Urmare scrisorii tovarășului **Sandachi Constantin**, domiciliat în Calea Griviței 176, bl. R, et. 2, ap. 10, vă facem cunoscut că, în urma analizării la fața locului, am dispus ICAB luarea de urgență a măsurilor ce se impun. Expertiza sonometrică efectuată la 31 martie, împreună cu Laboratorul de igienă din CSAMB, a constatat depășiri ale normelor admise cu 15—18 dB (A), situație extrem de gravă pentru condițiile de locuit în apartamente. După executare, urmează să verificăm, prin noi măsurători, eficacitatea lucrărilor de insonorizare executate de ICAB.

Consiliul popular al județului Vaslui, ca răspuns la scrisoarea tovarășei **Climescu Maria**, Satul Avrămești are un potențial economic mai scăzut și o dotare tehnico-edilitară săracă, datorită în mare parte condițiilor naturale specifice. Prin schița de sistematizare aprobată de Comitetul executiv al PCJ se prevede ca localitatea să se dezvolte în viitor, preluînd și populația unui sat vecin supus dezafectării, astfel că numărul locuitorilor Avrămeștiului, astăzi de 827, se va dubla pînă în anul 2 000. Concomitent cu creșterea producției agricole, prin aplicarea Legii 2/1980 urmează ca și în Avrămești să ia ființă, chiar în actualul cincinal, un nucleu al industriei mici, cu secții de producție menite a folosi resursele locale. Scrisoarea a fost discutată și la CPC Voinești, de care aparține satul, de unde ni s-au confirmat constatările făcute de noi și s-a exprimat dorința ca tovarășa Climescu, deși locuiește la Bacău, să prezinte propuneri concrete privind înființarea unor activități de prelucrare a produselor agricole.

■

MAIA, Direcția generală zooveterinară. Cu privire la programul de lucru de la Clinica veterinară din str. Ilioarei, s-a analizat propunerea făcută de cititorul dv., **Mihăilescu Constantin**, care este îndreptățită. Începînd cu data de 6 aprilie a.c., orarul va fi următorul: zilnic 10,00—19,00, sîmbătă 10.00—13,00, duminica și în sărbătorile legale 10,00—13,00.

■

Cu adresa nr. 502/106, din 18 august 1980, I.J.G.C.L. Argeș ne informa că s-a dispus E.G.C.L. Cîmpulung să se asigure apa pentru comuna Godeni prin instalațiile existente începînd cu luna septembrie 1980. Dar iată-ne ajunși în aprilie 1981, și noi încă nu am văzut curgînd măcar o picătură de apă prin rețeaua comunei. Mai menționăm că plîngerea noastră anterioară, inserată în numărul din 18 decembrie al Flacării, a rămas fără vreun răspuns din partea celor vizați. În numele locuitorilor din Godeni, semnează **Ion Dumitrașcu.**

Scrisoare comentată

...Vine așadar la noi, la redacție, printre alți tovarăși, și numita **Lucia Hristu**, cu un memoriu scris. Vine cu un necaz (faptul că vine cu un necaz nu are prea mare importanță: nu toți cei ce se adresează unei publicații își anunță bucurii. sau vin cu propuneri !)

Pe scurt: Fiul domniei-sale, inginer, sosit dintr-o deplasare **de serviciu** în R.P. Chineză, este stopat la aeroportul Otopeni, la controlul vamal, confiscîndu-i-se — se spune în scrisoare — **două borcănele cu icre negre**, în jur de un kilogram. Fără forme, fără proces-verbal, fără nimic.

Este știut: icrele negre nu se pot confunda — ca preț! — nici cu mălaiul extra, și nici cu laptele praf sau bătut. Borcănelele sînt reținute, ne spune Lucia Hristu (în scrisoarea pe care nu aveam să o mai vedem niciodată !), fără forme, fără estimarea unui preț, fără proces-verbal de constatare sau distrugere, mă rog: fără nimic.

Cu rugămintea de a ne fi returnată apoi scrisoarea, trimitem memoriul — pentru verificare și competentă rezolvare — organului în drept, Direcția generală a vămilor, de la care primim răspunsul cu numărul 2814:

„Referitor la scrisoarea dv., nr. (...) prin care ne înaintați reclamația cetățenei (...), privind confiscarea unor icre negre de la fiul său cu ocazia reîntoarcerii acestuia din R.P. Chineză, vă informăm că reținerea și distrugerea acestora s-a făcut de către organul veterinar, din subordinea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, **respectiv de către tehnician-veterinar Gheorghe Mina de la Inspectoratul vamal pentru controlul sanitar-veterinar** la aeroportul Otopeni, în baza legii nr. 60 din 29 octombrie 1974, articolul 5, litera E, articolul 7 — ultimul alineat — și articolul 8. **Reclamația a fost trimisă la M.A.I.A.** (S.N.—H.P.).

Răspunsul este datat 28 februarie 1981, poartă două semnături indescifrabile și nici o ștampilă.

...Și iată că, pe 27 martie a.c., primim un al doilea răspuns, din partea M.A.I.A., de data aceasta **fără scrisoare**:

„Nr. 75616 (...) Anexat vă trimitem o copie de pe răspunsul trimis tov. Hristu Lucia (...) legat de confiscarea a 200 gr icre negre pe aeroportul Otopeni, de către organele sanitare veterinare de stat.

„Tov. Hristu Lucia,

„(...) În urma investigațiilor făcute de organele noastre de specialitate s-a constatat că tov. Nina Gheorghe din cadrul inspectoratului sanitar veterinar de trecerea frontierei la aeroportul Otopeni, a procedat în conformitate cu prevederile legii sanitare veterinare și a dispozițiilor comandamentului antiepizootic. Fiul dv. nu poseda un certificat sanitar veterinar pentru produsul respectiv și după ce i s-au dat relațiile necesare referitoare la reglementările în vigoare, privind introducerea în țară a alimentelor de origine animală fără certificat sanitar veterinar, nu a obiectat, **aruncînd personal icrele negre în container în vederea distrugerii**". (S.N. — H.P.).

Stranie afacere, nu vi se pare?! Cineva reclamă reținerea unor alimente scumpe fiului său, la vamă; care fiu se dovedește, după una dintre variante, a fi distrus respectivele alimente cu propriile-i mîini — și atunci pentru ce reclamația?! Și încă: de ce două răspunsuri complet diferite, la același obiect?! Și de ce unul dintre ele nu poartă însemnele legale unui răspuns oficial? Și de ce, în sfîrșit, nu ne este remisă reclamația în cauză, conform uzanțelor în curs?!

HORIA PĂTRAȘCU

Mă numesc **Ioan Cardaș** și, prin cele ce urmează, mă fac ecoul indignării cetățenilor din Jibou, județul Sălaj, în legătură cu proasta aprovizionare a noii librării din orașul nostru. S-au scurs săptămîni în șir de cînd nu am mai putut să-mi cumpăr măcar o singură carte nouă. Peisajul aici nu este prea încîntător: 2 vînzătoare (cred că ele nu au nici o vină) și rafturi goale.

■

Subsemnatul **Gheorghe Bîrloiu**, pensionar în vîrstă de 72 ani și locuitor al comunei Fundata din județul Brașov, am fost rău bolnav. Am fost internat prin spitale, dar starea mea se tot înrăutățea. Pînă cînd, căzîndu-mi în mînă o Flacără, în care se vorbea despre doctorul Mihai Dănilă, am urmat și tratamentul prescris de dumnealui. Acum se miră lumea de mine, mă simt bine și muncesc la fel ca înainte. Nu găsesc cuvinte cu care să-mi exprim toată recunoștința față de acest minunat medic și om.

■

I.G.C.L. Iași. La scrisoarea adresată redacției de **locatarii străzii Baciu**, sîntem în măsură a răspunde următoarele. S-a luat legătura cu Consiliul popular al municipiului Iași, secția G.C.L., de unde ni se face cunoscut că din contribuția bănească a cetățenilor, conform Legii 20/1971, este prevăzută executarea în anul 1981 a canalizării și a unui trotuar pe strada sus-numită.

■

Consiliul popular al județului Mureș. În urma verificărilor efectuate la fața locului, am constatat că reclamația tovarășei **Moșneag Silvia** era întemeiată. Ca atare, am dispus E.G.C.L. Luduș să execute lucrările de hidroizolație la imobilul respectiv, în cursul lunii aprilie a.c. În ce privește cererea petentei de a i se repartiza o altă locuință, menționăm că la data actuală nu există în Iernut spațiu locativ proprietate de stat disponibil.

■

Centrala industrială de electronică și tehnică de calcul, referitor la sesizarea tovarășului **Bouroș Constantin**, om al muncii la Filiala I.I.R.U.C. Focșani. În urma confirmării celor semnalate în scrisoare, au fost luate măsuri disciplinare administrative. Au fost înlocuiți fostul șef al filialei, Ifrim Constantin, și Iezaru Constantin de la CTC. Faniciu Camelia a fost sancționată cu mustrare. Bouroș Constantin a fost sancționat cu avertisment pentru abateri în muncă și în comportament. (N.R. Nu aflăm însă, din răspunsul centralei, cine este răspunzător de faptul că situația explozivă din filiala Focșani nu a fost cunoscută din timp de către conducerea I.I.R.U.C. Sau, dacă a fost cunoscută, de ce nu s-au luat mai din timp cuvenitele măsuri. Așteptăm).

■

Au fost reținute, pentru a fi folosite la efectuarea unor anchete de presă, scrisorile primite de la: **Dumbravă Teodor și Rotariu Adrian** din Iași, **Buliga Antonie** din Tg. Jiu și **Epuran Ion** din București.

Pagină realizată de MIRCEA FODOREANU

Poșta redacției

ADMINISTRATIV

Virgil Cristescu — București: Persoanele fără copii căsătorite sau necăsătorite, în vîrstă de peste 25 de ani, care muncesc în unitățile economice de stat și instituțiile de stat plătesc o contribuție fixă, lunară, diferențiată în funcție de retribuția tarifară de încadrare. Excepție fac cei care sînt căsătoriți cu persoane care au copii, pe timpul cît durează căsătoria, dacă la data acesteia copiii erau în întreținerea efectivă a unuia din soți sau unul dintre aceștia plătește pensie de întreținere (cazul dv.) ● **Maria Stoica** — Iași: În Codul muncii se prevede obligația persoanelor încadrate în muncă să asigure, peste programul de lucru, serviciul pe unitate, precum și compensarea cu timp liber corespunzător în următoarele 60 de zile ● **Miron Rotaru** — Timișoara: Locurile de muncă din stațiile c.f. și respectiv activitatea lăcătușilor de revizie vagoane nu sînt prevăzute ca avînd condiții deosebite de muncă, astfel că personalul muncitor care îndeplinește această funcție nu poate fi legal încadrat în grupele I și II de muncă în vederea pensionării ● **Gheorghe Micloș** — comuna Dărmănești (Bacău): Accesul pe terenul dumneavoastră prin terenul proprietatea vecinului se poate face numai prin înțelegere cu acesta, solicitînd, dacă este cazul, sprijinul organelor puterii locale.

MARGA NEDELEA

ÎNVĂȚĂMÂNT

Valeriu N. Chindea — Sibiu. Durata stagiului de practicant pentru fiecare meserie, organizarea și conținutul acestuia, precum și modul de retribuire a practicanților se stabilesc prin decret al Consiliului de Stat ● **Ioana Ciocău** — Alexandria: Școlile de șoferi sînt patronate de către consiliile populare, neavînd nici o legătură cu M.E.I. ● **Iacob și Dan Pătruț** — Balș: Copia de pe adeverința pe care o menționați nu ne-a parvenit; reveniți în acest sens ● **Gheorghe Burada** — Mirșani; Dolj; Editura „CERES" ne informează cu regret că nu dispune de manualele solicitate pentru a le vinde solicitanților; liceul este acela care are obligația să asigure manualele pentru fiul dumneavoastră, avînd în vedere că tirajele au fost stabilite în funcție de numărul elevilor comunicat de către unitățile școlare ● **Dumitru Mihalcea** — Oravița: Teatrul de stat Reșița vă poate acorda sprijinul solicitat ● **Ioan Oarcăsu** — Constanța: Aveți dreptul să participați la concursul menționat; condiția domiciliului stabil în municipiul Constanța este obligatorie.

H. P.

SOCIAL

Lepădatu Ioana — București: Aparențele dau totuși impresia sinuciderii. Aveți dreptate cînd cereți mai mult decît aparențe. Vom reveni. ● **Centureanu Virginia** — Binor: Bigamia a rămas delict penal ● **Crăinicel Radu** — Bacău: Activitatea de prevenire nu exclude nuanțele. În anumite împrejurări ele sînt singurele esențiale; reversul înseamnă abuz ● **Toderașcu Gicuș** — Bacău: Nu v-a cerut nimeni să fiți brutal, ci bărbat. După nenorocirea ce s-a abătut asupra fiicelor dv. bocetele și blestemele nu vă ajută la nimic. Mergeți în comuna cu pricina și nu plecați pînă ce nu lămuriți toate împrejurările dramei ● **Grințescu Leopold** — București: Crunt, dar meritat, afirmați dv. Meritat, poate, zicem noi. Rămîne însă acest „crunt" care nu poate fi ascuns ● **Istrate Ionel** — Brașov: E bine să nu uitați că întîi ați fost destituit și numai după aceea ați „ridicat steagul" intereselor obștii ● **Panaite Virgil** — Arad: Nu văd ce-am putea face noi împotriva martorilor și a certificatului medical ● **Ciurel Haralambie** — Prahova: Rudele dv. sînt într-adevăr niște favorizatori mărunți. Acum îi denunță pe cei mari, deci i-au cunoscut. Cum se numește asta? ● **Stelian Constantinescu** — București: Dosarul de anchetă este secret; cel puțin două luni, după cunoștințele noastre ● **Sîrghie C. Apostol** — București: Nu puteți salva nimic. Peste cîteva luni veți fi un „fost" și atît ● **Lucia Monțu** — București: Încercați să nu priviți funcția ca un drept.

NICOLAE CRISTACHE

● **„FLACARA" nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi.**

Un rezultat dătător de speranţe în bătălia calificării

Un meci memorabil, 0—0 pe Wembley

Avem motive să credem că miercuri, 29 aprilie, s-a scris la Londra una din cele mai frumoase pagini din istoria fotbalului românesc. Întîlnind Anglia în cadrul grupei a IV-a a preliminariilor campionatelor mondiale din 1982, echipa noastră naţională a luptat cu o voinţă şi o abnegaţie exemplare, a făcut o extraordinară risipă de energie şi, apărîndu-se cu o precizie de ceasornic, a reuşit un preţios 0—0, care îi măreşte considerabil şansele de calificare. Fără a intra în amănunte, amănuntele de-acum se cunosc, să reamintim că însăşi presa engleză a subliniat jocul exact şi avîntat al românilor. „The Daily Telegraph", de pildă, scria că „selecţionata engleză a căzut victima unui fotbal defensiv ordonat, practicat de o echipă bine instruită, care a demonstrat foarte clar că un rezultat de egalitate atît de valoros în cursa de calificare poate fi obţinut chiar şi pe Wembley".

Intr-adevăr, fotbaliştii noştri au avut, miercurea trecută, o prestaţie remarcabilă, mai ales apărarea care, în frunte cu portarul Iordache, a funcţionat fără greşeală, zădărnicind desele şarje ofensive ale gazdelor, purtate în viteză şi, nu o dată, cu abilitate. Sameş l-a anihilat pe Francis şi, împreună cu Ştefănescu, a ridicat o barieră de netrecut, căreia i s-au alăturat nu doar fundaşii de margine, Munteanu şi Negrilă, ci şi, de cîte ori a fost cazul, mijlocaşii Beldeanu, Stoica şi Iordănescu, ba chiar şi, în momentele de presiune a insularilor, atacanţii Balaci şi Cămătaru. Altfel zis, deşi presată cea mai mare parte din timp, formaţia română n-a intrat, nici o clipă, în panică, a acţionat ca un tot unitar şi, păstrîndu-şi sîngele rece şi luciditatea, a găsit resurse să lanseze spre poarta lui Shilton cîteva contraatacuri tăioase.

A fost, fără îndoială, un meci minuţios pregătit. Meritele aparţin, fireşte, jucătorilor înşişi, dar şi colectivului tehnic Ştefan Covaci — Valentin Stănescu — Victor Stănculescu care, în ciuda eşecurilor din partidele amicale de la Tel Aviv şi Copenhaga, n-a schimbat formula de echipă, acordînd în continuare credit unor fotbalişti pe care accidentări şi eclipse de formă trecătoare păreau să-i fi scos din formaţie. În plus, din cîte am aflat, la şedinţa de pregătire dinaintea partidei, Ştefan Covaci le-a indicat tricolorilor, fiecăruia în parte, cum să acţioneze în funcţie de adversarul direct, anticipînd pînă la detaliu modul în care englezii vor aborda întîlnirea. Legat de asta, nu putem trece cu vederea contribuţia doctorului Dumitru Tomescu care, într-un interval de timp foarte scurt, a reuşit recuperarea mai multor jucători contuzionaţi (Cămătaru, Ştefănescu, Stoica, Munteanu ş.a.), aducîndu-i în plenitudinea forţelor la ora meciului, deşi utilizarea lui Munteanu, de exemplu, a stat pînă în ultima clipă sub semnul întrebării. Rezultatul de pe Wembley mai apare şi ca o consecinţă firească a modului de lucru, realist, serios, instaurat de noua conducere a federaţiei de specialitate, care începe, iată, să culeagă roadele unei activităţi responsabile, purtată cu pricepere, cu fermitate, cu încredere în capacitatea fotbalului românesc.

Greul însă, aşa cum se întîmplă de regulă în fotbal, abia începe. La mijlocul săptămînii viitoare, pe Nepstadion, tricolorii vor avea de înfruntat un adversar la fel de dificil, echipa Ungariei, care le-a dat, de fiecare dată, multe bătăi de cap. Nutrim speranţa că, adunîndu-şi toate rezervele şi mobilizîndu-se exemplar, formaţia care s-a călit pe Wembley va fi în stare să obţină un rezultat bun, în măsură să confirme progresul realizat în ultima vreme de fotbalul nostru. O victorie sau un meci egal ar rezolva, din punctul nostru de vedere, problema calificării la El Mundial 1982, fiind greu de crezut că tricolorii vor pierde tocmai acasă dreptul de a-şi cumpăra bilete pentru Spania. Stă în puterea fotbaliştilor români să încheie cu fruntea sus partida de la Budapesta, să-i însoţim cu gîndul nostru de bine şi să le ţinem pumnii strînşi.

SUN Sport

Carry on, Greenwood

WORLD'S END!

England mustn't waste the money on air fare to Spain

Avînd cuvinte laudative la adresa prestaţiei fotbaliştilor tricolori, ziarele londoneze apărute a doua zi după meci au subliniat, la unison, faptul că „egalul" de pe Wembley a răpit mare parte din şansele elevilor lui Greenwood de a fi prezenţi la mondialele din 1982. Iată, spre edificare, jumătate din ultima pagină a lui „The Sun" din 30 aprilie, ale cărei titluri vorbesc de la sine, „Campionatul mondial s-a sfîrşit !" şi „Anglia nu trebuie să mai dea bani pe bilete de avion pentru Spania". Cu toate astea, după cum se poate citi în dreapta, sus, Ron Greenwood continuă.

Purtătorul tricoului cu numărul 1, Vasile Iordache, a fost, fără îndoială, jucătorul numărul 1 al echipei noastre pe Wembley. Apărînd senzaţional, el a făcut cea mai bună partidă a carierei sale. Îi dorim şi ne-o dorim s-o repete pe 13 mai, la Budapesta.

Imbatabil în jocul aerian, prompt şi fără greşeală la marcaj, Ştefan Sameş l-a redus la tăcere pe faimosul Trevor Francis. Împreună cu Ştefănescu, el a alcătuit un zid care n-a prezentat, 90 de minute, nici o fisură

Ilie Balaci, „copilul teribil" de altădată, s-a bătut din răsputeri pentru fiecare minge şi, în plus, l-a urmărit ca o umbră pe foarte ofensivul fundaş Viv Anderson. Vrem să credem că Balaci a trecut, pe Wembley, examenul maturităţii sportive

CRISTINA GRIGORAŞ, medalie de aur la europene

Desfăşurate recent la Madrid, europenele feminine de gimnastică s-au încheiat, din punctul nostru de vedere, cu un bilanţ remarcabil. Chiar dacă lipsite de aportul Nadiei Comăneci, aflată în pregătiri febrile în vederea Universiadei, fetele antrenorilor Atanasia Albu şi Octavian Belu au lăsat o impresie deosebită spectatorilor şi specialiştilor, întorcîndu-se acasă cu o importantă zestre de medalii, 1 de aur, 2 de argint şi 2 de bronz. Pentru această ispravă, ele şi, deopotrivă, antrenorii citaţi merită sincere felicitări.

Atît în concursul individual, cît şi în cel pe aparate, Cristina Grigoraş a făcut dovada unui talent ieşit din comun şi, mai mult decît atît, a făcut dovada maturităţii sale sportive, cucerind 4 medalii, între care, la sărituri, pe cea de aur, continuînd astfel seria de succese inaugurate, la noi, de Nadia Comăneci, triplă campioană a Europei. Originară din Satu Mare şi componentă a Clubului sportiv şcolar din Oneşti, Grigoraş a devenit, în Palacio de Deportes din capitala Spaniei, cea de a doua campioană continentală din istoria gimnasticii româneşti, asta în condiţiile în care ea a debutat, de fapt, într-o asemenea mare competiţie. Întrucît Emilia Eberle a evoluat, la Madrid, încă nerefăcută după un accident, sarcina de a o seconda pe Grigoraş i-a revenit Rodicăi Dunca. Aceasta n-a rămas datoare, obţinînd o preţioasă medalie de bronz, la bîrnă, rotunjind un bilanţ demn de respect.

În ceea ce o priveşte pe Grigoraş, campioana de azi a Europei, ne face plăcere să reamintim celor interesaţi că în urmă cu 2 ani, pe cînd nu reprezenta decît cel mult o promisiune în gimnastica românească, am dezbătut în revistă, pe larg, cazul ei. Am solicitat să-i fie asigurate cele mai bune condiţii de pregătire la Oneşti, în cadrul grupei antrenate de Maria Florescu şi Mihai Agoston. Am publicat atunci, facem apel la colecţie, scrisoarea Mariei Florescu şi pe cea a ziaristului băcăuan Ştefan Olteanu, subliniind că „echipa din Oneşti are o gimnastă de superclasă, Cristina Grigoraş, în care tot mai mulţi specialişti o văd pe urmaşa Nadiei Comăneci". Semnatarul acelui articol, Dumitru Graur, nota, între altele, că „e în interesul gimnasticii româneşti să existe mai multe centre puternice, de unde să izvorască necontenit cît mai multe talente", principiu pe care l-am apărat de fiecare dată în sport, în toate domeniile acestuia. În final, se arăta că situaţia Cristinei Grigoraş „necesită o tratare aparte, cu multă delicateţe, cu mult tact". Azi, ne bucurăm împreună cu toţi compatrioţii de marele succes al acestei strălucite gimnaste, dar e de înţeles că ne bucurăm în mod special pentru încercarea de a fi făcut, şi în această privinţă, o presă de întîmpinare, de intervenţie, o presă revoluţionară, nu una de consemnare docilă a evenimentelor după ce ele s-au consumat.

Adăugînd că fetele noastre n-au lipsit de pe podium la nici un aparat, să subliniem că europenele de la Madrid au reconfirmat valoarea şcolii româneşti de gimnastică şi, în acelaşi timp, capacitatea acesteia de a descoperi şi lansa în aria marii performanţe noi şi noi talente.

Mulţumim tuturor celor care au asigurat acest nou succes al gimnasticii româneşti.

Rapid, campioană la polo

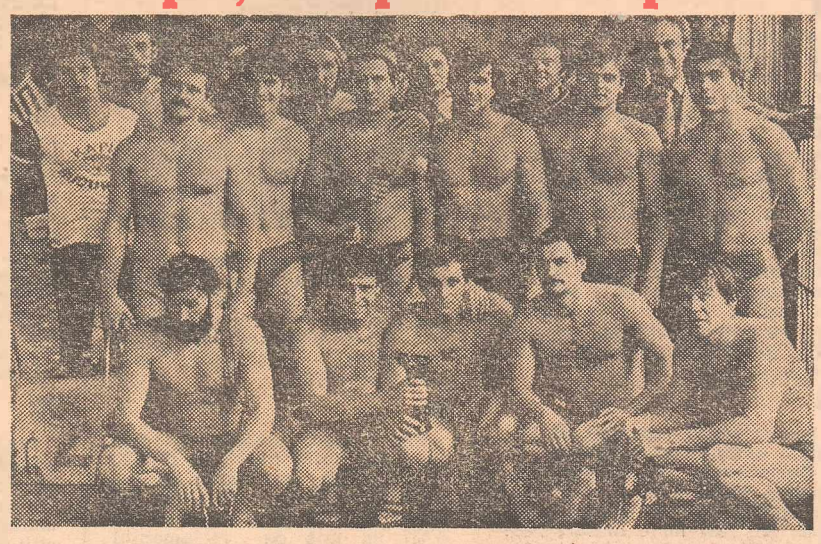

Parcă niciodată n-a fost campionatul de polo mai dramatic şi mai disputat ca anul acesta, cînd titlul s-a decis, nu-i nici o figură de stil, în ultima sa secundă ! Într-adevăr, Rapid şi Dinamo au mers „cap la cap" 5 tururi, hotărîrea finală fiind luată duminică, în bazinul „Floreasca", în apa căruia, egalînd situaţia la 7—7 în ultima secundă de joc, giuleştenii au devenit, pentru a cincea oară, campioni ai ţării. Prin egalarea amintită, susţin specialiştii, nu s-a făcut decît dreptate, Rapid fiind, cu adevărat, cea mai constantă şi mai ambiţioasă garnitură a campionatului recent încheiat. E, înainte de toate, meritul antrenorului Cornel Rusu, el însuşi pînă nu demult purtător al caschetei de jucător, dar şi, fireşte, al lotului de poloişti, din rîndul cărora s-au distins fraţii Slăvei, Schervan, Olac şi mai tînărul Niţă, după cum nu trebuie trecute cu vederea contribuţiile aduse la această izbîndă de secţia de specialitate a clubului şi, nu în ultimul rînd, de conducerea clubului însăşi.

Cît despre Dinamo, fosta deţinătoare a titlului, ea s-a dovedit aceeaşi echipă matură şi omogenă, numai că cele 4 înfrîngeri (faţă de 2 ale Rapidului), între care 3 în faţa Crişului Oradea, au privat-o de o poziţie mai bună, ei rămînîndu-i, duminică, o singură variantă, victoria. Variantă de care n-a despărţit-o decît o secundă, suficientă lui Niţă ca să egaleze şi Rapidului să devină, pe merit, noua campioană a ţării. Dacă n-ar fi fost acea secundă, titlul ar fi rămas foştilor campioni, de asemenea în mod merituos. În final, un cuvînt de laudă galeriei feroviare, care şi-a încurajat frenetic favoriţii şi care n-a încetat să creadă în victoria lor.

Pagină realizată de OVIDIU IOANIŢOAIA

Ochii și urechile lumii

Un antifascist

În timp ce, în același oraș european, un filosof de cu totul altă orientare politică scria acest adevăr : „Esențialul în orice acțiune este săvîrșit de ființe obscure... fără importanță dar esențiale" — un comunist avea ca misiune să tipărească, bine ascuns, într-o taină mai adîncă decît bezna spirituală a ocupanților naziști, un ziar care urma să plece, pe căile cele mai obscure, spre fronturile de luptă, unde, pe căi la fel de secrete, trebuia să fie difuzat printre trupele hitleriste. Comunistul acela trebuia să redacteze un ziar cu care să convingă soldații hitleriști de ticăloșia cauzei lor și, deci, să renunțe la ea ; alții aveau, în acea noapte continentală, misiunea de a arunca în aer poduri vegheate de hitleriști, trenuri cu trupe de ale lor, halele unor uzine în care se fabrica materialul lor de război. Era întru totul necesar. Dar despre comunistul acesta obscur și esențial — al cărui nume nu spune, nici azi, nimic — nu a apărut, din cîte știu, nici o rugăciune ca lumea din partea credincioșilor, nici un necrolog cuviincios din partea ateilor. Poate că nici n-a vrut rugă sau ferpar, dacă mă gîndesc la lipsa lui de vehemență exterioară, la indiferența lui superioară față de tot ce era expresivitate prea energică. Se concentra spre singura expresivitate care conta pentru el : aceea a argumentului antihitlerist. Depunea energia maximă pentru a deregla mecanismele mentale și morale ale acelor blindate care se erijau în supraoameni. Susținea — precum poetul meu iubit care nu crede „decît în oamenii ale căror vorbe sînt oameni" — că e cu putință o asemenea răzbire, prin cuvînt, prin gîndire, asupra a tot ceea ce a dat mai odios sufletul omului — trufia în crima organizată. Era convins că se poate duce o asemenea luptă anormală cu bestialitatea. De unde știu că era convins ? Fiindcă nu mai știu despre el decît un singur lucru : pînă la sfîrșitul vieții lui, și după război, în toate discuțiile aprige pe care le-a dus cu adversarii săi de idei, antihitleriști, desigur, dar nu comuniști ca el, oameni de dreapta dar nu odată chiar de stînga, dacă vedea că nu-i poate convinge de dreptatea judecăților sale, nu se înrăia, nu insulta, nu eticheta infamant și dezgustat, nici cum nu-i trecea prin cap să-și distrugă adversarul (uneori, un cuvînt scris repede pe hîrtie poate și asta...) ci, fără a se milostivi precar, nerenunțînd la principii, rostea aceste două cuvinte de graniță, modeste dar esențiale, devenite parola personalității lui : „ce păcat !" Într-o lume plină de microbii fascismului care atentau la organismul moral al tuturor oamenilor, ținînd să intre chiar în reflexele lor zilnice — omul de convingere comunistă nu se lăsa contaminat și o dovedea fie și prin această expresie de naturală părere de rău, în dezacordul cu semenii săi, cu care instituia o perspectivă umană, a evoluției în înțelegere, în locul oricărui ultimatum crud, specific fanaticului care ia în serios propria îngustime de spirit. Antifascismul e o problemă a constiintei umane. în această eră începută la 9 Mai 1945.

RADU COSAȘU

Eu comunic, tu comunici, el comunică

GASPILLAGE

Cam așa stă, încă, sub ochii multora informația. O bucățică de zahăr, cocoțată pe vîrful stîncii de bazalt tăiată vertical, bătută de vînturi, înăsprită de ploi. O suprafață lucioasă ca în palmă, desfășurată ca o draperie, cît să acopere distanța dintre piscul cu pricina și punctul de unde, cu ochii ațintiți, privesc pofticioși și neputincioși, atîția.

Cît timp oralitatea a stăpînit nestingherită întinderile comunicării a fost, se pare, mai simplu. În interiorul cercului — mare, mic — unde sună, melodioasă, aceeași limbă, dificultățile au fost mai mici. Rămîneau de soluționat transferul în zona de contact, de găsit releele cu funcții de transbordare. S-au găsit, unele repede, la altele se mai lucrează și azi. Cînd civilizația tiparului și-a făcut apariția, cu trîmbițe bine reglate pentru timpanele gata să-l respingă — să nu uităm că a fost pe lume și o revoltă la adresa mașinilor de țesut — s-au ivit complicații.

Există, știm asta, 3 500 de limbi folosite în așezările Satului global. Nu toate utilizabile pe toate autostrăzile sale. Și nu toate, în același grad, solicitate să participe la mecanismul cotidian al pulverizării informației în spațiul terestru. S-a produs și aici o piramidă a importanței. A fost creat un număr de straturi, de pături, ca și în geologie, unele groase, puternice, altele de-a dreptul ilizibile. Brâncuși era trist că oamenii n-au învățat din traiul florilor, din plăcerea lor de a se ști în același plan. Astfel e loc pentru toată lumea, se exclude, ca neavenită, ideea de concurență. Cu predispoziția noastră pentru piramidă, am introdus, cu sau fără voie, regula coatelor : pentru a face un pas în sus, trebuie să las în urmă pe cîțiva egali, trebuie să disloc pe cel ce ocupă locul de deasupra. Regulă extinsă, prin influență și contact, și în spațiul lingvistic. Măsurătorile, cît ar fi de exacte, arată că doar vreo 16 limbi sînt vorbite de un număr superior cifrei de 50 milioane de persoane. Nu ne este greu, pe unele cel puțin, să le bănuim după nume : chineza, engleza, rusa, spaniola, hindi, portugheza, bengali, germana, japoneza, araba, urdu, franceza, italiana, telugu, tamil.

În Turnul Babel soarta a vrut să apară complicații în fel și chip, nu neapărat pentru a încurca țițele comunicării dar în mod sigur cu acest efect. Sînt în Europa 28 de limbi naționale oficiale. Sînt 1 250 de limbi pe continentul african. Cîteva se folosesc de drept pe suprafețe întinse ale continentului — swahili, ouolof și haoussa Doar cîteva. În țările Asiei de sud se folosesc 23 de limbi principale. Este o singură limbă arabă dar sînt derivatele acesteia — limbile berbere — destul de răspîndite în Africa. America Latină folosește cele două limbi de bază aduse cu ei pe caravele de cuceritorii de acum cinci veacuri dar alte cîteva sute de limbi și dialecte indiene pigmentează harta lingvistică. Unele — quechua (în Peru) și guarani (în Paraguay) cu o arie de răspîndire deosebit de largă. În U.R.S.S. se folosec 89 de limbi. În India au fost identificate 1 650 de limbi și dialecte, dintre care 15 se utilizează în administrație. În Ghana se cunosc 56 de limbi. Indienii mexicani vorbesc 200...

Cîte din acestea sînt transcrise? Multe. Rămîne un mare număr, destul de mare, care n-au corespondent pe hîrtie. Impotmolirea vehiculului comunicației se datorează, în mod esențial, acestor cauze. Și acestora. Lipsa posibilității de a scrie. Lipsa posibilității de a citi ce se scrie. Neputința, ușor de înțeles, de a avea la îndemînă mijloacele de comunicare după chipul și asemănarea fiecăruia.

Sînt limbi pe care le-am putea numi dificile, dacă ținem cont de complicațiile ce intervin în utilizarea lor. Tradiția a statuat obișnuința limbilor scrise în alfabetul latin și chirilic. Cu timpul au fost căutate și s-au găsit mijloace de adaptare a altor limbi cîndva nefolosite — japoneza, chineza, araba. Specialiștii din Shanghai au depistat un sistem de codificare apelînd la alfabetul nostru, latin, introducînd patru litere pentru fiecare 200 de simboluri. În cazul arabei s-a recurs la reducerea numărului de litere, ceea ce o face „dactilografiabilă". Rezultatele de pînă acum pot fi o speranță în plus pentru viitor.

Lacătul care țintuiește ușa comunicației, un lacăt enorm și reticent la comprimare, se cheamă analfabetismul. Dacă limba constituie codul esențial al comunicării, analfabetismul înseamnă obstacolul major în dezvoltarea acesteia. Mi s-a părut teribil de plastică maniera de a sublinia situația la care ne referim a Clubului de la Roma în raportul său din 1979. Un fel de risipă cu consecințe grave pentru ansamblul problemelor mondiale, se spune acolo, il reprezintă risipa potențialului de instruire umană. În contextul actual, acest „gaspillage" poate proveni nu doar dintr-o utilizare necorespunzătoare a acestuia ceea ce aruncă individul în situații marginale, dar mai ales din faptul că rămîn nefolosite capacitățile, disponibilitățile umane. Analfabetismul rămîne un exemplu frapant de risipă a potențialului de instruire umană.

Rata analfabetismului scade, e drept, dar fenomenul persistă în date deloc aducătoare de liniște. În rîndul populației sub 15 ani, rata analfabetismului era de 40 la sută în 1950 și va fi, spun prognozele, doar 25,7 la sută în 1990.

Pe plan mondial, ne informează scrupulos statisticienii, 60 la sută din toți neștiutorii de carte sînt femei și numărul acestora este predispus la o creștere mai accentuată decît în cazul bărbaților.

Gaspillage. Risipă. Iată un termen de o plasticitate uimitoare și cînd vorbim de comunicații. Nu ?

NEAGU UDROIU

Bătrînul Jock a cedat compania

A murit Jim Davis, omul care de acum încolo se va fi confundat pînă la identificare cu personajul căruia, cu atîta farmec și naturalețe, i-a dat viață — Jock Ewing, — bătrînul Jock, cowboy neîntrecut, petrolist plin de fler și șansă, financiar prosper, uns cu toate alifiile Texasului.

Cine a fost Jim Davis ? „O adevărată obsesie națională" (U.P.I.) de cînd a început să interpreteze rolul patriarhului clanului Ewing. El s-a născut cu 65 de ani în urmă la Dearborn, Missouri (ceea ce explică vorba sa ușor tărăgănată), și-a făcut studiile la colegiul Liberty, a participat la turneul unui circ ambulant, ca mai apoi să fie angajatul unei companii petroliere ale cărei interese l-au adus în California. Și aici a urmat Hollywood-ul. Jim Davis a jucat în peste 150 de filme, printre altele și în „Rio Lobo", fiind partenerul lui Bette Davis și John Wayne. A avut peste 300 de apariții la televiziune dar consacrarea internațională i-a adus-o „Dallas". Era căsătorit cu Blanche, 31 de ani, fostă înotătoare profesionistă care, în ultimele clipe („Reuter"), a fost lîngă el.

Rămas cu privirile pironite pe ecranul televizorului care anunța dispariția acestui musafir de sîmbătă seara atît de așteptat, împreună cu recalcitrantele sale rude, de zeci de milioane de familii, am înțeles că pentru cei care-i priveau cu admirație alura sportivă, chipul de bărbat asprit de greutăți, nu omul Jim Davis a murit, ci un personaj drag. Jim Davis rămîne pentru noi mîndrul șef al familiei Ewing, cel care de la o sîmbătă la alta face eforturi disperate pentru a instaura o atmosferă amiabilă, pentru ca fiii săi să fie și frați. Nu știm cum se va încheia această a doua serie a „Dallas"-ului, dar parcă — aduceți-vă aminte! — accidentul coronarian în urma căruia Jock a suportat o delicată intervenție chirurgicală pare să fi fost o prevestire. Oricum, în urma operației abdominale la care actorul Jim Davis a fost supus cu o lună în urmă, scenariul serialului a fost ușor modificat pentru a-i da acestuia posibilitatea să se refacă.

Ceea ce nu s-a mai întîmplat.

Cineva, cu simțul umorului, îmi sugera drept titlu al acestor rînduri „Boby și JR — orfani". Orfan va fi întregul serial, lipsit de acum încolo de acea prezență tonifiantă a americanului puternic care, așa cum cere tradiția, înfruntînd singur greutățile, s-a zbătut și-a răzbit. E greu de crezut că sînt mulți aceia care fără nimic altceva decît un creier scînteietor și două brațe zdravene ar mai putea construi un colosal imperiu ca al lui Jock. Și totuși, ce bine te simți cînd vezi că mai există oameni atît de puternici.

Jock ne va lipsi. Peste cîteva episoade, cînd se va descilci încurcata istorie a descendenței Pamelei, cînd treburile companiei vor încăpea definitiv pe mîinile unuia din frați, cînd toată această agitată familie se va liniști întrucîtva, îl vom vedea ultima dată pe Jock, desigur cu un pahar de Bourbon on the rocks în mînă, cu părul argintiu mîngîiat de omniprezentul vînt texan, adresîndu-ne un zîmbet bronzat și optimist, probabil ultimul pe care pelicula l-a înregistrat.

IOAN ROȘCA

Itinerar între două oceane

Oameni fără umbră...

„A pleca înseamnă a muri puțin", a spus, cîndva, un francez călătorit și expresia a început să umble prin lume, cochetă și neobosită, ca orice adevăr frumos ambalat. Ea umblă și azi, dar în spațiul nord-american, scutit de tracurile europene, de nostalgiile și inhibițiile cuviincioase ale continentului nostru, pare golită de conținut sau, în orice caz, împovărată de naftalină.

In America a pleca nu înseamnă deloc a muri nici măcar puțin. A pleca înseamnă a respecta regula jocului într-un univers care e făcut de la început la sfîrșit din plecări și sosiri. Un american născut într-un apartament, trăit, îmbătrînit și murit în același apartament se poate înscrie cu șanse maxime de victorie în concursul „cel mai straniu american al tuturor timpurilor".

Americanii umblă de colo-colo, mînați de zvonuri sau de nevoi, destinul de itineranți constanți a devenit prima lor natură și această fantastică deplasare pe pămînt, prin aer și pe apă spre un Eldorado și el mobil și stupefiant a transformat America într-o placă turnantă care își zvîrle personajele în toate direcțiile posibile cu o formidabilă savoare a fărîmițării de rădăcini.

Azi ești la New York, ai o locuință cochetă și prieteni stabili pe o rază de 50 de metri, peste un an ești în sud, locuința pare aceeași ca și prietenii de altfel, peste alți doi sau trei ani ajungi în Alaska după același tipic.

O industrie grozavă asudă non-stop pentru a crea americanului umblător senzația că deplasarea nu îl costă nimic. Oamenii nu își poartă calabalîcul după ei, ci doar carnetul de cecuri. Aici intervine prima și ultima discriminare în privința șansei de a privi lumea din propria fereastră. Vechile case, mobila, oalele din bucătărie și florile din curte se vînd firmelor specializate repede și fără plîctiseli și se recumpără pe alt meridian fie în formulă identică, fie invers, după temperamentul voiajorului.

Mania obișnuințelor se delimitează la micile ticuri exersate de purtător și nimeni nu tînjește după scîrțîitul ușii din copilărie sau scuarul pe care îl traversa venind de la școală sau de la cîrciumă. Americanii se mișcă, se mișcă, se mișcă după cîțiva dolari în plus, fug confortabil speriați de năruirea economică a unor zone, ajung în altele care de-abia se ridică, îi prinde ciuma și aici și tot așa, spărgînd zările și încălecînd paralele consumă geografia țării în porții mai mult sau mai puțin picante de cîțiva ani fiecare.

Psihologia mobilității lasă dîre adînci și în interiorul familiei. La 17—18 ani copiii își iau zborul, se îndreaptă spre colegii îndepărtate sau spre fabrici care nu s-au construit încă și iubirea față de părinți se comprimă și se agravează în roiuri de telegrame eliptice sau telefoane interurbane (adică intercontinentale) comprimate și blajine, de sub 3 minute.

Mulți, foarte mulți nu își ridică de aici ancora pentru a și-o înfige dincolo, ci umblă cu ea pe umăr, nu se așază nicăieri, combinîndu-și viața cu asfaltul autostrăzilor într-un autostop care devine viciu și îi îndreaptă spre bătrînețe sub zodia unor oameni fără umbră, captați de săgețile indicatoare cu vîrfurile înțepînd, mereu, neantul. Cohortele acestea de căutători nu de aur, nu de petrol, nu de refiuri doldora cu ușile stricate de o minune și rămase larg deschise sînt, poate, cea mai vehementă realitate a Americii. Milioane de tineri au obosit să-și caute norocul și se îndreaptă spre altceva, cu o melancolie reținută, cu o sinceritate frustă purtîndu-și în desagele ultramoderne cîteva schimburi, un termos și nelipsitul ghid.

Este ghidul cel mai complet, mai ieftin și limpede care indică pe unde poți hălădui în America și unde merită să te oprești. Nicăieri în această carte fundamentală nu se precizează și cît. Această eludare a fost și este luată în serios de o clientelă care se numără cu milioanele...

B. RADU

Lumea se amuză

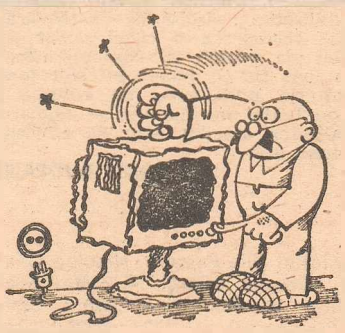

(După „NEUE BERLINER ILLUSTRIERTE" — R.D.G.)

În slujba idealurilor revoluționare

Evocăm istoria cu faptele ei mărețe, un timp al curajului și eroismului indisociabil de realitățile zilelor noastre, de realitățile socialiste ale patriei. Partidul Comunist Român, care sărbătorește în aceste zile 60 de ani de existență, a dobîndit un înalt prestigiu în mișcarea comunistă și muncitorească internațională prin contribuțiile sale profund principiale, purtînd amprenta specificității în gîndire și acțiune. Este prestigiul unui partid credincios clasei sale muncitoare, poporului său, un partid ce a știut să unească fericit profundul său patriotism cu spiritul solidarității revoluționare. Partidul nostru dispune de o bogată experiență în lupta împotriva exploatării și asupririi, pentru libertate și independență, pentru democrație, pace și socialism. Ultimul deceniu și jumătate, inseparabil de neobosita activitate teoretică și practică desfășurată de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, a marcat o puternică afirmare, fără precedent, a Partidului Comunist Român în mișcarea comunistă și muncitorească internațională. De o inestimabilă valoare este contribuția pe care secretarul general al partidului nostru a adus-o la cristalizarea și promovarea unei concepții mobilizatoare privind unitatea de tip nou dintre partidele comuniste și muncitorești, realizarea unor relații care să exprime superioritatea idealurilor revoluționare.

Lumea în care trăim, complexă, cunoscînd profunde mutații, diversitatea extrem de mare a condițiilor naționale, sociale și economice în care își desfășoară activitatea partidele comuniste și muncitorești, implică o optică nouă, adaptată realităților, asupra conceptului de unitate. Este meritul Partidului Comunist Român, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a fi afirmat cu tărie acest concept care pornește de la premisa că unitatea de tip nou în mișcarea comunistă internațională nu poate fi separată de deplina egalitate în drepturi a partidelor, de neamestecul în treburile lor interne, de dreptul fiecărui partid de a-și elabora linia politică, strategia și tactica în mod independent, corespunzător condițiilor în care își desfășoară activitatea. Partidul nostru consideră că de respectarea strictă a acestor principii depinde dezvoltarea relațiilor de tip nou în mișcarea comunistă și muncitorească, creșterea influenței acesteia asupra proceselor revoluționare mondiale. Forța socialismului constă tocmai în capacitatea lui de a reînnoi relațiile dintre popoare, dintre state, iar comuniștii, partidele lor trebuie să ofere un exemplu concludent în acest sens.

Viața demonstrează că este legic să poată apare căi și modalități diferite de soluționare a problemelor de către fiecare partid. Însăși opera de construire a socialismului în țările în care puterea se află în mîinile clasei muncitoare, ale poporului, se realizează în forme diferite, în funcție de tradițiile și nivelul dezvoltării economico-sociale ale fiecărei țări. Pe măsură ce noi popoare vor trece pe calea socialismului, această diversitate de forme și metode va spori și mai mult, îmbogățind continuu teoria și practica revoluționară a societății, se vor afirma tot mai puternic idealurile și principiile socialismului ca singurele capabile să asigure egalitatea, bunăstarea, libertatea și pacea tuturor națiunilor lumii. Realitățile obiective demonstrează că nu există și nici nu pot exista „rețete" unice, „modele" obligatorii în desfășurarea proceselor revoluționare. Stereotipia, imitarea a ceea ce a corespuns situațiilor dintr-o altă epocă istorică și altor condiții specifice naționale, nu pot fi decît dăunătoare. Tocmai de aceea, preocupările partidelor comuniste din diferite țări de a elabora în mod creator și principial soluții corespunzătoare situațiilor particulare, contribuie la afirmarea tot mai puternică a cauzei comunismului. În acest sens, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia : **„Partidul nostru respectă întru totul dreptul legitim al fiecărui partid de a acționa în mod autonom, de a aplica în mod creator adevărurile generale la condițiile specifice în care-și duce lupta, de a-și aduce contribuția la îmbogățirea continuă a tezaurului comun al teoriei și practicii revoluționare a mișcării comuniste și muncitorești, a socialismului științific".** Partidul nostru apreciază, în același timp, că afirmarea diversității tacticilor și strategiilor politice nu trebuie să ducă la contrapunerea unor partide altora, la negarea unor experiențe și căi deja verificate în practică și la absolutizarea unor concepte elaborate în anumite condiții specifice și deci proprii unor anumite situații particulare. A acționa cu poporul, în interesul poporului, a face totul pentru propriul popor și totodată, a ține seama de exigențele majore ale cauzei generale a independenței, democrației, socialismului și păcii — iată, sintetic, exprimată în viziunea noastră, îndatorirea partidului comuniștilor.

Partidul Comunist Român a pus în relief cu consecvență raportul dialectic dintre autonomie și solidaritate, unitatea partidelor comuniste fiind inseparabilă de dreptul fiecărui partid de a-și defini de sine stătător opțiunile sale, fără nici o ingerință din afară. Afirmarea acestui drept al fiecărui partid constituie temelia de nezdruncinat a unor relații de trainică solidaritate și colaborare între partidele comuniste și muncitorești.

Într-un moment în care clasa muncitoare, popoarele de pretutindeni sînt angajate în bătălii de mare importanță pentru progresul umanității, pentru soarta păcii, pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte, eliberată de amenințarea războiului, unitatea partidelor comuniste și muncitorești reprezintă un element de o deosebită importanță pentru întărirea frontului larg al tuturor forțelor democratice, progresiste, revoluționare, antiimperialiste. Eforturile partidului nostru sînt îndreptate în această direcție. Întîlnirile tovarășului Nicolae Ceaușescu cu conducători ai partidelor comuniste și muncitorești din zeci de state, întîlniri frecvente, desfășurate atît în țară cît și în străinătate, au prilejuit fructuoase schimburi de păreri, au aprofundat solidaritatea militantă, au contribuit la întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești internaționale pe baza unor principii noi de relații. Este un efort marcat prin constanță pentru că partidul nostru — așa cum s-a arătat la Congresul al XII-lea — este convins că forța mișcării comuniste și muncitorești, capacitatea ei de a exercita o puternică influență sînt strîns legate de realizarea unei unități înfloite a tuturor celor ce luptă sub steagul încercat al comunismului. Este sensul profund al unei realități care a adus partidului nostru un prestigiu deosebit, datorat unor contribuții teoretice și practice caracterizate prin consecvență revoluționară, fermitatea principiilor și abordarea originală, creatoare a fenomenelor lumii de azi.

AL. PINTEA

România în lume, lumea în România

Prestigiul României în lume își găsește sursa nu în șansa unei acțiuni conjuncturale, ci în demersul îndelungat și constant, dinamic, de o înaltă responsabilitate, pentru ca lumea de azi și de mîine să fie „mai dreaptă și mai bună" cum concis și limpede o afirmă secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Pentru ca lumea în care trăim să nu mai fie apăsată de zăngănitul dement al armelor, de sărăcie lucie și de impilări sîngeroase se impune — la nivel planetar — intronarea unei conștiințe noi : aceea a stringenței efortului tuturor popoarelor de a clădi statornic pe terenul libertății, democrației, colaborării și, evident, al unei păci reale. Toate aceste comandamente majore ale epocii, toate aceste condiții fundamentale pentru supraviețuirea și, mai ales, propășirea unei civilizații trainice marchează permanent și semnificativ acțiunea României, a președintelui Nicolae Ceaușescu, pe plan mondial. Această acțiune, profund rezonantă, validată de practica vieții, de însăși evoluția evenimentelor, certifică vocația unei națiuni — care și-a găsit în partidul său comunist cel mai viguros, mai lucid și mai cutezător strateg — de a transmite lumii un mesaj al păcii și înțelegerii, al luptei pentru progres, pentru consolidarea unui nou climat internațional.

Amplul ecou internațional al afirmării românești pe meridianele contemporaneității se legitimează, așadar, prin înseși faptele politice asumate, prin acțiunea consistentă și de solidă sorginte umanistă a Partidului Comunist Român, inițiatorul și promotorul întregii desfășurări a dialogului României Socialiste cu lumea. În centrul acestui dialog, avînd o cadență, o arie și intensitate fără precedent — gîndirea novatoare, ardent revoluționară și patriotică, de o exemplară capacitate de a prefigura procesele și fenomenele vieții internaționale, a tovarășului Nicolae Ceaușescu. În centrul acestui dialog — acțiunea președintelui, acțiunea neobosită, de zi cu zi.

Reperele concrete ale acumulărilor cantitative în sfera relațiilor externe ale țării noastre sînt impresionante : dacă în 1947 România avea relații diplomatice cu 25 de state, iar în 1965 cu 67, în prezent țara noastră întreține relații diplomatice și consulare cu 137 de state ; în comparație cu 1950, cînd țara noastră avea legături economice cu 39 de state, în prezent are legături oficiale de colaborare economică, științifică și tehnică cu 143 de state de pe toate continentele ; România face parte din 80 de organisme internaționale guvernamentale și participă la aproape 700 organizații guvernamentale, a devenit membru al Grupului celor 77 și are calitatea de observator la mișcarea țărilor nealiniate, este parte la peste 3 400 de acorduri bilaterale și 500 acorduri cu caracter multilateral.

Expresie a amplelor și rodnicelor relații de solidaritate internațională ale P.C.R. este faptul că, în prezent, partidul nostru întreține legături cu 87 partide comuniste și muncitorești, 49 partide socialiste și social-democrate, 63 partide și forțe democratice de guvernămînt, organizații și mișcări de eliberare națională.

Momente de profundă semnificație pentru cursul ascendent al relațiilor bilaterale le-au constituit vizitele oficiale de prietenie întreprinse de tovarășul Nicolae Ceaușescu în perioada 1965—1980 în peste 40 de țări în curs de dezvoltare din Africa, Asia și America Latină, ca și întîlnirile desfășurate pe pămîntul României cu 42 de conducători din aceste state.

Secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, s-a întîlnit și a purtat convorbiri, la București sau pe diverse meridiane ale globului, cu liderii și reprezentanții ai partidelor comuniste, socialiste și social-democrate din peste 100 de țări.

Profund atașat idealurilor libertății și independenței, Partidul Comunist Român și-a înscris, încă de la înființare, ca pe un obiectiv fundamental, solidaritatea militantă cu mișcările de eliberare națională și socială a popoarelor asuprite de imperialism și colonialism.

La întîlnirile dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și liderii mișcărilor și fronturilor de eliberare națională au fost semnate documente de profundă însemnătate — care au marcat primele recunoașteri internaționale ale acestor mișcări ca reprezentante legitime ale popoarelor respective. Reamintim declarațiile comune semnate cu delegații ale mișcărilor de eliberare din Guineea-Bissau, Insulele Capului Verde, Namibia, Angola, Mozambic, Sao Tomé și Principe ș.a.

Întreaga dinamică a legăturilor multilaterale ale României pe plan extern configurează un cadru de afirmare de o elocventă complexitate : înfăptuirea securității și cooperării în Europa, dezarmarea generală și totală și, în primul rînd, nucleară, eliminarea decalajelor economice, democratizarea relațiilor interstatale, lupta împotriva politicii de forță și dictat, militarea neabătută pentru soluționarea politică, negociată a tuturor diferendelor, salvgardarea drepturilor popoarelor de a fi libere și suverane — iată reperele unei acțiuni care se confundă, în esența ei, cu cauzele majore ale umanității.

Exersîndu-și vocația sa internațională — recunoscută pregnant pe toate meridianele — de a contribui activ la realizarea unei lumi a echității și justiției țara noastră este — după cum se știe — o prezență-reper la Națiunile Unite. România plecînd de la înțelegerea profundă a realelor cauzalități ale proceselor și fenomenelor lumii contemporane, de la convingerea — confirmată de însăși practica vieții politice mondiale — că numai prin efortul conjugat al popoarelor se poate consolida un climat de efectivă pace și colaborare internațională și-a demonstrat aptitudinea de a prefigura căi și mijloace de acțiune printr-o prodigioasă participare la elaborarea și lansarea unor documente de majoră rezonanță, incluzînd practic întreaga problematică a lumii, fie ea politică, economică, socială sau culturală.

O asemenea capacitate de ancorare în imperativele epocii conferă prestigiului României — prestigiu marcat puternic de personalitatea strălucită a tovarășului Nicolae Ceaușescu a cărui concepție de militant de seamă al contemporaneității și eminent fiu al poporului său formează materia unei suite de volume apărute pe toate meridianele — vigoarea și durabilitatea marilor acte de edificare a unei lumi noi.

RADU BUDEANU

Flacăra. Redacția: București, Piața Scînteii 1, căsuța poștală 3 312, cod 71 341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Interioare: Sector publiciști comentatori (Ilie Purcaru, Nicolae Cristache, Nelu Ionescu) – 2558, 2566 ; Secția politică-economie (**Lionel Nițescu**, N. Gr. Mărășanu, Ion D. Goia) – 2566; Secția cultură-cenaclu (**George Arion**) – 2560 ; Secția probleme social-cetățenești (**Mihai Pelin**) – 2600 ; Sector știință (Liviu Timbus) – 2559 ; Sector reportaj-anchete (**Adrian Dohotaru** și **Ovidiu Ioanițoaia**) – 2600 ; Scrisori, relații cu publicul (**Mihai Stănescu**, Marga Nedelea) – 2130; Sector fotoreportaj – 2528; Secretariat de redacție (Dan Birlădeanu, Ion Predoșanu) – 2123, 2569, 2072; Administrație 17 78 82 și 17 60 10 – interior 2124 ; secretar responsabil de redacție (**Tudor OCTAVIAN** – 17 60 10 interior 2550) ; redactor șef adjunct (**Nicolae ARSENIE** – 17 60 10 interior 2128); redactor șef 17 60 10 interior 2176. Tiparul executat la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii". Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM – Departamentul Export Import presă. P.O. BOX-136-137, telex : 1 12 26, București, strada 13 Decembrie. Redactor responsabil de număr : **ION D. GOIA.**

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU